

LOKK voksenstatistik 2007

Kvinder på krisecenter

Lise Barlach

© Servicestyrelsen og LOKK, 2008
Teksten kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Lise Barlach:
LOKK voksenstatistik 2007
Kvinder på krisecenter

Henvendelser vedr. indholdet kan ske til forfatteren eller LOKK

978-87-92031-20-4 (elektronisk)
978-87-92031-17-4 (trykt)

1. udgave, 1. oplag
Trykt i 120 eksemplarer
Tryk og layout: Grafikkonsulenten, Esbjerg

Rapporten kan downloades fra www.servicestyrelsen.dk eller www.lokk.dk

Servicestyrelsen
Udsatteenheden, København
Åbenrå 5
1124 København K
Tlf. 33 17 09 00
Fax 33 17 09 01
udsatte@servicestyrelsen.dk
www.servicestyrelsen.dk

LOKK
c/o 3F
Kampmannsgade 4
1390 København V
Tlf. 32 95 90 19
Fax: 32 95 90 69
sekretariat@lokk.dk
www.lokk.dk

1	INDLEDNING	5
2	SAMMENFATNING.....	7
2.1	HENVENDELSER TIL KRISECENTRENE.....	7
2.2	OPHOLDSLÆNGDE.....	8
2.3	VOLDENS FORMER OG VARIGHED.....	8
2.4	VOLDSUDØVEREN	9
2.5	KONTAKT TIL POLITIET	9
2.6	HELBRED, SUNDHED OG SYGDOM	10
2.7	BØRN	10
2.8	ARBEJDSMARKEDSTILKNYTNING	11
2.9	KVINDERNES FØDELAND, ETNISKE BAGGRUND OG STATSBOGERSKAB	11
2.10	UDFLYTNING	12
2.11	KRISECENTRENE'S ORGANISERING OG FINANSIERING.....	12
3	METODE.....	13
3.1	SPØRGESKEMAERNE	13
3.2	INDSAMLING AF DATA.....	14
4	HENVENDELSER TIL KRISECENTRENE.....	15
4.1	TELEFONISKE, PERSONLIGE OG SKRIFTLIGE HENVENDELSER.....	15
4.2	PLADS, RÅDGIVNING, EFTERVÆRNSSAMTALE ELLER AMBULANT STØTTE	15
4.3	PLADS ELLER HENVISNING TIL ANDEN LØSNING.....	16
5	OPHOLDETS LÆNGDE	19
5.1	FORHOLD DER HAR MEDFØRT FORLÆNGELSE AF KVINDENS OPHOLD	21
6	VOLDEN	23
6.1	VOLDENS FORMER	23
6.1.1	Fysisk vold	25
6.1.2	Voldens varighed i det seneste forhold	26
6.1.3	Antal tidligere krisecenterophold.....	27
6.1.4	Fysisk vold og hyppighed.....	28
6.1.5	Psykisk vold og hyppighed	29
6.1.6	Seksuelle overgreb og hyppighed.....	30
6.1.7	Andre former for kontrol og magtudøvelse.....	32
6.1.8	Årsager til kvindens ophold på krisecenter.....	32
6.1.9	Seksuelle overgreb i barndommen	33
6.2	VOLDSUDØVEREN	33
6.2.1	Voldsudøverens nationalitet.....	34
6.2.2	Én voldsudøver.....	34
6.2.3	Flere voldsudøvere.....	35
6.2.4	Relation til voldsudøver	36
6.3	VOLD I NUVÆRENDE FORHOLD	36
6.3.1	Årsager til at blive i forholdet.....	37
6.3.2	Hjælp til at komme ud af det voldelige forhold	38
6.4	KONTAKT TIL POLITIET OG BORTVISNING.....	39
6.4.1	Udlevering af overfaldsalarmer	40
6.4.2	Frygt for voldsudøveren.....	41

7	HELBRED, SUNDHED OG SYGDOM.....	43
7.1	KVINDENS VURDERING AF SIT HELBRED	43
7.1.1	Langvarige sygdomme	44
7.1.2	Varighed af sygdom	47
7.1.3	Diagnosticeret sygdom	47
7.1.4	Sygdom og forsørgelsesgrundlag.....	48
7.1.5	Receptpligtig medicin	49
7.1.6	Smerter og ubehag.....	49
8	KVINDERNES BAGGRUND	51
8.1	ALDER OG CIVILSTAND.....	51
8.2	OPLYSNINGER OM KVINDERNES BØRN	51
8.3	ARBEJDSMARKEDSTILKNYTNING.....	52
8.4	UDDANNELSESNIVEAU	54
9	KVINDERNES FØDELAND, ETNISKE BAGGRUND OG STATSBORGERSKAB	56
9.1	FØDELAND.....	56
9.2	STATSBORGERSKAB OG OPHOLDSGRUNDLAG	56
9.3	HANDEL MED KVINDER.....	57
10	UDFLYTNING	58
10.1	HVOR KVINDEN FLYTTER HEN EFTER KRISECENTEROPHOLDET	58
10.2	FLYTNING TIL ANDEN BOPÆLSKOMMUNE	59
10.3	EKSTERNE SAMARBEJDSPARTNERE I KVINDENS SAG.....	60
10.4	STØTTE OG HJÆLP VED UDFLYTNING FRA KRISECENTRET	61
10.5	KVINDERNES FORSLAG OM HJÆLP FRA KRISECENTER OG KOMMUNE	62
11	OPLYSNINGER OM KRISECENTRENE ORGANISATORISKE FORHOLD	64
11.1	OPLYSNINGSSKEMA 2007	64
11.2	KRISECENTRENE ORGANISERING.....	64
11.3	KRISECENTRENE FINANSIERING	65
11.4	KOST- OG LOGIBETALING	65
11.5	RESSOURCER OG PERSONALEFORDELING.....	66
11.6	FRIVILLIGE	66
11.7	ANTAL PLADSER.....	66
11.8	KRISECENTRENE EFTERVÆRNSTILBUD.....	67
11.9	SÆRLIGE PROJEKTER PÅ KRISECENTRENE	67
11.10	TILSYN MED KRISECENTRENE OG BØRNENE PÅ KRISECENTRENE.....	67
11.11	SÆRLIGE TILBUD TIL BØRN	68
11.12	SOLGTE YDELSER UDOVER DØGNOPHOLD.....	69
12	BILAG – TABELLER FORDELT PÅ KRISECENTRE.....	70
13	LITTERATURLISTE.....	108

1 Indledning

Mænds vold mod kvinder er et omfattende problem i Danmark. I en undersøgelse om mænds vold mod kvinder fra 2004, blev det skønnet, at 4% af alle voksne kvinder (ca. 64.000 kvinder) inden for det seneste år havde været udsat for fysisk vold eller trusler om vold. Af disse havde to ud af tre været udsat for fysisk vold eller trusler om vold fra deres nuværende eller tidligere partner, det svarer til ca. 41.000 kvinder¹. I en ny undersøgelse fra 2007, skønnes det, at omfanget af kvinder, der årligt udsættes for partnervold, nu er faldet til ca. 28.000 kvinder². På trods af, at mænds vold mod kvinder generelt er faldet, afspejler dette forhold sig ikke i omfanget af kvinder, der hvert år søger ophold på krisecenter. Tallene i nærværende undersøgelse minder i høj grad om tallene fra krisecentrene fra de tidligere år. Ligeledes peger de voldsformer, som kvinderne på krisecentrene har været udsat for, på, at mænds vold mod kvinder stadig er et alvorligt og yderst væsentligt problem i Danmark.

Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOKK, indsamler hvert år oplysninger om de kvinder, der har haft ophold på krisecentre. LOKK voksenstatistik 2007, Kvinder på krisecenter, bygger på oplysninger fra 1.475 kvinder, der i 2007 har boet på et af de 37 krisecentre, som deltager i årsstatistikken og som er organiseret i LOKK³. Derudover indgår oplysninger fra 35 af krisecentrene om centrenes organisation, økonomi og kapacitet samt oplysninger fra 36 af krisecentrene om de i alt 13.438 personlige, telefoniske eller skriftlige henvendelser, de har modtaget i 2007.

Formålet med LOKKs årsstatistikker er at følge og dokumentere udviklingen for de kvinder og børn, der bor på krisecenter. LOKK voksenstatistik 2007, Kvinder på krisecenter, er en fortsættelse af det statistiske arbejde om voldsramte kvinder, der for de voksne kvinder er indsamlet siden 1999. Siden 2004 er der desuden indsamlet statistik om børnene på krisecenter (se LOKKs børnestatistikker).

Årsstatistikkerne kortlægger med skiftende årlige fokusområder, hvilke særlige problemstillinger der gør sig gældende for voldsramte kvinder og børn på krisecentrene. I 2007 er der som et nyt tema blevet spurgt om kvindernes helbred og sundhed. Kvinder, der udsættes for vold i nære relationer, har et dårligere helbred end andre kvinder. Helbred er afgørende for menneskers trivsel, og dårligere helbred og sundhed kan anskues som en ulighedsmarkør, der begrænser livskvalitet og muligheder for livsudfoldelse. I 2007 er der desuden flere uddybende spørgsmål om voldens former, fysisk såvel som psykisk vold, der sammenlignes med tal fra 2005⁴.

¹ Helweg-Larsen, Karin og Kruse, Marie (2004): Mænds vold mod kvinder – omfang, karakter og indsats mod vold. Statens Institut for Folkesundhed, Det Nationale Voldsobservatorium i Kvinderådet og Minister for Ligestilling.

² Helweg-Larsen, Karin og Frederiksen, Marie Louise (2007): Mænds Vold mod Kvinder. Omfang – karakter og indsats mod vold – 2007. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet og Minister for Ligestilling.

³ Krisecentrene angiver, at i alt 1.957 kvinder har haft ophold på et krisecenter i 2007. Der er indflytningskemaer fra i alt 1.893 kvinder. Heraf har 1.475 kvinder indvilliget i at deltage i nærværende undersøgelse og er ikke indskrevet på centrene som §110 beboere.

⁴ Jensen, Vibeke Lybecker og Nielsen, Sissel Lea, 2005: *'Når vold er hverdag – en undersøgelse af mænds vold mod kvinder i nære relationer'*. VFC Socialt Udsatte og LOKK.

Den løbende indsamling af ny viden om voldsramte kvinder på krisecenter og deres børn kan forhåbentlig være med til yderligere at kvalificere indsatsen mod vold mod kvinder og børn i familien.

Årsstatistikken består af to dele: Den første del er en analysedel, der beskriver henvendelser til krisecentrene, antallet af voldsramte kvinder der har haft ophold på krisecentrene, opholdslængde, den vold som kvinderne har været udsat for, kvindernes helbred med mere samt krisecentrenes organisering, finansiering, kapacitet og tilbud. I denne del sammenlignes tallene desuden med årsstatistikken fra 2006. Den anden del er en bilagsdel med tabeller, som er opgjort på de enkelte krisecentre.

Undersøgelsen er udført af Udsatteenheden i Servicestyrelsen for Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK). Konsulent Lise Barlach har analyseret data og skrevet rapporten. Studentermedhjælperne, Sara Andersen og Katrine Svendsen, har udarbejdet bilag. Undersøgelsen og rapporten er finansieret af Minister for Ligestilling som en aktivitet i den nationale 'Handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien 2005-2008'.

LOKKs krisecentermedarbejdere har i en travl hverdag med arbejdet med de voldsramte kvinder og børn, afsat tid til at interviewe krisecentrets beboere og udfylde spørgeskemaerne i forbindelse med undersøgelsen. De skal derfor have en særlig tak. LOKKs statistikgruppe skal også takkes for det gode samarbejde, både med hensyn til udformningen af spørgeskemaer og med udarbejdelsen af den endelige rapport.

2 Sammenfatning

LOKK voksenstatistik 2007, Kvinder på krisecenter, er baseret på oplysninger fra 1.475 kvinder⁵, som i 2007 har haft ophold på ét af de 37 krisecentre, der er organiseret i LOKK⁶. Derudover indgår der oplysninger fra 36 af krisecentrene om de i alt 13.438 personlige, telefoniske eller skriftlige henvendelser, som krisecentrene har modtaget i 2007 samt oplysninger om organisation, økonomi og kapacitet fra 35 af krisecentrene.

I 2007 har i alt 1.957 kvinder haft ophold på et krisecenter. I forhold til i 2006, er der sket et fald i antallet af kvinder på krisecentre på 9%.

2.1 Henvendelser til krisecentrene

Det samlede antal personlige, telefoniske og skriftlige henvendelser er i 2007 steget med 7% i forhold til i 2006 til i alt 13.438 henvendelser. 79% af henvendelserne har været telefoniske, og 21% har været personlige. Det er muligt at henvende sig med flere forespørgsler samtidig. 49% af henvendelserne har omhandlet en ledig plads, og 51% af henvendelserne har omhandlet rådgivning.

Samlet blev halvdelen (50%) af de kvinder, der henvendte sig om en ledig plads også tilbudt at flytte ind på krisecentret, hvilket stort set svarer til andelen i 2006. 3.327 kvinder (50%) blev henvist til en anden løsning end at flytte ind på krisecentret⁷. Pladsmangel er som de tidligere år den primære årsag til, at kvinderne henvises til en anden løsning. En del af disse kvinder bliver sandsynligvis tilbudt plads på et andet krisecenter i stedet.

Kvinderne er i 2007 blevet spurgt om, hvor mange forskellige centre de har måttet henvende sig til, inden de fik tilbudt en plads. 76% var blevet tilbudt en plads ved første henvendelse, mens 24% havde måttet henvende sig til flere krisecentre, inden de fandt en plads.

⁵ Krisecentrene angiver, at der i alt er 1.957 kvinder, som er fraflyttet krisecentrene i 2007. Der er indflytnings-skemaer for i alt 1.893 kvinder. Heraf har 1.475 kvinder indvilliget i at deltage i nærværende undersøgelse og er ikke indskrevet som §110 beboere. Nogle krisecentre visiterer beboere i henhold til både §109 og §110 i Serviceloven.

⁶ Et enkelt krisecenter, Sønderborg Kvinde-Krisecenter, er ikke organiseret i LOKK, men deltager i årsstatistikken.

⁷ Der kan være kvinder, som henvender sig om en plads på krisecenter, uden at de efterfølgende flytter ind.

2.2 Opholdslængde

Kvindernes ophold på et krisecenter varierer fra 1-788 døgn. 15% af kvinderne var højst på krisecenter i ét døgn, mens 61% af kvinderne opholdt sig på et krisecenter i mindst en uge.

Den gennemsnitlige opholdslængde er 40 døgn, hvilket er en stigning på 3 døgn i forhold til i 2006. I 2007 er en større andel af kvinderne på krisecenter i længere tid end i 2006.

Den gennemsnitlige opholdslængde varierer fra 12 døgn til 283 døgn på de forskellige krisecentre. Hver fjerde kvinde har opholdt sig på krisecenter i op til 3 døgn, hver fjerde kvindes ophold har været i 4-12 døgn, hver fjerde kvinde har haft ophold i 13-48 døgn, og hver fjerde kvinde har haft ophold på krisecenter i mindst 49 døgn.

De familiesammenførte kvinder har generelt opholdt sig i længere tid på krisecentrene end de øvrige kvinder. Den gennemsnitlige opholdstid for familiesammenførte kvinder er 74 døgn, hvor opholdstiden for gruppen af danske statsborgere gennemsnitligt er 42 døgn.

2.3 Voldens former og varighed

Langt de fleste kvinder er på krisecenter på grund af vold, i alt 99%. Mange af kvinderne har været udsat for flere former for vold samtidig. Langt de fleste af kvinderne (96%) har været udsat for fysisk vold, 93% af kvinderne har været udsat for psykisk vold. Herunder har 35% været udsat for kvælningsforsøg, angreb med kniv eller skydevåben, 39% er blevet kastet ind mod møbler, vægge, ned ad trappe eller lignende, og 16% har været udsat for seksuelle overgreb eller voldtægt.

Andelene af kvinder, som har været udsat for de forskellige voldsformer, varierer i forhold til i 2005. En større andel har i 2007 været udsat for fysisk vold (96%) end i 2005, hvor andelen var 86%. De øvrige andele er mindre end i 2005. 93% har i 2007 været udsat for psykisk vold, andelen i 2005 var 95%, og 32% har i 2007 været udsat for økonomisk kontrol mod 35% i 2005. I 2007 har 28% været udsat for materielle ødelæggelser, hvor andelen var 36% i 2005.

Godt halvdelen af kvinderne (54%) har i deres seneste forhold været udsat for vold i mindst 3 år inden det aktuelle krisecenterophold. Heraf har 14% været udsat for vold i mere end 9 år. Knap hver fjerde (24%) har været udsat for vold i det seneste forhold i under 1 år, og cirka hver femte (22%) har været udsat for vold i 1-2 år inden det nuværende krisecenterophold.

Fordelingen af, hvor længe kvinderne har været udsat for vold, svarer stort set til andelene i 2006 og i 2005.

44% af kvinderne har tidligere været på krisecenter før det aktuelle krisecenterophold. 191 kvinder (31%) har, udover den nuværende vold, desuden været udsat for vold i et eller flere tidligere parforhold.

2.4 Voldsudøveren

Ligesom de foregående år har størstedelen af kvinderne (90%) været udsat for vold fra én voldsudøver. 71% af disse kvinder er udsat for vold fra en nuværende ægtefælle eller samlever og 3% fra en kæreste. Hver femte kvinde (20%) er udsat for vold fra en tidligere partner. Selvom kvinden bryder med forholdet, ophører volden således ikke nødvendigvis.

Kvinder, der udsættes for vold fra flere voldsudøvere, udsættes ligeledes især for vold fra en nuværende eller tidligere partner. Derudover er det oftest familiemedlemmer, der udsætter kvinderne for vold. Lidt flere af de yngre kvinder udsættes for vold fra flere voldsudøvere end de ældre kvinder.

2.5 Kontakt til politiet

Knap halvdelen af de 985 kvinder (47%), som har svaret på spørgsmålet, har rettet henvendelse til politiet i forbindelse med volden i familien før krisecenteropholdet. Det svarer til 34% af de 1.360 kvinder, som er på krisecenter på grund af volden. Andelen af kvinder, der har kontaktet politiet, er større i 2007 end i de tidligere år, hvor andelen var ca. 25%. Det skyldes sandsynligvis, at kvinderne i 2007 er blevet spurgt, om de har rettet henvendelse til politiet i forbindelse med volden i familien, hvorimod kvinderne tidligere blev spurgt, om de havde anmeldt volden til politiet. Som det også fremgår af 2007 statistikken, er der kvinder, som ikke ønsker at anmelde volden. Der kan derfor være flere, som retter henvendelse til politiet, men som ikke anmelder volden.

Det er især enlige og fraskilte kvinder og enker, der retter henvendelse til politiet. Ligeledes har voldens grovhed betydning for, om kvinderne kontakter politiet. Kvinder, der har været udsat for særlig grov vold, som for eksempel kvælningsforsøg eller angreb med kniv eller skydevåben, henvender sig i højere grad til politiet end kvinder, der ikke har. Kvinder, der i særlig grad er bange for voldsudøveren, kontakter hyppigere politiet end kvinder, der er mindre bange eller slet ikke er bange for voldsudøveren.

En tredjedel (33%) af de kvinder, der har anmodet politiet om en overfaldsalarm, har fået en udleveret. Det gælder for 61 kvinder af de 187 kvinder, som har anmodet om en. Årsager til, at kvinderne ikke får udleveret en overfaldsalarm, er især, at politiet har oplyst kvinden om, at hun skal foretage en anmeldelse af volden for at få en alarm eller, at der ikke er overfaldsalarmer til rådighed. Det er dog ikke en betingelse ifølge lovgivningen, at volden skal anmeldes, for at en kvinde kan få udleveret en overfaldsalarm.

De væsentligste årsager til, at kvinderne ikke har søgt om en overfaldsalarm, er, at de ikke synes, de har behov for en. Det vurderer 51%. Der kunne angives flere grunde til ikke at bede om en overfaldsalarm. Knap en tredjedel (31%) har ikke søgt om en overfaldsalarm, da de ikke kender til dem, og 10% angiver, at de ikke tør involvere politiet. 18% har ikke anmodet om en overfaldsalarm da de især ikke har tillid til politiet, ikke har ment det var aktuelt, ikke har nået at tænke på det eller fordi de ikke har ønsket at anmelde volden.

2.6 Helbred, sundhed og sygdom

I 2007 er der som noget nyt blevet spurgt til kvindernes helbred for at afdække, om de kvinder, der har ophold på krisecentre, lider af langvarig sygdom, og om de indenfor de sidste 14 dage har lidt af smerter og ubehag. Kvinderne er blevet spurgt om, hvordan de vurderer deres helbred, og om de er hæmmet af langvarig sygdom i en sådan grad, at de ikke kan arbejde.

37% af kvinderne lider af langvarig sygdom, heraf har knap halvdelen (48%) lidt af en eller flere sygdomme i mindst 1 år. 52% af kvinderne har lidt af langvarig sygdom i mindst 10 år. Kvinderne lider især af led- og muskelsmerter, depression og allergi og astma. Af andre sygdomme angives angst, psykiske lidelser, mave- og tarmproblemer og diabetes.

For de kvinder, der lider af langvarig sygdom, modtager størstedelen førtidspension, og 36% modtager kontanthjælp eller er i aktivering. På trods af dette vurderer godt halvdelen af kvinderne (61%), at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt. Dette er dog en noget mindre andel end den andel af kvinder i befolkningen, der vurderer deres helbred positivt (77%). Det er især kvinder, som lider af langvarig sygdom, der vurderer deres helbred som mindre godt eller dårligt.

De sygdomme, som kvinderne især bruger receptpligtig medicin til, er depression, smerter og angst.

Kvinderne er desuden blevet spurgt, om de har haft smerter og ubehag indenfor de sidste 14 dage. Over halvdelen af kvinderne har lidt af træthed, ængstelse, nervøsitet, uro og angst, nedtrykthed, depression, hovedpine og følelsen af at være ulykkelig. En tredjedel af kvinderne har lidt af smerter eller ubehag i ryg eller lænd, hurtig hjertebanken, og mavesmerter. 28% har oplevet smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led og 20% har lidt af forkølelse, snue eller hoste. En mindre del af kvinderne har indenfor de sidste 14 dage haft fordøjelsesbesvær og åndedrætsbesvær. De fleste af kvinderne har lidt af flere former for smerte eller ubehag.

2.7 Børn

Som i 2006, indeholder statistikken oplysninger om, hvor kvindernes børn under 18 år opholder sig, hvis de ikke er med deres mor på krisecenter. 28% af de 568 børn, der ikke var med deres mor på krisecenter, opholdt sig hos den voldsudøvende part, hver fjerde barn (25%) opholdt sig hos sin ikke-voldelige far og hver fjerde (25%) opholdt sig på institution eller var i familiepleje. 11% af børnene opholdt sig hos familie eller venner. En mindre andel af børnene (10%) har opholdt sig hos sin kæreste, i egen bolig, på efterskole eller ungdomspension. Yderligere oplysninger om de børn, der har været med deres mor på krisecenter, findes i LOKK børnestatistik 2007.

2.8 Arbejdsmarkedstilknytning

Kvinderne på krisecentre har generelt en svag eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet. Knap hver fjerde kvinde (24%) er i arbejde, mens 11% modtager dagpenge eller sygedagpenge. Det er en lidt større andel af kvinderne, som er i arbejde end de kvinder, der var på krisecentre i 2006, hvor andelen var 20%. Derudover svarer andelen af kvinder, som modtager overførselsindkomster, stort set til andelen i 2006. En tredjedel af kvinderne (33%) modtager kontanthjælp eller er i aktivering. Det er især de kvinder, der lider af langvarig sygdom, som modtager overførselsindkomster. Af de kvinder, der lider af langvarig sygdom, modtager størstedelen førtidspension, og 36% modtager kontanthjælp eller er i aktivering.

Kvindernes uddannelsesniveau svarer ligeledes til uddannelsesniveauet i 2006. Halvdelen af kvinderne (52%) har enten ikke afsluttet grundskolen eller har grundskolen som højst opnåede uddannelse. 14% af kvinderne, som ikke har afsluttet grundskolen, er i arbejde og det tilsvarende gælder for knap hver tredje af de kvinder, der har grundskolen som højst opnåede uddannelse. Over halvdelen af denne gruppe af kvinder modtager kontanthjælp eller er i aktivering. For kvinder med en erhvervsfaglig, en kort videregående eller en lang videregående uddannelse er det derimod over halvdelen, som er i arbejde ved indflytning på krisecentret.

En mere omfattende analyse af kvindernes arbejdsmarkedstilknytning findes i LOKK årsstatistik 2006, Kvinder på krisecentre, hvor der var fokus på dette tema.

2.9 Kvindernes fødeland, etniske baggrund og statsborgerskab

I 2007 er andelen af kvinder, som er født udenfor Danmark, 45%. Andelen har svinget en smule fra år til år. I 2006 udgjorde andelen af kvinder født udenfor Danmark 43%. Kvinderne i 2007 kommer fra 88 forskellige lande. Andelen af de kvinder, som er født udenfor Danmark, varierer meget på de forskellige krisecentre, således udgør den mindste andel 10%, og den største andel er 73%.

Kvinderne har angivet, hvordan de opfatter deres etniske baggrund, og godt halvdelen af kvinderne (56%) angiver, at de har anden etnisk baggrund end dansk. Det er især kvinder, der ikke er født i Danmark, som oplever, at de har en anden etnisk baggrund end dansk.

Andelen af kvinder uden dansk statsborgerskab varierer ligeledes fra år til år. I 2007 har 35% af kvinderne ikke dansk statsborgerskab, mens andelen var 27% i 2006 og 32% i 2005. Der er sket et stort fald i andelen af familiesammenførte kvinder. Andelen i 2007 er 36%, hvorimod over halvdelen af kvinderne var familiesammenførte i 2006, 2005 og 2004.

2.10 Udflytning

Hver femte kvinde (21%) flyttede tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet. Det er en lidt mindre andel end i 2006, hvor hver fjerde kvinde flyttede tilbage til voldsudøveren. Det er især kvinder, der har opholdt sig i kort tid på krisecentret, der flytter tilbage til voldsudøveren. 28% af kvinderne flytter efter krisecenteropholdet til en ny bolig. Dette gælder i særlig grad for kvinder, der har opholdt sig på krisecenter i længere tid og kvinder, der har børn med på krisecentret.

I 2007 er kvinderne blevet spurgt, om de efter krisecenteropholdet flytter til en ny bopælskommune. Det gør 23% af kvinderne, og det er især de kvinder, som flytter til en ny bolig. 18% af de kvinder, som skifter bopælskommune, er flyttet til et andet krisecenter.

Der er indgået aftale med socialforvaltningen om støtte og hjælp ved udflytning fra krisecentret til 21% af kvinderne. Der kan være lavet aftale om flere forskellige former for støtte, og støtten omfatter for eksempel psykologbehandling, familiebehandling, økonomisk støtte, støtte-kontaktperson eller aflastning. Aftalerne er især indgået med kvinder, som har børn med på krisecenter, kvinder der har opholdt sig i længere tid på krisecenter og med de kvinder, som flytter til egen ny bolig eller til samme bolig, hvor voldsudøveren er fraflyttet.

2.11 Krisecentrenes organisering og finansiering

I afsnittet beskrives en række oplysninger om krisecentrenes organisering og finansiering herunder antallet af ansatte og frivillige, antallet af pladser og kost- og logibetaling. Derudover beskrives krisecentrenes efterværnstilbud, tilbud specielt rettet mod børnene og kommuner og regioners tilsyn med krisecentrene og de børn, der har haft ophold på et krisecenter i 2007.

3 Metode

3.1 Spørgeskemaerne

Datamateriale for LOKK voksenstatistik 2007, Kvinder på krisecenter, består af tre spørgeskemaer. Alle spørgeskemaer er udarbejdet i samarbejde mellem Udsatteenheden og LOKKs statistikgruppe. For at sikre en så ensartet forståelse af spørgsmålene som muligt har krisecentrene modtaget en manual med forklaringer til spørgsmålene og definitioner af centrale begreber.

Spørgeskemaerne består primært af spørgsmål med lukkede svarkategorier. Ved spørgsmål, hvor det ikke er muligt at lave udtømmende svarkategorier, kan krisecentermedarbejderne under 'andet' skrive egne uddybende svar. Herved kan der i den senere analyse tilføjes svar til brug i såvel afrapporteringen som i forbindelse med forbedringer af det efterfølgende års spørgeskemaer.

På henvendelsesskemaet registreres telefoniske, personlige og skriftlige henvendelser til et krisecenter om en voldsramt kvinde. Det kan være en voldsramt kvinde selv eller andre personer, der henvender sig. På det 1-sides henvendelsesskema registreres data om forespørgslens art, for eksempel om det er en forespørgsel om ledig plads, rådgivning eller samtale, om krisecentret har plads til kvinden eller alternativt, hvorfor hun henvises til en anden løsning end at flytte ind på det pågældende krisecenter. Henvendelsesskemaet er med til at belyse, at krisecentrene rådgiver en bredere gruppe af voldsramte kvinder, pårørende og fagfolk end de knap 2.000 kvinder, der hvert år har ophold på et krisecenter.

I indflytningsskemaet indsamles basisoplysninger om kvindens baggrund samt data om, hvilke former for vold kvinden har været udsat for, hvem voldsudøveren er, om kvinden har været udsat for vold i tidligere forhold, om kvinden har rettet henvendelse til politiet i forbindelse med volden og om kvindens tilknytning til arbejdsmarkedet. Som noget nyt i 2007 er der spurgt til kvindernes helbred, sundhed og sygdom. Desuden indsamles der oplysninger om opholdets varighed, om der har været forhold, der har medført en forlængelse af opholdet, og om der er indgået aftale om støtte til kvinden efter udflytning og om, hvor kvinden flytter hen efter opholdet.

Oplysningsskemaet udfyldes af krisecenterledelsen eller bestyrelsen. I dette skema indsamles data om blandt andet krisecentrenes drift og økonomiske grundlag, ansatte og frivillige, og hvad krisecentret kan tilbyde kvinderne, for eksempel i form af støtte og efterværn.

3.2 Indsamling af data

Krisecentrene angiver, at der i 2007 er fraflyttet i alt 1.957 kvinder. Udsatteenheden har modtaget indflytningsskemaer fra i alt 1.893 kvinder⁸. Svarprocenten for kvinder på krisecentrene udgør således 97%. Alle beboere på krisecentrene har fået udleveret en folder om at afgive samtykke til at deltage i undersøgelsen. I 2007 har 281 kvinder ikke ønsket at deltage i undersøgelsen. Det er lidt flere kvinder end i 2006, hvor 209 kvinder ikke deltog. Derudover er 140 kvinder indskrevet på krisecentrene som §110 beboere⁹. I alt 481 kvinder indgår derfor kun i årsstatistikken med oplysninger om opholdslængde. I 2007 er det første gang, der bliver spurgt, om kvinderne er indskrevet som §110 beboere.

1.475 kvinder (svarende til 75% af det samlede antal kvinder, der er fraflyttet et af de 37 krisecentre i 2007) har givet samtykke til deltagelse i undersøgelsen og er indskrevet på krisecenter som §109 beboere. Årsstatistikken 2007 bygger således på oplysninger fra i alt 1.475 kvinder. Krisecentermedarbejderne har på baggrund af samtaler med kvinderne udfyldt indflytningsskemaerne. Krisecentermedarbejderne udfylder spørgeskemaerne for at sikre, at kvinderne kun bliver stillet de spørgsmål, som personalet finder det socialfagligt forsvarligt at stille i den givne situation. For de kvinder, der kun har opholdt sig på krisecentret i få dage, vil der typisk kun være registreret få oplysninger om deres opholdslængde og enkelte baggrundsdata.

Dataindsamlingen har fundet sted fra 1. januar 2007 til 31. december 2007. Der er indsamlet data om de kvinder, der er fraflyttet krisecentret i 2007. Kriteriet om udflytning betyder, at hele kvindens forløb på krisecentret kan kortlægges.

Henvendelsesskemaet og indflytningsskemaet er indsamlet kvartalsvist af Udsatteenheden, der også har scannet og bearbejdet data i SPSS. Oplysningsskemaet er indsamlet ved årets afslutning og er ligeledes bearbejdet i SPSS. Alle skemaer krypteres, så cpr. nr. ændres til ikke-personidentificerbare koder. Datamaterialet arkiveres hos Dansk Data Arkiv, der er en del af Statens arkiver.

Såvel i opgørelsen af indflytninger som i opgørelsen af henvendelser kan den samme kvinde optræde flere gange, hvis hun enten har henvendt sig flere gange, har boet på krisecenter flere gange i 2007 eller af for eksempel sikkerhedsmæssige årsager er blevet overflyttet fra ét krisecenter til et andet¹⁰. Statistikken er således en opgørelse over antallet af henvendelser og indflytninger og kan derved ses som en indikator på krisecentrenes arbejdsomfang.

⁸ De kvinder, krisecentrene ikke har udfyldt indflytningsskemaer for, har sandsynligvis opholdt sig på krisecentrene i meget kort tid eller også er en del af dem §110 beboere (tidligere §94).

⁹ Tre af de kvinder, der er indskrevet som §110 beboere, har ikke ønsket at deltage i undersøgelsen. Det er således i alt 481 kvinder, som kun indgår i statistikken med oplysninger om opholdslængde.

¹⁰ 149 kvinder flyttede i 2007 til et andet krisecenter.

4 Henvendelser til krisecentrene

I 2007 er der registreret 13.438 henvendelser fordelt på 36 krisecentre¹¹. Dette er en stigning på 7% i forhold til i 2006¹². Stigningen kan blandt andet skyldes, at det i 2007 er blevet præciseret, at når en kvinde henvender sig telefonisk med ønske om at flytte ind på krisecentret, registreres henvendelsen både for telefonsamtalen, og når kvinden møder op på krisecentret. Henvendelsesstatistikken belyser således den faktiske arbejdsbyrde for krisecentrene og ikke antallet af kvinder, der henvender sig. Det er bemærkelsesværdigt, at der er meget lidt udsving i resultaterne i henvendelsesstatistikken fra år til år.

4.1 Telefoniske, personlige og skriftlige henvendelser

Ligesom de foregående år er langt størstedelen af henvendelserne telefoniske. 79% af henvendelserne har været telefoniske, 21% har været personlige, og 0,6% har været skriftlige. En oversigt over henvendelsernes art fordelt på krisecentre kan ses i bilag 1.

Næsten alle de skriftlige henvendelser er fra kvinden selv, ligesom det ved næsten alle de personlige henvendelser (96%) er kvinden selv, der er mødt op alene eller sammen med andre.

Halvdelen (51%) af de telefoniske henvendelser er fra kvinden selv, i 2006 var det 53%. Godt hver tiende (14%) telefoniske henvendelse kommer fra en sagsbehandler eller den sociale døgnvagt, hvor andelen i 2006 var 13%. I 7% af henvendelserne er det en ven eller veninde, der har ringet, og 6% af henvendelserne kommer fra et familiemedlem, begge andele er de samme som i 2006. Henvendelser fra andre krisecentre udgør 8%, hvor det var 7% i 2006, henvendelser fra politiet 4% og fra et sygehus 2%. I 2006 kom 3% af henvendelserne fra politiet og 2% fra et sygehus. Fordelingen af hvem, der henvender sig til krisecentrene, ligner således de tidligere år.

4.2 Plads, rådgivning, efterværnssamtale eller ambulant støtte

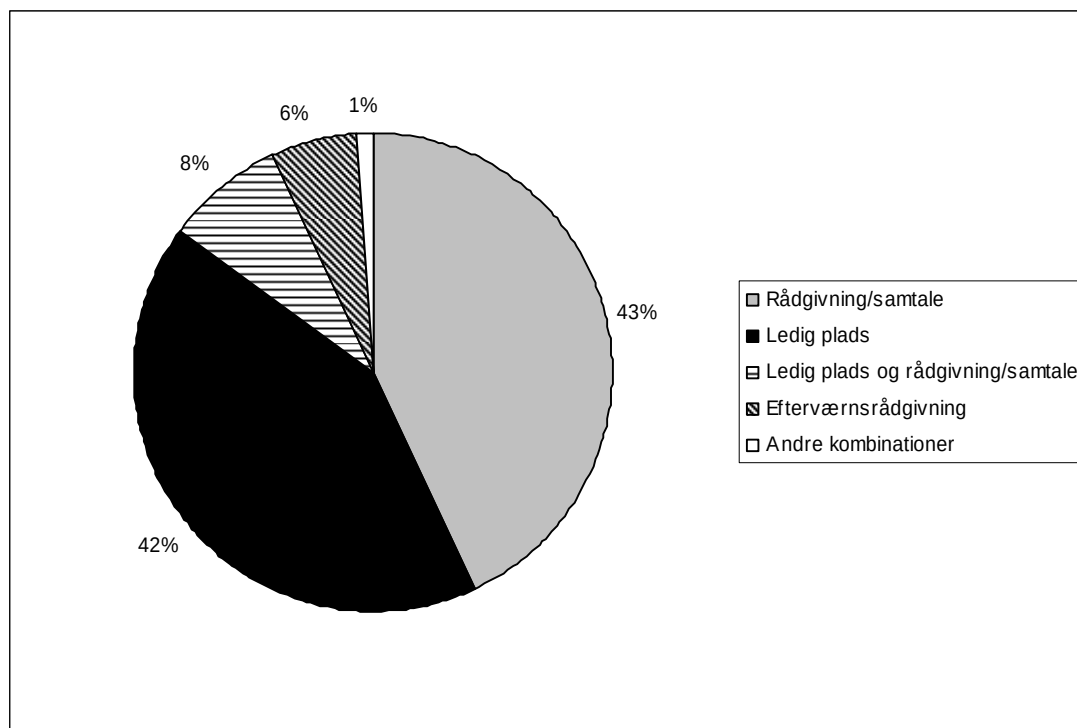
Halvdelen af alle henvendelser (49%) har været en forespørgsel om en ledig plads på krisecentret. Det er muligt at henvende sig om flere ting samtidigt. 42% af henvendelserne har udelukkende handlet om en ledig plads, se figur 1. Ligesom i 2006 ønsker godt halvdelen af de kvinder, der henvender sig om en ledig plads, at medtage et eller flere børn på krisecenter. Andelen af henvendelser om en ledig plads ligner de tidligere år. En henvendelse om en ledig plads er ikke nødvendigvis det samme som et kon-

¹¹ I 2006 indgik 35 krisecentre. Dansk Kvindesamfunds Krisecenter på Frederiksberg krisecenter er for første gang med i statistikken i 2007.

¹² Stigningen er beregnet på de krisecentre, der indgik i statistikken begge år.

kret ønske om at flytte ind på krisecentret. Det kan også være, at kvinden undersøger sine forskellige handlemuligheder.

Figur 1 Forespørgslens art

N= 13.317

Ved cirka halvdelen af henvendelserne (51%) har krisecentermedarbejderne ydet rådgivning eller samtale, i 43% af tilfældene har henvendelsen udelukkende omhandlet rådgivning og samtale. 8% af henvendelserne har blandt andet haft karakter af efterværnsrådgivning med tidligere beboere på krisecentret, og 46 henvendelser svarende til 0,3% har været ambulant støtte ved bortvisning af den voldelige samlever. En oversigt over forespørgslens art fordelt på krisecenter findes i bilag 2.

4.3 Plads eller henvisning til anden løsning

Samlet bliver 3.327 (50%) af de kvinder, der har henvendt sig om en plads henvist til en anden løsning end at flytte ind på krisecentret. Det er således halvdelen, der bliver tilbudt at flytte ind på krisecentret. Denne andel svarer stort set til andelen i 2006 og 2005¹³.

¹³ I 2006 var denne andel på 47% og i 2005 på 45%.

I alt angiver krisecentrene, at de har fysisk plads til 3.628 kvinder svarende til 55% af de henvendelser, de har modtaget, om en ledig plads¹⁴. Samme kvinde kan godt henvende sig flere gange om en ledig plads og indgår således flere gange i statistikken. At krisecentret har fysisk plads er ikke ensbetydende med, at kvinden bliver tilbudt at flytte ind på krisecentret. 539 kvinder blev i 2007 henvist til en anden løsning end at flytte ind på krisecentret, selvom der var fysisk plads. Dette skyldes primært, at kvinden ikke tilhører krisecentrets målgruppe, oftest at hun ikke er voldsramt. Andelen af kvinder, der bliver henvist til en anden løsning, selvom der er plads på krisecentret, svarer til andelen i 2006. I 2007 udgør andelen 15%, hvor det i 2006 var 16% af kvinderne, der blev henvist til en anden løsning¹⁵.

Pladsmangel er ligesom de foregående år den hyppigste årsag til, at kvinden henvises til en anden løsning end at flytte ind på krisecentret, se tabel 1. Dette er årsagen for 77%, mens 7% henvises til en anden løsning, fordi de ikke tilhører målgruppen. Andet dækker blandt andet over, at krisecentret ikke kan tilbyde kvinden tilstrækkelig sikkerhed, enten fordi krisecentret er for tæt på voldsudøveren, eller fordi der ikke er døgndækning.

Tabel 1 Årsager til at kvinden henvises til en anden løsning end at flytte ind på krisecentret

	Antal	Procent
Pladsmangel	2.568	77%
Kvinden tilhører ikke målgruppen	249	7%
Kvinden er psykisk syg/ustabil	119	4%
Kvinden har alkohol-/stofmisbrug	114	3%
Ingen pladser til kvinder med børn	111	3%
Manglende ressourcer	76	2%
Ingen plads til handicappede**	9	0,3%
Anden grund	446	13%
	3.327	*

*Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der kan angives flere grunde til, at kvinden er henvist til en anden løsning end at flytte ind på krisecentret.

** Betyder, at der ikke er handicaptilgængelighed på krisecentret.

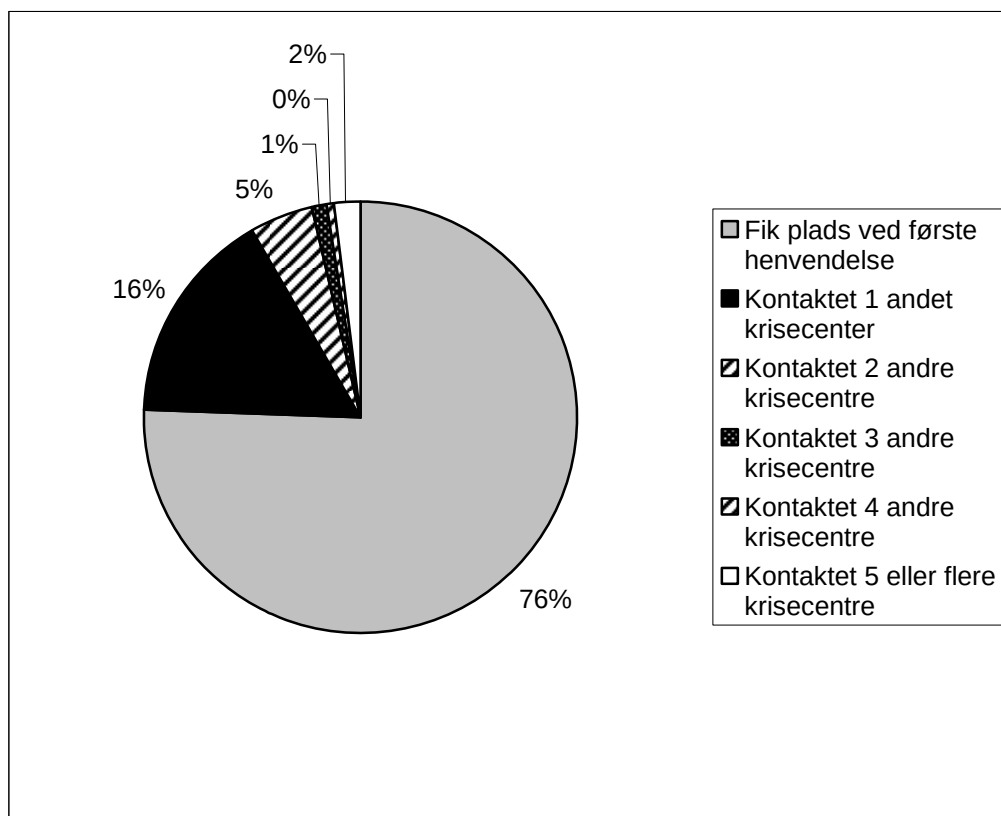
Kvinderne er, som i 2006, blevet spurgt, om de har kontaktet flere krisecentre inden, der blev fundet plads til dem. Andelene af kvinder, der har kontaktet flere krisecentre, svarer stort set til andelene i 2006. I 2007 angiver 76%, at de fik plads på det første krisecenter, de henvendte sig til, hvor andelen var 79% i 2006. Hver fjerde (25%)

¹⁴ I 2006 havde krisecentrene fysisk plads til 61% af de kvinder, de modtog henvendelse fra. For 90 kvinder er der i 2007 ikke angivet, om krisecentret har fysisk plads til kvinden.

¹⁵ I 2006 blev 267 kvinder henvist til en anden løsning, selvom der var plads på krisecentret. Der er således flere kvinder, der henvises til en anden løsning i 2007 end i 2006, selvom der er plads på krisecentret, mens andelen af de, der henvises, stort set er den samme.

måtte i 2007 henvende sig til flere krisecentre. Figur 2 viser, at 16% af kvinderne havde kontaktet ét andet krisecenter, inden de fik plads, 5% havde kontaktet 2 krisecentre, og 4% havde kontaktet mindst 3 krisecentre.

Figur 2 **Antal krisecentre kvinden har måttet henvende sig til for at få en ledig plads**

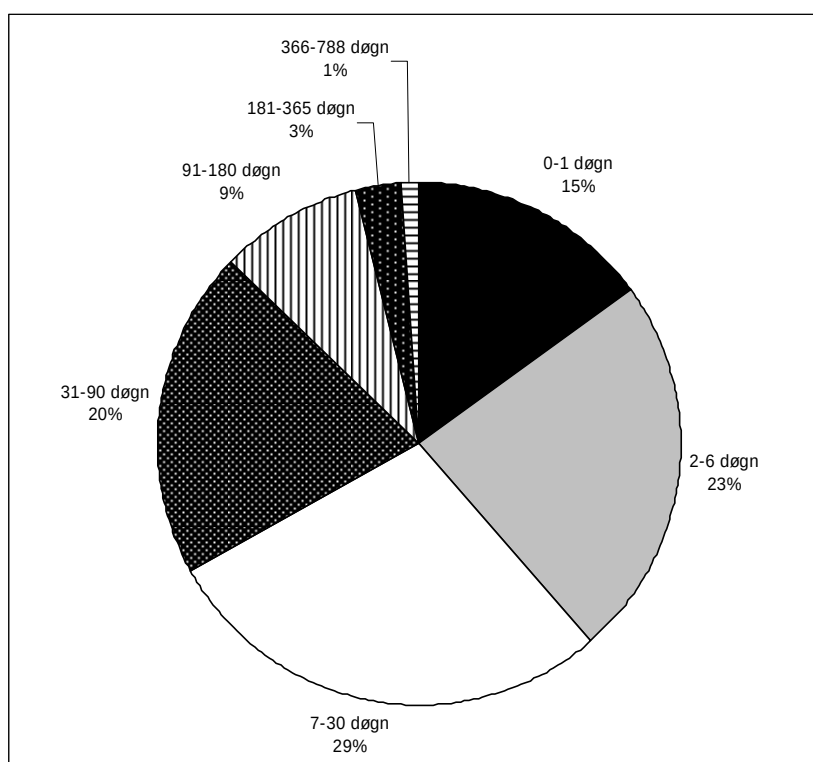
N=1.036

5 Opholdets længde

I oplysningerne om opholdets længde indgår også de kvinder, der ikke har ønsket at deltage i statistikken og de kvinder, der er indskrevet som §110 beboere (tidligere §94). Der er oplysninger om opholdets længde for i alt 1.893 kvinder og 1.662 børn¹⁶. Tilsammen har kvinderne haft 75.570 overnatninger på krisecenter i 2007, og der har været 77.242 overnatninger for børnene. Sammenlignet med 2006 er dette en stigning i antallet af overnatninger på 7% for kvinderne og 19% for børnene¹⁷. Bilag 4 og 5 viser antallet af overnatninger og opholdslængden i intervaller fordelt på de enkelte krisecentre.

Kvinderne har opholdt sig på krisecentret fra 0 til 788 døgn. 15% af kvinderne har haft ophold på krisecenter i højst 1 døgn, se figur 3. For disse kvinder er krisecenter-tilbuddet kun et tilbud om overnatning. 61% af kvinderne har været på krisecenter i mindst en uge. Gruppen af kvinder, der benytter sig af krisecentrene spænder således fra en gruppe, der kun overnatter et enkelt døgn eller måske kun nogle timer på krisecentret, til kvinder, der bor på krisecentret i en længere periode.

Figur 3 Kvindernes opholdslængde

N=1.893

¹⁶ Antallet af børn er fra oplysningerne fra LOKK børnestatistik 2007, hvor der er svaret på opholdslængde for 1.662 børn.

¹⁷ Stigningen er den samme når udregningen baseres på de krisecentre, der er med i årsstatistikkerne for både 2006 og 2007.

Den gennemsnitlige opholdslængde er 40 døgn, hvilket er en stigning på 3 døgn i forhold til i 2006¹⁸.

Der er meget store forskelle i opholdets længde på krisecentrene. Den gennemsnitlige opholdstid varierer således fra 13 døgn til 283 døgn, og den maksimale opholdstid varierer fra 93 døgn til 788 døgn, se bilag 4.

Som i 2005 og 2006 har 25% af kvinderne været på krisecenter i op til 3 døgn. 25% af kvinderne har været på krisecenter i 4-12 døgn, se tabel 2. I 2007 er en lidt større andel af kvinderne på krisecenter i længere tid end i 2006. 25% af kvinderne har været på krisecenter i 13-48 dage, og 25% har haft ophold på krisecenter i mindst 49 døgn.

Det vil sige, at 50% af kvinderne har opholdt sig på krisecenter i højst 12 døgn og 75% af kvinderne har opholdt sig på krisecenter i højst 48 døgn.

Tabel 2 Opholdslængde

	Alle	Danske statsborgere	Familie-Sammenførte	Øvrige ikke-danske statsborgere
	Døgn	Døgn	Døgn	Døgn
Gennemsnit	40	42	74	49
25%	0-3	0-5	0-7	0-6
25%	4-12	6-18	8-25	7-18
25%	13-48	19-57	26-74	19-62
Maksimal opholdslængde	(49-)788	(58-)475	(75-)788	(63-)516
Antal kvinder	1.893*	776	149	262
Samlet antal overnatninger	75.570*	32.415	10.993	12.830

* Summen af kvinder fordelt på dansk statsborgerskab, familiesammenførte og øvrige ikke-danske statsborgere er mindre end summen af det samlede antal kvinder. Dette skyldes, at statsborgerskab ikke kendes for 706 kvinder. De 706 kvinder har i gennemsnit opholdt sig på krisecenter i 27 dage og 68% af disse kvinder har opholdt sig på krisecenter i under 14 dage. Det samlede antal overnatninger er derfor også større end summen af overnatninger for de tre delgrupper.

De 149 familiesammenførte kvinder har opholdt sig i længere tid på krisecentrene end de øvrige kvinder. Desuden er den gennemsnitlige opholdstid for de familiesammenførte kvinder steget siden 2006. Den gennemsnitlige opholdslængde for de familiesammenførte kvinder er 74 døgn, hvor den i 2006 var 71 døgn. De øvrige andele for de familiesammenførte kvinders opholdstid er dog faldet en smule i forhold til i 2006. På trods af dette fald, har disse kvinder stadig opholdt sig på krisecenter i lang tid, for eksempel har hver fjerde familiesammenførte kvindes ophold været af mindst 75 døgn varighed.

¹⁸ Der er ligeledes en stigning i opholdslængde på 3 døgn i forhold til i 2006, når de samme krisecentre sammenlignes, dvs. når Dansk Kvindesamfunds Krisecenter, Frederiksberg tages ud af beregningen. Dansk Kvindesamfunds Krisecenter indgår i 2007, men ikke i årsstatistikken 2006.

I alt 140 kvinder er indskrevet på krisecenter som §110 beboere. 29 af disse kvinder har haft ophold på krisecenter i over 91 døgn, heraf har en enkelt kvinde haft ophold på krisecenter i mere end 1 år.

Af de i alt 1.753 kvinder, som er indskrevet på krisecenter som §109 beboere, har i alt 211 kvinder (12%) haft ophold på krisecenter i over 91 døgn, heraf har 20 kvinder (1%) haft ophold på krisecenter i mere end 1 år. De kvinder, som har opholdt sig længe på krisecenter, er således overvejende kvinder, der er indskrevet som §109 beboere¹⁹.

5.1 Forhold der har medført forlængelse af kvindens ophold

For 309 kvinder har der været forhold, der har forlænget opholdet på krisecenter. 63% af disse kvinder har været på krisecenter i mindst 1 måned, 44% af disse kvinder har været på krisecenter i mindst 3 måneder. Der kan være flere grunde til at kvindens ophold forlænges. Som de tidligere år er ventetid på bolig den hyppigste årsag til, at kvindens ophold er blevet forlænget, se tabel 3.

Det er især i Storkøbenhavn²⁰, at ventetid på bolig er årsag til, at kvindernes opholdstid på krisecenter forlænges. Ventetid på bolig er således årsag til, at kvindernes opholdstid forlænges for en større andel af de kvinder, der har opholdt sig på et krisecenter i Storkøbenhavn end for kvinder, der har opholdt sig på et krisecenter i resten af landet. Andelen for kvinder i Storkøbenhavn er 17%, hvor andelen for kvinderne på de øvrige krisecentre er 9%.

Bilag 6 viser de forhold, der har ført til forlængelse af opholdene fordelt på de enkelte krisecentre.

Det er dog ikke kun ventetid på bolig, der har betydning for at opholdet forlænges. For godt en fjerdedel af kvinderne (27%) skyldes forlængelsen også, at der fortsat er trussel eller fare for kvinden, hvis hun forlader krisecentret, og for cirka hver fjerde kvinde skyldes forlængelse desuden kvindens eller familiens sociale situation (26%) eller andre forhold (24%).

¹⁹ Den maksimale opholdslængde på 788 døgn er ligeledes en §109 beboers opholdstid på krisecenter. Når beregninger laves uden de kvinder, der er indskrevet som §110 beboere, er den gennemsnitlige opholdslængde og kvartiler de samme som beregninger, hvor disse beboere indgår. Det er således ikke §110 beboeres opholdslængde, der påvirker varigheden af opholdslængde.

²⁰ Krisecentre i Storkøbenhavn omfatter: Boligfondens Krisecenter, Dannerhuset, Egmontgården, Dansk Kvindeamfunds Krisecenter, Kvindehuset og Kvindehuset Lyngby.

Tabel 3 Forhold der har medført forlængelse af kvindens ophold

	Antal	Procent
Fortsat trussel/fare	83	27%
Kvindens/familiens sociale situation	81	26%
Socialforvaltningens sagsbehandlingstid	54	17%
Ventetid på bolig	185	60%
Andet	73	24%
Total	309	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der kan være flere forhold, der medfører forlængelse af kvindernes ophold.

6 Volden

Der er indsamlet skemaer fra 1.893 kvinder, som har været indlogeret på krisecenter i 2007. Heraf har 281 af kvinderne ikke ønsket at deltage i undersøgelsen, og 140 kvinder er indskrevet som §110 beboere²¹.

Beskrivelsen af den vold, kvinderne har været udsat for samt øvrige oplysninger om kvinderne og deres situation, bygger derfor på oplysninger fra 1.475 kvinder, som har indvilliget i at deltage i undersøgelsen, og som ikke er indskrevet som §110 beboere.

Langt de fleste af de kvinder, der har boet på krisecenter i 2007, har været indlogeret, fordi de har været udsat for vold. Det gør sig gældende for 99% af de 1.362 kvinder, som har svaret på spørgsmålet, og kun 2 af de kvinder, som har svaret på spørgsmålet, har ikke været udsat for vold. I 2007 er det en lidt større andel af de kvinder, der har boet på krisecenter, som har været udsat for vold end i 2006, hvor andelen af de kvinder, som havde svaret på spørgsmålet, og hvor årsagen til opholdet var vold, udgjorde 94%²².

I alt 140 kvinder er visiteret til krisecentrene som §110 beboere, det vil sige, at deres ophold på krisecentrene skyldes andre årsager end vold²³.

I de følgende afsnit sammenlignes tallene desuden med tal fra undersøgelsen 'Når vold er hverdag - en undersøgelse af mænds vold mod kvinder i nære relationer'²⁴, hvor der var særligt fokus på dette tema.

6.1 Voldens former

Kvinderne på krisecentrene har været udsat for flere former for vold. I spørgsmålet om voldens former kunne der sættes flere krydser. 1.231 kvinder har svaret på spørgsmålet. Heraf har 8% været udsat for 1 af formerne for nedenstående vold, 70% har været udsat for 2-3 former for vold, og 23% af kvinderne har været udsat for 4-6 former for vold.

Andelene af de kvinder, der har været udsat for én eller flere af nedenstående former for vold, har varieret i 2007, 2006 og 2005.

²¹ Tre af de kvinder, som ikke har ønsket at deltage i undersøgelsen, er indskrevet som §110 beboere. Det er således i alt 418 kvinder, som kun indgår i statistikken med oplysninger om opholdslængde.

²² I 2006 havde 1.569 kvinder svaret på spørgsmålet, om hvorvidt årsagen til opholdet på krisecenter var vold (94%).

²³ Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktive-ende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Der visiteres derfor også til kvindekrisecentrene efter §110.

²⁴ Jensen, Vibeke Lybecker og Nielsen, Sissel Lea, 2005: 'Når vold er hverdag – en undersøgelse af mænds vold mod kvinder i nære relationer'. VFC Socialt Udsatte og LOKK.

Af de 1.231 kvinder, der har svaret på spørgsmålet, om de har været udsat for psykisk vold, har 93% svaret ja, se tabel 4. Psykisk vold kan for eksempel være en verbal trussel mod personen eller dennes nærtstående, en ydmygelse, psykisk tvang og andre former for integritetskrænkelser. Psykisk vold kan være mindst lige så krænkende, truende og skadende som fysisk vold. Ofte udøves den fysiske og den psykiske vold i samspil og herved forstærkes konsekvenserne af volden. Hvor de fysiske skader ofte kan hele, kan de psykiske skader som følge af volden være langvarige og kan strække sig ud over den periode, selve den fysiske vold foregår.

I 2007 udgør andelen af kvinder, som er udsat for psykisk vold, en langt højere andel end i 2006, hvor den var 35%. I statistikken fra 2006²⁵ blev kvinderne dog spurgt, om de havde været udsat for fysisk og psykisk vold, og til dette spørgsmål havde 77% af kvinderne svaret ja. Den store forskel på spørgsmålet, om kvinderne har været udsat for psykisk vold, kan således skyldes, at der er blevet spurgt på lidt forskellige måder i 2006 og 2007. Som det fremgår af tabellen, er andelen af kvinder, der har været udsat for psykisk vold i 2007 og i 2005, stort set de samme.

I 2007 har 96% svaret, at de har været udsat for fysisk vold, hvilket er en større andel end i 2005, hvor andelen var 86%.

Tabel 4 Former for vold, som kvinden har været udsat for i det seneste voldsforhold

	2007	2007	2006	2005
	Antal	Procent	Procent	Procent
Fysisk vold	1.180	96%	-	86%
Psykisk vold	1.144	93%	35%	95%
Materielle ødelæggelser	350	28%	22%	36%
Økonomisk kontrol	388	32%	24%	35%
Seksuelle overgreb	199	16%	13%	26%
Andet	77	6%	7%	-
Total	1.231	*	*	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da det er muligt at være udsat for flere voldsformer samtidigt.

Godt en fjerdedel af kvinderne (28%) har været udsat for materielle ødelæggelser, hvor cirka en femtedel af kvinderne havde svaret ja til dette i 2006 og 36% i 2005.

En større andel af kvinderne (32%) har i 2007 svaret ja til, at de har været udsat for økonomisk kontrol, hvorimod andelen i 2006 var knap en fjerdedel, men 35% i 2005. Både ødelæggelse af ting eller hærværk og fratagelse af økonomisk autonomi får særlig betydning, når det ses som del af et mønster af magt og kontrol. Eksempelvis er det, ikke at have adgang til og kontrol over egen indkomst, ikke i sig selv et overgreb mod den personlige frihed, hvis det foregår efter aftale i et ikke-voldeligt parforhold.

²⁵ I 2006 havde 1.441 kvinder svaret på spørgsmålet, om de havde været udsat for henholdsvis 'fysisk og psykisk vold' og 'psykisk vold'.

Overgrebet mod den personlige handlefrihed opstår, når disse handlinger retrospektivt kan ses at være del af et mønster af magtudøvelse og tvang.

16% af kvinderne har været udsat for seksuelle overgreb, det vil sige tvangsmæssige seksuelle handlinger indenfor deres parforhold. I 2006 udgjorde andelen 13% og i 2005 hele 26%.

På spørgsmålet, om kvinderne har været udsat for andet, har 6% svaret ja i 2007 mod 7% i 2006. Andet omfatter især trusler, indespærring og isolation, overvågning og kontrol og i færre tilfælde vold mod børn, trusler om eller kidnapning af børn eller at kvinden forhindres i at se sine børn, se tabel 4.

6.1.1 Fysisk vold

I 2007 har kvinderne på krisecentrene svaret på, hvilke former for fysisk vold de har været udsat for, se tabel 5. Der har været mulighed for at svare ja til flere af spørgsmålene. 89% af de 887 kvinder, som har svaret på spørgsmålet, har været udsat for at blive skubbet, revet, rusket, slået med flad hånd eller lignende. Godt halvdelen af kvinderne (53%) har været udsat for spark, er blevet slået med knyttet hånd eller med en genstand. 39% er blevet kastet ind mod møbler, vægge, ned ad trappe eller lignende. 9% af kvinderne har været udsat for andet. Dette omfatter især, at kvinderne er blevet bidt eller indespærret og i nogle tilfælde brændemærket, spyttet på, truet med kniv eller sparket under

Hver tredje kvinde (33%) har været udsat for én af nedenstående former for vold, over halvdelen (66%) har været udsat for 2-4 former for fysisk vold, og 2% har været udsat for 5 former for vold.

Tabel 5 Fysisk vold, som kvinden i det seneste forhold er blevet udsat for

	Antal	Procent
Skubbet, revet, rusket, slået med flad hånd eller lignende	787	89%
Sparket, slået med knyttet hånd eller med en genstand	474	53%
Kastet ind mod møbler, vægge, ned ad trappe eller lignende	350	39%
Udsat for kvælningsforsøg, angrebet med kniv eller skydevåben	309	35%
Andet	80	9%
Total	887	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da det er muligt at være udsat for flere voldsformer samtidigt.

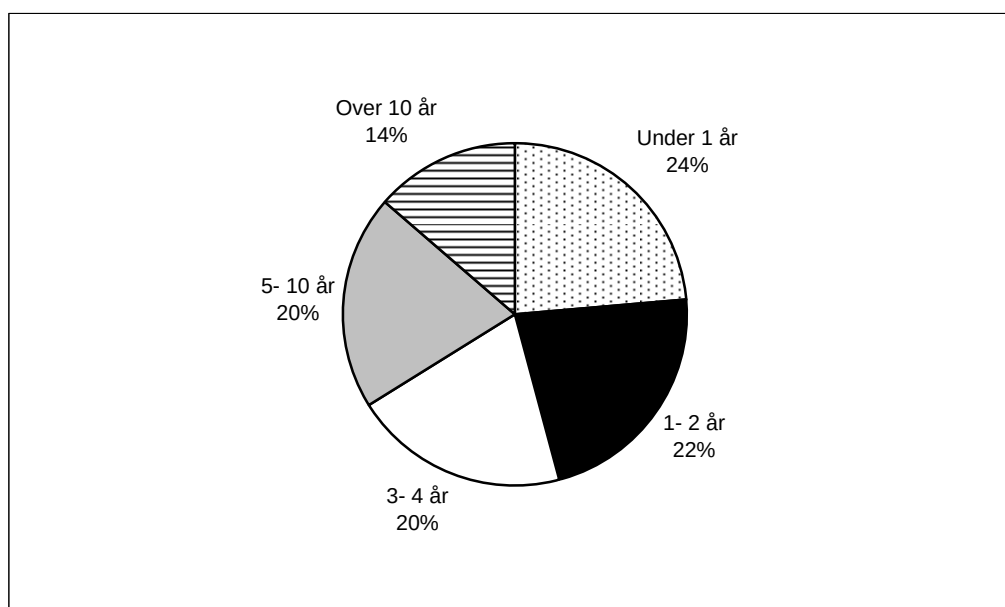
Andelene af kvinder, som har været udsat for ovenfor nævnte voldsformer, er noget større end andelene af kvinder i 2006. Spørgsmålene er dog stillet på en anden måde i 2006. Da angav 16% af 1.441 kvinder, at de havde været udsat for kvælningsforsøg eller mordforsøg, og 13% havde været udsat for vold med våben eller genstande.

6.1.2 Voldens varighed i det seneste forhold

Hver fjerde (24%) kvinde har været udsat for vold i det seneste forhold i mindre end et år, og cirka hver femte kvinde (22%) har været udsat for vold i 1-2 år, se figur 4.

I 2007 ligner fordelingen af voldens varighed i kvindernes seneste forhold den fordeling, der var i 2006, hvor 24% havde været udsat for vold i mindre end et år, og 24% havde været udsat for vold i 1-2 år. Fordelingen af voldens varighed svarer stort set ligeledes til fordelingen i 2005.

Figur 4 Antal år kvinden har været udsat for vold i det seneste voldsforhold

N=1.005

Halvdelen af kvinderne har i 2007 været udsat for vold i det seneste forhold i mindst 3 år, og heraf har 14% været udsat for vold i over 10 år.

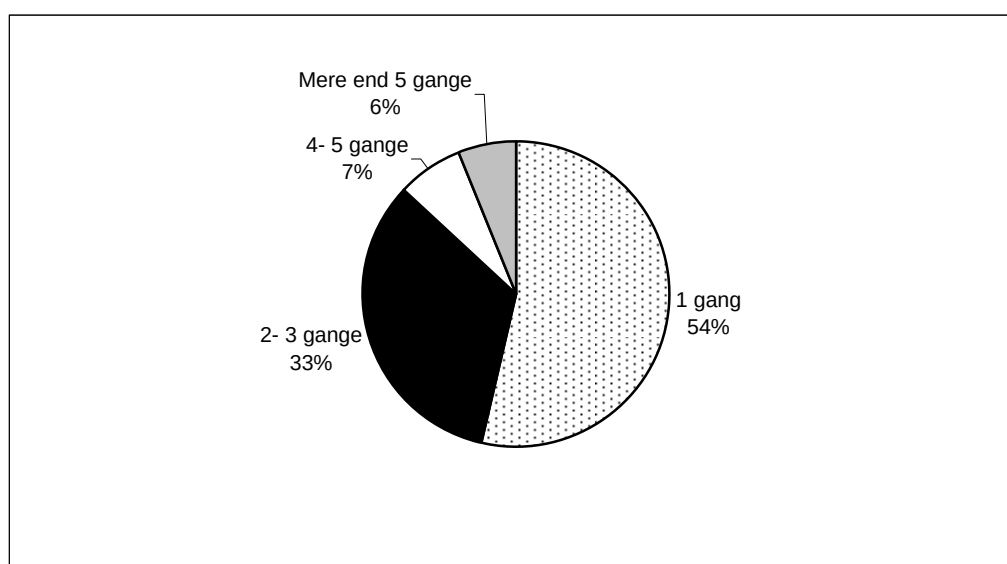
94 kvinder har været udsat for vold i det seneste forhold i mere end 10 år, heraf har 74 af kvinderne været udsat for vold i 30 år. De resterende 20 kvinder har været udsat for vold i mere end 30 år i det seneste forhold. De fleste af disse 20 kvinder er danske statsborgere (14 i alt) og gift eller samlevende (16 i alt). I forhold til forsørgelsesgrundlag fordeler de sig nogenlunde jævnt, 7 af kvinderne modtager kontanthjælp eller er i aktivering, 4 af kvinderne er i arbejde. Kvindernes alder er ligeledes jævnt spredt. De årsager, som disse kvinder især angiver til at blive i det voldelige forhold, er afmagt (12 i alt) og troen på, at manden holder op med at udøve vold (i alt 10).

6.1.3 Antal tidligere krisecenterophold

44% af de voldsramte kvinder²⁶ har udover nærværende krisecenterophold tidligere været på krisecenter. 56% af kvinderne er på krisecenter for første gang. Andelen af kvinder, som tidligere har været på krisecenter, svarer til andelen i 2006, hvor 45% af de voldsramte kvinder tidligere havde haft ophold på et krisecenter. Af de 529 kvinder, som i 2007 tidligere har boet på krisecenter, har over halvdelen (54%) tidligere opholdt sig på krisecenter én gang, mens hver tredje (33%) har 2-3 tidligere ophold bag sig. 13% af kvinderne har tidligere opholdt sig på krisecenter mindst 4 gange før, se figur 5.

Disse andele svarer stort set til de andele af kvinder, der i 2006 havde været på krisecenter flere gange. I 2006 havde 47% af de 565 kvinder, som havde flere krisecenterophold bag sig, været på krisecenter én gang tidligere. 38% havde været på krisecenter 2-3 gange udover det aktuelle ophold, 6% havde tidligere været på krisecenter 4-5 gange, og 9% havde tidligere opholdt sig på krisecenter mere end 5 gange.

Figur 5 Antal tidligere krisecenterophold

N=529

Det er især enlige eller fraskilte kvinder eller enker og kvinder, der modtager overførselsindkomster, som tidligere har opholdt sig på krisecenter.

Halvdelen af de enlige eller fraskilte kvinder og enker (50%) har tidligere boet på krisecenter, hvorimod andelen for gifte og samlevende kvinder, der tidligere har opholdt sig på krisecenter, er 40%. Godt halvdelen af de kvinder (54%), der modtager kontanthjælp, starthjælp, førtidspension, er i aktivering eller under revalidering, har tidligere boet på krisecenter, mens dette gælder for cirka en tredjedel af de kvinder,

²⁶ 1.207 kvinder har svaret på spørgsmålet, om de tidligere har opholdt sig på krisecenter.

der er i arbejde (35%), forsørges af ægtefælle eller samlever (33%), modtager dagpenge eller sygedagpenge (37%) eller er under uddannelse (31%).

Kvindernes alder, fødeland, statsborgerskab, om de har børn samt voldens varighed, har ikke betydning for, om de tidligere har opholdt sig på krisecenter.

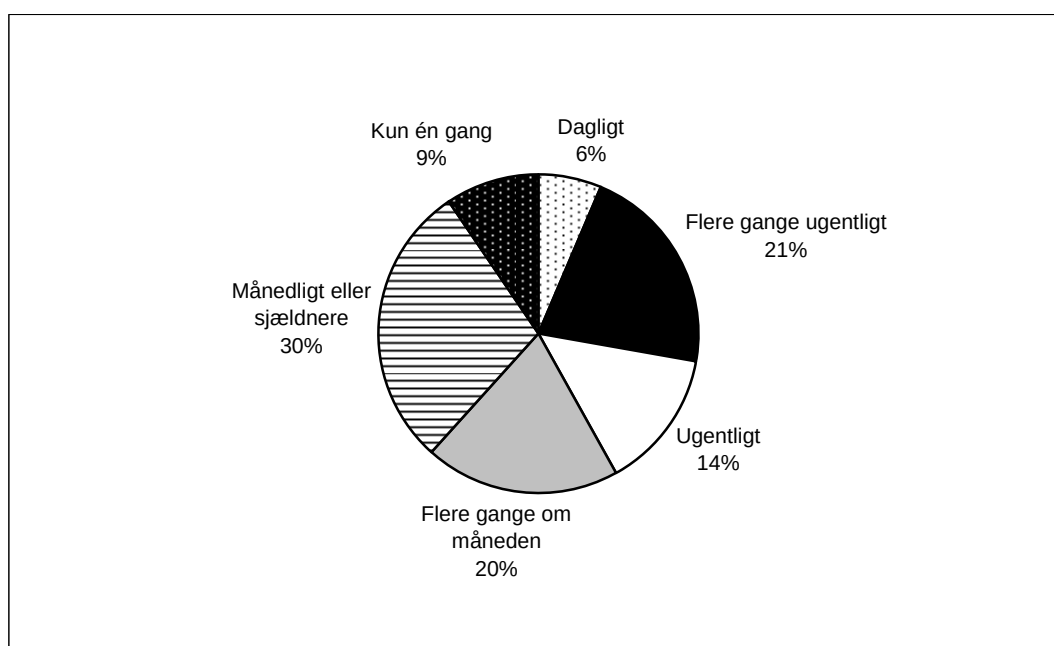
6.1.4 Fysisk vold og hyppighed

I 2007 er kvinderne på krisecentrene blevet spurgt om, hvor ofte de har været udsat for fysisk og psykisk vold i det seneste forhold.

De 762 kvinder, der har svaret på spørgsmålet, om hvor ofte de har været udsat for fysisk vold i det seneste forhold, har jævnligt været udsat for vold. Knap en tredjedel (30%) har været udsat for vold månedligt eller sjældnere. En tredjedel (34%) har været udsat for fysisk vold ugentligt eller flere gange om måneden. Godt en fjerdedel af kvinderne (27%), har været udsat for vold dagligt eller flere gange ugentligt.

9 af kvinderne har været udsat for vold én enkelt gang, se figur 6.

Figur 6 Hyppighed af den fysiske vold i det seneste forhold

N=762

Hyppigheden af vold varierer i forhold til i 2005. En større andel af kvinderne er hyppigere udsat for vold i 2007 end i 2005, samtidig har en større andel af kvinderne i 2007 dog været udsat for vold månedligt eller sjældnere end i 2005.

28% af kvinderne havde i 2005 været udsat for fysisk vold dagligt, flere gange ugentligt eller ugentligt, hvor andelen i 2007 er 41%. 16% havde i 2005 været udsat for vold flere gange om måneden, hvor andelen er 20% i 2007. En større andel af kvin-

derne er i 2007 udsat for vold månedligt eller sjældnere (30%) end i 2005, hvor andelen var 20%. 8% havde i 2005 været udsat for vold én enkelt gang, hvor dette gør sig gældende for 9% i 2007.

6.1.5 Psykisk vold og hyppighed

I spørgsmålene om psykisk vold har der været mulighed for at svare ja til flere former for psykisk vold. Der er oplysninger fra 1.070 kvinder. Heraf har 15% af kvinderne været udsat for én af nedenstående former for psykisk vold. 22% har været udsat for 2 former for psykisk vold, knap halvdelen (49%) har været udsat for 3 eller 4 former for psykisk vold, og 1% har været udsat for 6 former for psykisk vold.

Tre fjerdedele af de 1.070 kvinder, som har svaret på spørgsmålene om psykisk vold, har været udsat for kontrollerende/dominerende adfærd (76%), degraderende/ydmygende adfærd (72%) og/eller direkte trusler om vold, som for eksempel at blive truet med en kniv (62%). Knap halvdelen (46%) har været udsat for isolerende adfærd, og knap en tredjedel (31%) har været udsat for, at deres barn/børn er blevet truet. 12% har været udsat for andre former for psykisk vold, hvilket især omfatter dødstrusler, trusler om at blive udvist, tvangsægteskab, forfølgelse og overvågning, og i nogle tilfælde er kvinden blevet smidt ud af fælles bolig eller er blevet udsat for selvmordstrusler fra voldsudøveren, se tabel 6.

Tabel 6 Psykisk vold, som kvinden har været udsat for i det seneste forhold

	Antal	Procent
Direkte trusler om vold (for eksempel truet med kniv)	659	62%
Trusler overfor barn/børn	335	31%
Degraderende/ydmygende adfærd	772	72%
Kontrollerende/dominerende adfærd	811	76%
Isolerende adfærd	489	46%
Andet	125	12%
Total	1.070	*

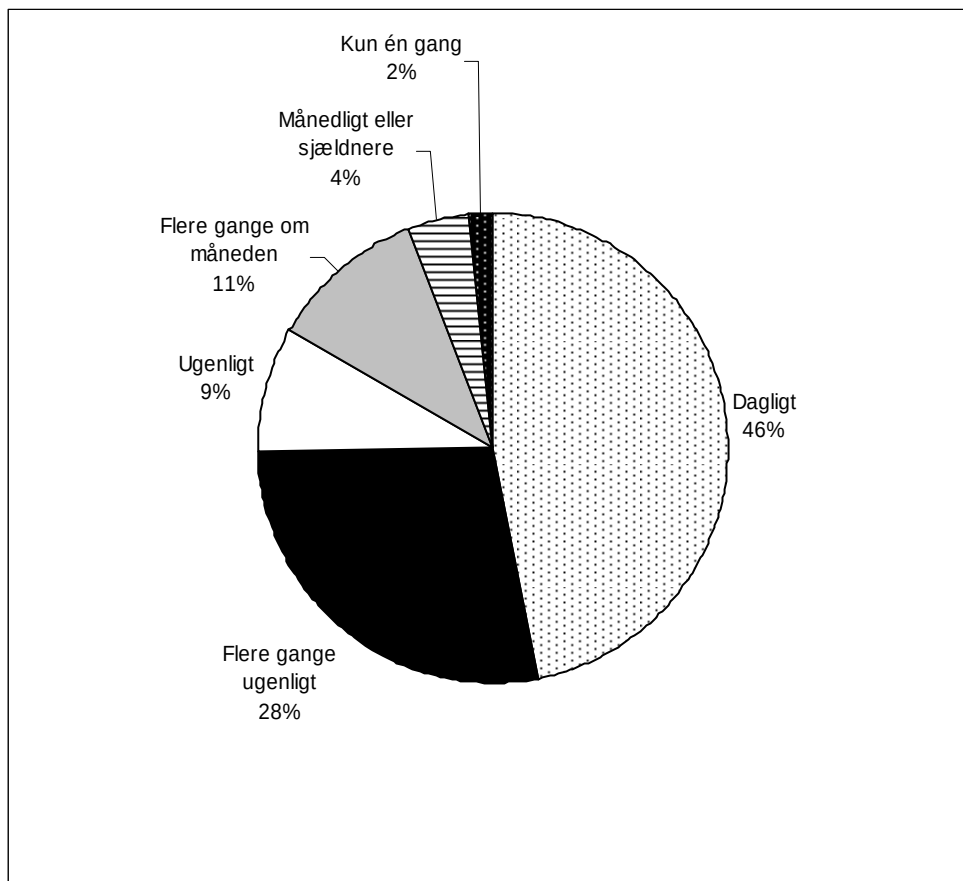
* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da det er muligt at være udsat for flere former for psykisk vold samtidigt.

946 kvinder har svaret på, hvor ofte de i det seneste forhold har været udsat for psykisk vold. Hyppigheden af den psykiske vold viser, at psykisk vold ofte sker i samspil med fysisk vold, se figur 7.

Den psykiske vold forekommer hyppigere end den fysiske vold. Knap halvdelen (46%) af de 946 kvinder, som har svaret på spørgsmålet, har været udsat for psykisk vold dagligt. Godt en tredjedel af kvinderne (37%) har været udsat for psykisk vold ugentligt eller flere gange om ugen, og 11% af kvinderne har været udsat for psykisk

vold flere gange om måneden. 17 kvinder (2%) har været udsat for psykisk vold én gang.

Figur 7 Hyppighed af den psykiske vold i det seneste forhold

N=946

6.1.6 Seksuelle overgreb og hyppighed

174 kvinder har svaret på spørgsmålet, om de har været udsat for seksuelle overgreb. Der var mulighed for at svare ja til flere af spørgsmålene. Tre fjerdedele (74%) har været udsat for gennemført tvungent samleje og 55% for forsøg på tvungent samleje. En tredjedel har været udsat for tvang til andre seksuelle overgreb (33%), se tabel 7.

Tabel 7 Seksuelle overgreb, som kvinden har været udsat for

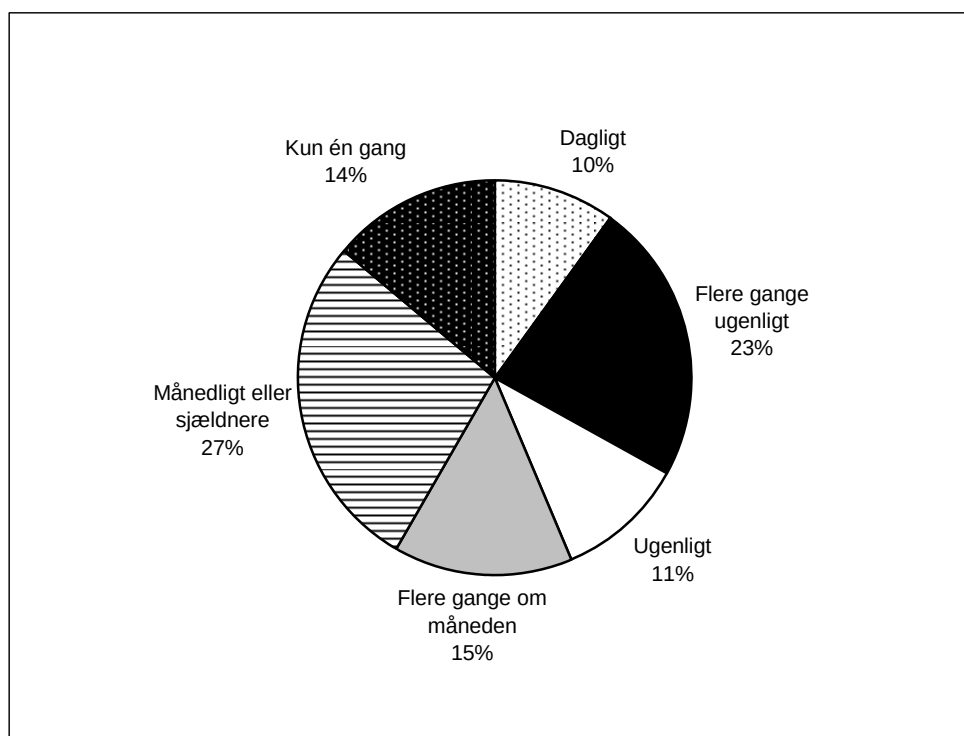
	Antal	Procent
Forsøg på tvungent samleje	95	55%
Gennemført tvungent samleje	129	74%
Tvang til andre seksuelle overgreb	57	33%
Total	174	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da det er muligt at være udsat for flere former for seksuelle overgreb.

Over halvdelen af de 174 kvinder (56%) har været udsat for én form for seksuelt overgreb, og 44% har været udsat for 2 eller 3 af de ovenstående seksuelle overgreb.

44% af de 151 kvinder, der har svaret på hyppigheden af de seksuelle overgreb, har været udsat for overgreb dagligt, flere gange om ugen eller ugentligt, se figur 8. 15% har været udsat for seksuelle overgreb flere gange om måneden, og godt hver fjerde (27%) har været udsat for overgreb månedligt eller sjældnere. 14% har været udsat for seksuelle overgreb én gang.

Figur 8 Hyppighed af seksuelle overgreb i det seneste voldsforhold

N=151

6.1.7 Andre former for kontrol og magtudøvelse

Kvinderne på krisecentrene har fra voldsudøverens side været udsat for andre former for kontrol og magtudøvelse, se tabel 8. De former for kontrol og magtudøvelse, som kvinderne især har været udsat for, er at have fået frataget råderetten over egne økonomiske midler mod sin vilje (45%), at indboet er blevet smadret (45%), og at kvindens personlige ejendele er blevet ødelagt med vilje (43%). Cirka en femtedel (22%) er blevet tvunget til gældssættelse, en gæld, der også følger kvinden efter samlivsbrud. 18% af kvinderne har været udsat for andre former for kontrol og magtudøvelse. Det drejer sig blandt andet om, at voldsudøveren kontrollerer økonomien, inde-spærrer kvinden, afholder kvinden fra kontakt til sine børn, tager kvindens personlige ejendele eller hendes penge og har ødelagt hoveddøren.

553 kvinder har svaret på spørgsmålene og har haft mulighed for at svare ja til flere af dem.

Tabel 8 Andre former for kontrol og magtudøvelse

	Antal	Procent
Ødelagt kvindens personlige ejendele med vilje	237	43%
Smadret indbo	250	45%
Tvunget kvinden til gældssættelse	120	22%
Frataget kvinden råderet over egne økonomiske midler mod hendes vilje	251	45%
Andet	100	18%
Total	553	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da det er muligt at være udsat for flere former for kontrol og magtudøvelse.

Halvdelen (51%) af de 553 kvinder, som har svaret på spørgsmålet, har været udsat for én af formerne for kontrol og magtudøvelse. De resterende 49% af kvinderne har været udsat for 2-5 former for kontrol og magtudøvelse.

6.1.8 Årsager til kvindens ophold på krisecenter

1.205 kvinder har angivet de væsentligste grunde til deres krisecenterophold. Tabel 9 viser årsagerne. Der kan være flere årsager, der spiller sammen i forhold til, hvorfor kvinden netop nu har søgt ophold på krisecenter. Det er især voldens alvor (55%) og hensynet til børnene (41%), der er de væsentligste grunde til, at kvinden har søgt ophold på krisecenter. Omverdenens reaktioner spiller også ind (12%) om end i mindre grad end volden og hensynet til børnene. I 20% tilfælde er andre grunde angivet som væsentlige i forhold til, at kvinden har søgt beskyttelse. Det drejer sig især om, at kvinden er blevet smidt ud af den voldsudøvende mand, at kvinden har fået nok af volden og ønsker at tage hensyn til sig selv, eller at hun ikke længere magter at leve i det voldelige forhold, at kvinden er blevet gravid, at hun er bange eller angst, at hun har mødt en ny kæreste, eller at hun er blevet truet.

Tabel 9 Årsager til at kvinden har søgt ophold på krisecenter

	Antal	Procent
Voldens alvor	895	55%
Ændringer i økonomisk situation	37	3%
Hensynet til børnene	497	41%
Pres fra familien	109	9%
Omverdenens reaktioner	148	12%
Andet	245	20%
Total	1.205	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da det er muligt at der er flere årsager til at kvinden har søgt ophold på krisecenter.

6.1.9 Seksuelle overgreb i barndommen

143 kvinder har været udsat for seksuelle overgreb, inden de var fyldt 15 år. Det svarer til 25% af de 571 kvinder, som har svaret på spørgsmålet. Det er i alt 11% af de kvinder, der er på krisecenter på grund af vold (i alt 1.360 kvinder), som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen²⁷. De seksuelle overgreb kan være begået af familiemedlemmer eller af andre personer uden for familien.

6.2 Voldsudøveren

For 1.056 kvinder er der oplysninger om antallet af voldsudøvere. Heraf har 90% været udsat for vold fra én voldsudøver, hvor andelen i 2006 udgjorde 88%. Andelen af de kvinder, som i 2007 har været udsat for vold fra mere end én voldsudøver, er 10%.

En større andel af de unge kvinder, enlige kvinder og kvinder uden dansk statsborgerskab er udsat for vold fra flere voldsudøvere.

17% af de unge kvinder på 18-29 år har været udsat for vold fra flere voldsudøvere, hvor det gør sig gældende for under 9% for de ældre aldersgrupper. Det er samme tendens som i 2006, hvor 20% af de 18-29 årige havde været udsat for vold fra flere voldsudøvere, og hvor det var under 10% for de ældre aldersgrupper.

De kvinder, der er enlige, fraskilte eller enker, er i højere grad end de kvinder, der er gift eller samlevende, udsat for vold fra flere voldsudøvere. 13% af de enlige, fraskilte kvinder eller enker har været udsat for vold fra flere voldsudøvere, hvor 10% af de gifte kvinder har været udsat for vold fra flere voldsudøvere, og andelen for de samlevende kvinder er på 6%. I 2006 var 17% af de enlige kvinder udsat for vold fra flere personer, 10% af de gifte kvinder, mens andelen for de samlevende kvinder, der var udsat for vold fra flere personer, var 5%.

²⁷ Der viser sig kun en svag signifikans på sammenhængen mellem, at kvinden har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen og på, hvordan hun vurderer sit helbred.

En lidt større andel af de kvinder, der er familiesammenførte (15%) og de kvinder, som har selvstændig permanent opholdstilladelse (14%), er udsat for vold fra flere personer end kvinder med dansk statsborgerskab, hvor andelen er 8%. Disse tal ligner tallene fra 2006, hvor 17% af kvinderne uden dansk statsborgerskab havde været udsat for vold fra flere personer, mens 8% af kvinderne med dansk statsborgerskab havde været det.

6.2.1 Voldsudøverens nationalitet

De sidste to år er der spurgt til voldsudøverens nationalitet. Som i 2006 er voldsudøverne i overvejende grad danske statsborgere. Dette gør sig gældende for 76% af de 1.097 voldsudøvere, hvor statsborgerskabet er kendt, hvilket er den samme andel som i 2006. I 69% tilfælde er voldsudøveren dansk statsborger, når der er én voldsudøver, og i 54% tilfælde er voldsudøveren dansk statsborger, når der er tale om flere voldsudøvere.

62% af de 1.127 voldsudøvere, hvor fødselslandet er kendt, er født i Danmark. Af de 432 voldsudøvere, som ikke er født i Danmark, og hvor statsborgerskabet er kendt, har 28% dansk statsborgerskab.

6.2.2 Én voldsudøver

949 kvinder har været udsat for vold fra én voldsudøver. Heraf har 937 kvinder svaret på, hvilken relation hun har til voldsudøveren, se tabel 10.

Tabel 10 Én voldsudøver i kvindens seneste forhold

	Antal	Procent
Nuværende ægtefælle/samlever	669	71%
Tidligere ægtefælle/samlever (bor ikke sammen)	143	15%
Nuværende kæreste (bor ikke sammen)	32	3%
Tidligere kæreste (bor ikke sammen)	46	5%
Bror	3	0,3%
Far	14	2%
Andre	30	3%
Total	937	99%*

*Sammenlagt giver procenterne 99%, da tallene er afrundede.

Størstedelen af kvinderne er udsat for vold fra deres nuværende ægtefælle eller samlever. Dette gør sig gældende for 71% af kvinderne, mens 3% er udsat for vold fra deres nuværende kæreste, som de ikke bor sammen med.

Andelen af kvinder, som er udsat for vold fra deres nuværende ægtefælle, samlever eller kæreste, svarer til andelen i 2006. I 2006 udgjorde disse andele henholdsvis 73% (nuværende ægtefælle/samlever) og 4% (nuværende kæreste, bor ikke sammen).

20% af kvinderne er udsat for vold fra deres tidligere partner, heraf er 15% udsat for vold fra deres tidligere ægtefælle eller samlever og 5% fra deres tidligere kæreste. I 2006 var 18% af kvinderne udsat for vold fra deres tidligere partner (14% fra tidligere ægtefælle/samlever og 4% fra deres tidligere kæreste).

Som i 2006 er kvinder med børn også i 2007 i højere grad udsat for vold fra en tidligere ægtefælle eller samlever end kvinder, der ikke har børn under 18 år. Skønt kvinderne har brudt med voldsudøveren, udsættes de stadig for vold fra denne, da de sandsynligvis har fælles børn med deres tidligere partner. Fælles børn kan formentlig gøre det sværere for kvinden at undgå kontakt med den tidligere partner og dermed undgå, at volden fortsætter.

6.2.3 Flere voldsudøvere

I spørgsmålet om kvindens relation til voldsudøverne var der mulighed for at sætte flere krydser. 98 kvinder er udsat for vold fra flere personer samtidig og har svaret på, hvilke relationer de har til voldsudøverne.

Når kvinderne er udsat for vold fra flere personer samtidig, er det, udover den nuværende ægtefælle eller samlever, især familiemedlemmer, der udøver volden. Se tabel 11.

Tabel 11 Flere voldsudøvere

	Antal	Procent
Nuværende ægtefælle/samlever	54	55%
Tidligere ægtefælle/samlever (bor ikke sammen)	20	20%
Nuværende kæreste (bor ikke sammen)	1	1%
Tidligere kæreste (bor ikke sammen)	6	6%
Bror	23	23%
Far	19	19%
Andre	80	82%
Total	98	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der var mulighed for at sætte flere krydser.

88 af kvinderne har været udsat for vold fra 2 voldsudøvere, 7 har været udsat for vold fra 3 voldsudøvere, og 3 har været udsat for vold fra 4 voldsudøvere samtidig. En større andel af de 18-39 årige er udsat for vold fra flere voldsudøvere (17%) end de 40-59 årige, hvor andelen er 7%. En større andel af kvinder uden dansk statsborgerskab (15%) udsættes for vold fra flere voldsudøvere end kvinder med dansk statsborgerskab (8%)²⁸.

²⁸ Sammenhængen mellem statsborgerskab og én eller flere voldsudøvere er dog kun moderat signifikant.

Det er især de 18-29 årige kvinder, som udsættes for vold fra broderen og faderen, henholdsvis 25 kvinder og 38 kvinder. Af de 18-29 årige kvinder, der udsættes for vold fra deres bror, er der lige mange, som har dansk statsborgerskab, og som ikke har dansk statsborgerskab. Af de 18-29 årige kvinder, der udsættes for vold fra faderen, har 19 kvinder dansk statsborgerskab, og 13 har ikke dansk statsborgerskab.

6.2.4 Relation til voldsudøver

I alt 145 kvinder har angivet, at de udsættes for vold fra andre end ovenfor nævnte voldsudøvere. Svarene omfatter både kvinder, der udsættes for vold fra én og fra flere voldsudøvere. Andre voldsudøvere omfatter især svigerfamilien (24%), moderen og andre familiemedlemmer i egen familie (21%), børn (10%), venner og bekendte (10%) og tidligere ægtefælle/kærestes venner eller familie (5%). Kategorien andet omfatter vold fra både kvinder og mænd, som for eksempel søskende, døtre, mødre, svigermødre, sønner, brødre og svigersønner.

Ser man på, hvem voldsudøveren er, for de kvinder, som er enlige, fraskilte eller enker, er det især deres tidligere ægtefælle, samlever, eller kæreste, som udsætter dem for vold. Dette gør sig gældende for knap halvdelen (48%) af de 428 enlige eller fraskilte kvinder eller enker. Svarene omfatter både kvinder, der udsættes for vold fra én og flere voldsudøvere. 16% af de enlige eller fraskilte kvinder eller enker har angivet 'andre' som voldsudøvere, hvilket udgør ovenfor nævnte personer. 22% har angivet, at de udsættes for vold fra deres nuværende ægtefælle, samlever eller kæreste. 8% udsættes for vold fra faderen og 5% fra broderen.

6.3 Vold i nuværende forhold

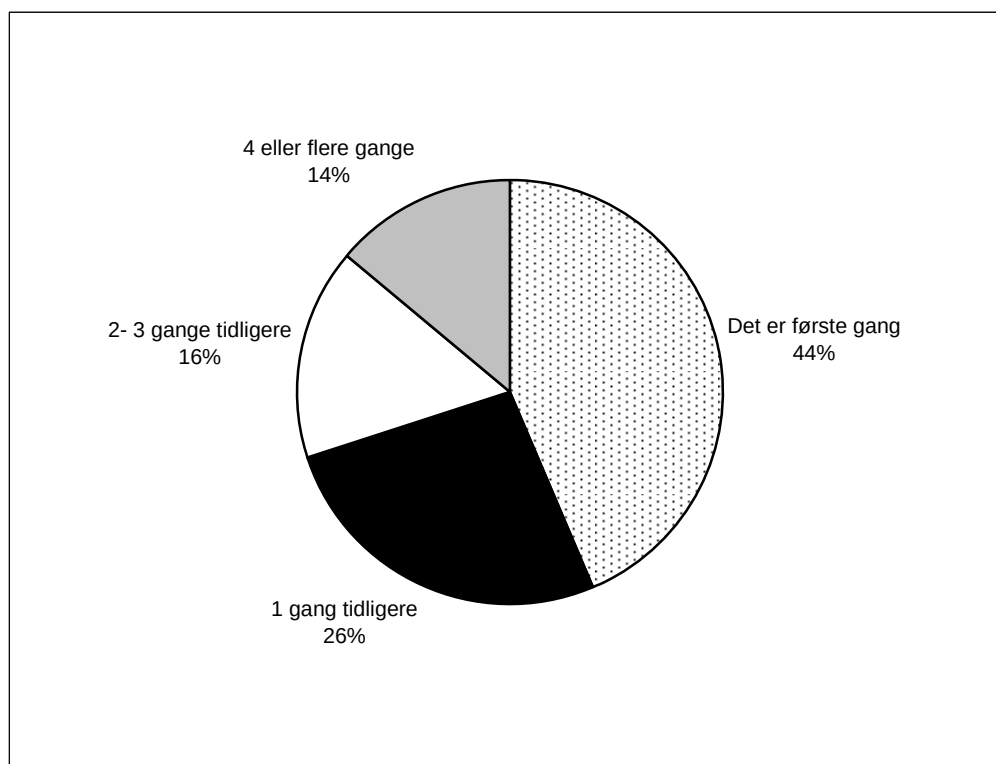
I 2007 er kvinder, som er udsat for vold fra deres nuværende partner, som noget nyt blevet spurgt, om de tidligere har brudt med deres partner, hvad de væsentligste grunde er til, at de bliver i forholdet på trods af volden, og om de har været udsat for vold i tidligere forhold.

768 kvinder er udsat for vold fra deres nuværende partner og har svaret på, om de tidligere har brudt med deres partner, se figur 9. Over halvdelen af kvinderne (56%) har tidligere brudt med deres nuværende partner mindst én gang. For 44% af kvinderne er det første gang, de har brudt med partneren.

Hyppigheden af vold har betydning for, om kvinden tidligere har brudt med partneren. De kvinder, der udsættes for vold hyppigt (dagligt, ugentligt eller månedligt), har hyppigere brudt med deres partner end kvinder, der har været udsat for vold én enkelt gang. Således har 60% af de kvinder, der hyppigt udsættes for vold, brudt med deres partner mindst én gang tidligere, mens det for 73% af de kvinder, der har været udsat for vold én enkelt gang, er første gang, de bryder med deres partner.

Kvindens alder, om hun har børn, statsborgerskab, uddannelsesniveau, forsørgelsesgrundlag, voldens varighed og grovhed har ikke betydning for, om hun tidligere har brudt med sin nuværende partner.

Figur 9 Hvor mange gange før har kvinden brudt med partneren

N=768

6.3.1 Årsager til at blive i forholdet

885 af de kvinder, der er udsat for vold fra deres nuværende partner, har svaret på, hvad de væsentligste grunde er til, at hun hidtil er blevet i forholdet, se tabel 12. Der var mulighed for at sætte flere krydser, så kvindernes grunde til at blive i forholdet er en kombination af nedenstående svar. En stor del af kvinderne (47%) bliver i det voldelige forhold, idet de tror på, at manden vil holde op med udøve vold. Samtidig svarer godt en tredjedel af kvinderne (39%), at de elsker deres partner²⁹. Godt en tredjedel bliver i det voldelige forhold (36%), da de føler afmagt. Godt en femtedel af kvinderne (22%) er bange for at blive ensomme, hvis de bryder med partneren eller bange for, at volden vil eskalere, hvis de går fra ham (22%). Af andre grunde til at blive i forholdet har kvinderne især angivet, at de er udvisningstruede, hvis de bryder med partneren. Dette har 36 kvinder svaret. Desuden angives i nogle tilfælde, at partneren opsøger kvinden og truer hende, at det er første gang, kvinden er udsat for vold fra den nuværende partner og i nogle få tilfælde, at kvinden har ondt af manden eller føler medlidenhed med ham.

Der er således mange grunde til, at kvinder bliver i forholdet på trods af volden. Svarerne viser, at det af mange årsager er svært at bryde med partneren og dermed at komme ud af volden.

²⁹ Hvorvidt kvinden er i arbejde har ikke betydning for, om hun bliver i forholdet, fordi hun elsker partneren.

Vold i nære relationer er et samspil af flere forskellige dynamikker. Voldsudøveren kan på den ene side veksle mellem kontrol og ømhed, og den voldsramte kan på sin side tilpasse sig volden ved at bagatellisere og fortrænge den. Volden normaliseres og bliver en del af hverdagslivet³⁰. For eksempel har nogle få kvinder svaret, at de i perioder i deres forhold har det godt sammen med deres partner.

Tabel 12 Væsentligste årsager til at kvinden bliver i forholdet

	Antal	Procent
Tro på, at manden vil holde op med at udøve vold	417	47%
Hun elsker ham	346	39%
Angst for at miste børnene i en skilsmisse	122	14%
Pres fra familien til at blive sammen med ham	111	13%
Økonomi	120	14%
Bange for at blive ensom, hvis hun bryder med manden	191	22%
Sex	20	2%
Flovt at indrømme overfor omverdenen, at hun har været udsat for vold	166	19%
Bange for at volden vil eskalere, hvis hun går fra ham	194	22%
Afmagt	322	36%
Andet	166	19%
Total	885	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der var mulighed for at sætte flere krydser.

609 kvinder, som er udsat for vold fra deres nuværende partner, har svaret på spørgsmålet, om de har været udsat for vold i tidligere parforhold. Heraf har 31% været udsat for vold i et eller flere tidligere parforhold end det parforhold, som er årsag til hendes aktuelle krisecenterophold. De fleste af de kvinder (69%), som er udsat for vold fra deres nuværende partner, har således ikke været udsat for vold i tidligere parforhold.

Det er især kvinder med dansk statsborgerskab, som også tidligere har været udsat for vold i et parforhold. Andelen af kvinder med dansk statsborgerskab, der har været i andre voldelige forhold, er 40%, hvorimod andelen af kvinder, der ikke har dansk statsborgerskab, og som har været udsat for vold i tidligere parforhold, er 17%. Om kvinderne har børn, deres udnannelsesniveau og forsørgelsesgrundlag har ikke betydning for, om de tidligere har levet i et voldeligt parforhold.

6.3.2 Hjælp til at komme ud af det voldelige forhold

Kvinderne er i 2007 blevet spurgt om, hvilke tanker de har om, hvad der kan hjælpe dem med at komme ud af de voldelige forhold, se tabel 13. Spørgsmålet blev stillet som et åbent spørgsmål, så tallene er upræcise. Svarkategorierne viser dog, hvilke

³⁰ Lundgren, Eva, 2001: Våldets normaliseringsproces – Två parter – två strategier. ROKS, Stockholm.

løsningsforslag kvinderne stiller i forhold til at bryde med det voldelige forhold, ligesom svarkategorierne giver et indtryk af andelene af kvinder, som har foreslået de forskellige løsninger.

Tabel 13 Hvad kan hjælpe kvinden til at komme ud af det voldelige forhold

	Antal	Procent
Ønsket om en ny bolig, skilsmisse, en ny start og at komme væk fra voldsudøveren	211	54%
Ønsket om støtte til bedre selvværd, psykologbehandling, støtte fra familie, ophold på krisecenter	112	28%
Ønsket om at voldsudøveren kommer i behandling, til psykolog, antabusbehandling, stopper sit misbrug	27	7%
Ønske om en uddannelse, et nyt arbejde og økonomisk hjælp	19	5%
Ønsket om polititilhold, en overfaldsalarm	13	3%
Ønsker at forlade voldsudøveren, hvis opholdstilladelse var en sikker mulighed	7	2%
Ønsket om parterapi eller lignende behandling, hvor begge parter er involveret	5	1%
Total	394	100%

Kvinderne har især foreslået, at de må have et andet sted at bo, at de skal slippe væk fra voldsudøveren og derved få mulighed for at starte på ny (54%). En del af kvinderne (28%) har foreslået behandling og støtte, som er rettet mod kvinden selv, for eksempel psykologbehandling. En mindre del (7%) har ønsket behandling, som er rettet mod voldsudøveren, for eksempel psykologbehandling eller misbrugsbehandling. 5 kvinder (1%) har ønsket behandling, hvor begge parter er involveret. 13 kvinder (3%) ønsker hjælp fra politiet for at opnå sikkerhed fra voldsudøveren. 7 kvinder (2%) ville gerne forlade voldsudøveren, hvis de var sikre på at kunne få opholdstilladelse i Danmark.

6.4 Kontakt til politiet og bortvisning

Den 1. juli 2004 trådte en særlig bortvisningslov i kraft. Loven om voldelige og truende personer fra hjemmet gør det muligt at bortvise voldsudøveren fra hjemmet i op til 4 uger af gangen.

I 9% tilfælde, hvor kvinden har rettet henvendelse til politiet i forbindelse med volden i familien før krisecenteropholdet, har politiet bortvist voldsudøveren. I 91% af de tilfælde, hvor kvinden har rettet henvendelse til politiet, er voldsudøveren således ikke blevet bortvist. I 6 tilfælde er voldsudøveren blevet bortvist, uden at det er kvinden, der har henvendt sig til politiet. I alt 420 kvinder har svaret på spørgsmålet.

25 kvinder har svaret på, hvor længe voldsudøveren blev bortvist. I de fleste tilfælde (14 i alt) blev voldsudøveren bortvist i 2-30 dage. I 11 tilfælde blev voldsudøveren bortvist i én dag. I 2 tilfælde er voldsudøveren blevet bortvist i 30 dage³¹.

I alt 985 kvinder har svaret på, om de har rettet henvendelse til politiet i forbindelse med volden i familien inden opholdet på krisecenter. Knap halvdelen (47%) af de 985 kvinder har svaret, at de har kontaktet politiet. Det svarer til en tredjedel (34%) af de kvinder, der har været på krisecenter på grund af vold³².

Der er sket en stigning i antallet af henvendelser til politiet i forhold til i de tidligere år. I de tidligere år har cirka en fjerdedel af de kvinder, der var på krisecenter på grund af vold, anmeldt volden til politiet. Stigningen skyldes sandsynligvis, at der de tidligere år er blevet spurgt, om kvinderne har anmeldt volden til politiet. Spørgsmålet blev ændret for at afdække, hvor mange af kvinderne, der retter henvendelse til politiet, idet der kan være forskel på, om kvinden henvender sig, og hvorvidt hun anmelder volden. Som det vil fremgå af næste afsnit om overfaldsalarmer, er der kvinder, der på trods af volden, ikke ønsker at anmelde den.

Varighed af volden har ingen betydning for, om kvinderne har rettet henvendelse til politiet. Hvorvidt kvinderne har børn, har heller ikke betydning for, om de har henvendt sig til politiet. Derimod har det betydning, om kvinden er enlig eller er gift/har en samlevende partner. Enlige og fraskilte kvinder og enker retter i højere grad henvendelse til politiet om volden end gifte og samlevende kvinder. Kvinder, der har været udsat for kvælningsforsøg, angrebet med kniv eller skydevåben og/eller er blevet kastet ind mod møbler, vægge, ned ad trappe eller lignende, retter i højere grad henvendelse til politiet end kvinder, der ikke har. Det vil sige, at grovheden af volden har betydning for, hvorvidt kvinderne retter henvendelse til politiet.

I 70% af de tilfælde, hvor kvinden har rettet henvendelse til politiet, har en sagsbehandler fra socialforvaltningen desuden været involveret i løsningen af kvindens problemer under opholdet på krisecenter. Der er angivet svar fra 465 kvinder.

6.4.1 Udlevering af overfaldsalarmer

187 kvinder har anmodet politiet om at få udleveret en overfaldsalarm. Heraf har 61 fået en (33%). 37 kvinder har svaret på, hvilke begrundelser de fik af politiet for ikke at få en overfaldsalarm. 9 kvinder har fået at vide, at de skulle anmelde volden for at få udleveret en overfaldsalarm. I forhold til lovgivningen er det dog ikke en betingelse, at volden skal anmeldes for, at en voldsramt kan få udleveret en overfaldsalarm. 7 kvinder fik oplyst, at der ikke var nogen alarmer til rådighed. I 6 tilfælde har politiet vurderet, at kvinden ikke var udsat for fare, og i nogle få tilfælde fik kvinden ingen overfaldsalarm, da voldsudøveren sad i fængsel.

855 kvinder har svaret på, hvorfor de ikke har ansøgt politiet om at få en overfaldsalarm, se tabel 14. Der var mulighed for at sætte flere krydser. Halvdelen (51%) har

³¹ I spørgsmålet er der blevet spurgt om bortvisning i forhold til den såkaldte 'Østrigsmodel' og ikke om almindeligt tilhold.

³² 1.360 kvinder har angivet, at volden er årsag til deres krisecenterophold, og 465 har svaret, at der har været rettet henvendelse til politiet i forbindelse med volden i familien inden krisecenteropholdet.

angivet, at de ikke synes, de har behov for en overfaldsalarm, og knap en tredjedel (31%) har ikke søgt om en, da de ikke kender til overfaldsalarmer. 10% tør ikke involvere politiet og har derfor ikke søgt om nogen. Andre grunde til, at kvinden ikke har ansøgt om en overfaldsalarm, er især, at hun ikke har tillid til politiet, at det ikke har været aktuelt, at hun ikke har nået at tænke på det, eller at hun ikke ønsker at anmelde volden.

Tabel 14 Primære årsager til, at kvinden ikke har ansøgt om en overfaldsalarm

	Antal	Procent
Kvinden kender ikke til overfaldsalarmerne	261	31%
Kvinden tør ikke involvere politiet	84	10%
Kvinden synes ikke, at hun har behov for en alarm	432	51%
Andet	155	18%
Total	855	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der kan være flere årsager til, at kvinden ikke har ansøgt om en overfaldsalarm.

6.4.2 Frygt for voldsudøveren

Langt den overvejende del af kvinderne er bange for voldsudøveren. Knap halvdelen (48%) af de 1.054 kvinder, der har svaret på spørgsmålet om i hvilken grad, de er bange for voldsudøveren, er meget bange. En tredjedel (33%) har svaret, at de er lidt bange for voldsudøveren, og 19% er næsten ikke eller overhovedet ikke bange for voldsudøveren, se tabel 15.

Tabel 15 Er kvinden bange for voldsudøveren?

	Antal	Procent
Ja, meget	509	48%
Ja, lidt	349	33%
Nej, næsten ikke	111	11%
Nej, overhovedet ikke	85	8%
Total	1.054	100%

De kvinder, som har været udsat for særlig grov vold, som at blive kastet ind mod møbler, vægge, ned ad trappe og/eller har været udsat for kvælningsforsøg og angreb med kniv eller skydevåben, er i højere grad bange for voldsudøveren end de kvinder, der ikke har. Enlige og fraskilte kvinder og enker er i højere grad bange for voldsudøveren end gifte og samlevende kvinder. Der er ikke forskel på graden af, hvor bange kvinderne er for voldsudøveren i forhold til, om kvinderne har børn eller i forhold til kvindernes statsborgerskab.

De kvinder, der er mest bange for voldsudøveren, har i højere grad rettet henvendelse til politiet end de, der næsten ikke eller overhovedet ikke er bange for voldsudøveren. Ligeledes har de mest bange kvinder hyppigere anmodet politiet om at få udleveret en overfaldsalarm end kvinder, der næsten ikke eller overhovedet ikke er bange for voldsudøveren.

7 Helbred, sundhed og sygdom

Som noget nyt i 2007 er kvinderne blevet spurgt om deres helbred. Den fysiske, psykiske og sociale sundhed har betydning for menneskers trivsel og livskvalitet. Når kvinder udsættes for vold kan der opstå fysiske og psykiske følgevirkninger og risiko for social marginalisering på grund af manglende eller svag tilknytning til arbejdsmarkedet. Voldsramte kvinder kan være i risiko for social isolation som en del af voldsudøverens kontrol over kvinden. Sundhedsmæssigt kan gruppen af voldsramte kvinder være en udsat gruppe, der potentielt kan komme til at lide under en fysisk, psykisk og social ulighed i sundhed i forhold til kvinder, der ikke er voldsramte. Volden kan på denne måde blive til en ulighedsmarkør. Det er vigtigt at tilstræbe lighed i sundhed og dermed vigtigt at fokusere på helbred for gruppen af voldsramte kvinder, som kan være dårligere stillet, hvad angår helbred, sundhed og sygdom. For at opnå viden om, hvilke sundheds- og helbredsmæssige tiltag der er relevante for voldsramte kvinder, er det nødvendigt at undersøge, hvordan kvindernes helbred, sundhed og sygdom er.

7.1 Kvindens vurdering af sit helbred

Når kvinderne selv vurderer deres helbred, har 39% af de 1.046 kvinder, som har svaret på spørgsmålet, vurderet, at deres helbred er godt. 40% har vurderet, at deres helbred er mindre godt eller dårligt. Cirka en femtedel har vurderet, at deres helbred er fremragende eller vældig godt (22%), se tabel 16. Over halvdelen af kvinderne (61%) har vurderet deres helbred som fremragende, vældig godt eller godt.

Til sammenligning har 77% af kvinderne fra 16 år og op i den danske befolkning vurderet deres helbred som virkelig godt eller godt³³. Det vil sige, at andelen af kvinder på krisecentre, der vurderer deres helbred positivt, er noget mindre end andelen af kvinder i befolkningen. Tages aldersforskelle i betragtning er der en noget større forskel på andele af kvinder, der vurderer deres helbred positivt, idet den positive selv-vurdering aftager med alderen. Andelen af kvinder i befolkningen i alderen 25-44 år, der vurderer deres helbred positivt, er ca. 85%, og for kvinder i alderen 45-64 år udgør den positive selv-vurdering ca. 75%. Taget i betragtning at knap tre fjerdedele (72%) af kvinderne på krisecentre er under 40 år, og at cirka hver femte (22%) er 40-49 år, er andelen af positiv selv-vurdering endog endnu lavere for kvinder på krisecentre end andelen af kvinder i befolkningen.

En dansk undersøgelse fra 2005³⁴ viser, at der ikke var forskel på selv-vurderet alment helbred mellem gruppen af voldsramte kvinder og kvinder i den øvrige befolkning, når der sammenlignes med alle former for vold. Der var derimod forskel på selv-vur-

³³ Kjølner, Mette, Juel, Knud og Kamper-Jørgensen, Finn (red.): Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. Statens Institut for Folkesundhed, 2007:61. Kvindernes selv-vurdering er fra 2005.

³⁴ Helweg-Larsen, Karin og Frederiksen, Marie Louise (red. i samarbejde med Ligestillingsafdelingen), 2007: 'Mænds vold mod kvinder. Omfang – karakter og indsats mod vold – 2007'. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet og Minister for Ligestilling.

dering mellem kvinder, der havde været udsat for grov fysisk vold det seneste år og kvinder i den øvrige befolkning. Markant flere af de kvinder, der havde været udsat for grov fysisk vold, vurderede, at deres helbred var dårligt eller meget dårligt.

At den positive selvsvurdering aftager med alderen, viser sig også i de voldsramte kvinders selvsvurdering. Således vurderer 66% af de 18-39 årige deres helbred positivt (fremragende, vældig godt eller godt), mens andelen af positiv selvsvurdering for de 40-59 årige kvinder er 51%. Af de kvinder, som vurderer deres helbred som mindre godt eller dårligt, udgør andelen af 40-49 årige 49%, mens denne selvsvurdering gør sig gældende for 35% af de 18-39 årige.

Tabel 16 Hvordan kvinden vurderer sit helbred

	Antal	Procent
Fremragende	68	7%
Vældig godt	153	15%
Godt	412	39%
Mindre godt	271	26%
Dårligt	142	14%
Total	1.046	101%*

* Sammenlagt giver procenterne 101%, da tallene er afrundede.

7.1.1 Langvarige sygdomme

Godt en tredjedel af de 980 kvinder (37%), som har svaret på, om de lider af langvarige sygdomme, har svaret ja til spørgsmålet³⁵. Der er ikke forskel på, om kvinderne lider af langvarige sygdomme i forhold til, om de har været udsat for særlig grov vold eller ej. En større andel af de kvinder, der har været udsat for vold i mere end 5 år (41%), lider af langvarige sygdomme, end de kvinder, hvor volden har været i under 5 år (34%)³⁶. Hyppigheden af den fysiske vold har ikke betydning for, om kvinderne lider af langvarige sygdomme.

Langvarige sygdomme har betydning for kvindernes forsørgelsesgrundlag. En større andel af de kvinder, som har langvarige sygdomme, modtager overførselsindkomster end kvinder, der er i arbejde (se nærmere om dette under afsnit om forsørgelsesgrundlag).

Der er i høj grad overensstemmelse mellem, hvordan kvinderne vurderer deres helbred, og hvorvidt de lider af langvarige sygdomme. Således har størstedelen af de kvinder (69%), der har langvarige sygdomme, vurderet deres helbred som mindre godt eller dårligt. Og størstedelen af de kvinder (78%), der ikke lider af langvarige sygdomme, vurderer deres helbred som fremragende, vældig godt eller godt.

³⁵ Der er ikke forskel på de kvinder, der er enlige/fraskilte eller enker og de, der er gifte eller samlevende i forhold til, om de har langvarige sygdomme. Der er heller ikke forskel på, om kvinderne har børn under 18 år eller ej i forhold til langvarige sygdomme.

³⁶ Der er dog kun en svag statistisk sammenhæng mellem voldens varighed, og hvorvidt kvinderne lider af langvarige sygdomme.

Andelen af kvinder på krisecentre, der angiver at have langvarige sygdomme, svarer stort set til andelen af kvinder fra 16 år og op i befolkningen. Andelen af kvinder i befolkningen, der angiver at have en eller flere langvarige sygdomme, er 40%³⁷.

I den danske undersøgelse fra 2007³⁸ fremgår det, at der ikke var forskel i forekomsten af langvarige sygdomme mellem voldsramte kvinder og kvinder i den øvrige befolkning.

En norsk undersøgelse fra 2005³⁹ har dog vist, at kvinder, som lever i voldelige forhold, i højere grad rapporterer om dårligere helbred, hyppigere lider af langvarige sygdomme og i højere grad bruger receptpligtig medicin end kvinder i den øvrige befolkning. Fra undersøgelser, som er udført blandt kvinder, der opsøger sundhedssystemet og fra kliniske undersøgelser, har man fået viden om, at vold repræsenterer en vigtig faktor i udviklingen af sygdom. Årsager til kroniske smertetilstande skyldes ofte en kombination af mange forskellige faktorer, og der er undersøgelser, som viser, at kvinder, der udsættes for vold, hyppigere end andre lider af kroniske smertetilstande. Sammenhænge mellem vold og sygdom kan variere. Smerter kan opstå som følge af skader og skader kan føre til vedvarende smerter. Det er ligeledes sandsynligt, at den kroniske spændingstilstand, som kvinder i voldelige relationer oplever, har en direkte indvirkning på muskelskeletsystemet og dermed fører til smertetilstande.

Desuden kan volden have den betydning, at voldsudøverens kontrol af kvinden forhindrer hende i at følge en læges råd om behandling.

Kroniske mave-tarmproblemer, depressioner, angst og brug af farmaceutika kan være følger af volden, eller volden kan forstås som en vedligeholdende faktor for tilstanden.

³⁷ Kjølner, Mette, Juel, Knud og Kamper-Jørgensen, Finn (red.): Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. Statens Institut for Folkesundhed, 2007:62. Undersøgelsen er fra 2005.

³⁸ Helweg-Larsen, Karin og Frederiksen, Marie Louise (red. i samarbejde): *'Mænds vold mod kvinder. Omfang – karakter og indsats mod vold – 2007'*. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet og Minister for Ligestilling.

³⁹ Haaland, Thomas, Clausen, Sten-Erik og Schei, Berit (red), 2005: Vold i parforhold – ulike perspektiver. Resultater fra den første landsdækkende undersøgelsen i Norge. NIBR, Oslo.

Tabel 17 Langvarige sygdomme og lidelser

	Antal	Procent
Led- og muskelsmerter	85	23%
Depression	64	17%
Psykiske lidelser	44	12%
Gigt	41	11%
Allergi og astma	38	10%
Mave- og tarmproblemer	26	7%
Angst	23	6%
Hovedpine og migræne	25	7%
Diabetes	14	4%
Højt blodtryk	12	3%
Hjerneskade eller hjernelidelse	9	2%
PTSD	7	2%
Hjertelidelser	7	2%
Epilepsi	7	2%
Fibromyalgi	6	2%
Skizofreni	5	1%
Stress	5	1%
Total	377	*

* Sammenlagt bliver procenterne ikke 100%, da kvinderne kan lide af flere sygdomme.

I 2007 er kvinderne blevet spurgt om, hvilke langvarige sygdomme de lider af. 377 kvinder har svaret på spørgsmålet, se tabel 17. Spørgsmålet blev stillet som et åbent spørgsmål, og tallene er derfor ikke præcise, men viser en kategorisering af, hvilke sygdomme kvinderne især lider af. Flere af kvinderne lider af flere af ovenstående sygdomme. Kvinderne lider især af led- og muskelsmerter (23%), depression 17%, psykiske lidelser (12%), gigt (11%) og allergi og astma (10%)⁴⁰.

En dansk undersøgelse fra 2007⁴¹ viser, at voldsudsatte kvinder tre gange hyppigere end øvrige kvinder i befolkningen rapporterede, at de led af kronisk angst og depression.

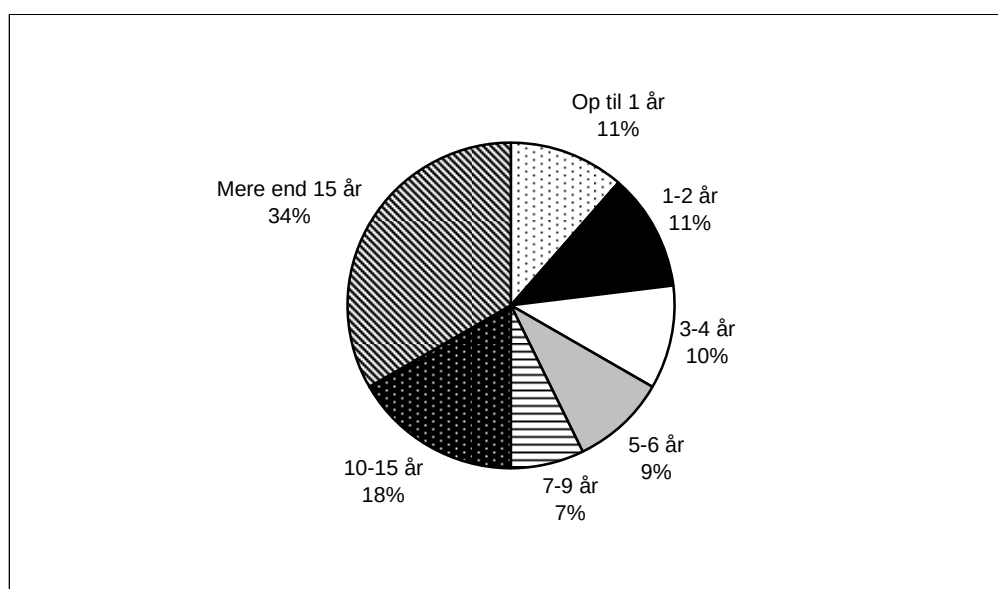
⁴⁰ Tallene skal tages med nogen forbehold, da spørgsmålene er blevet stillet som åbne spørgsmål. Svarene peger dog på, hvilke langvarige sygdomme kvinderne lider af.

⁴¹ Helweg-Larsen, Karin og Frederiksen, Marie Louise (red. i samarbejde med Ligestillingsafdelingen), 2007: 'Mænds vold mod kvinder. Omfang – karakter og indsats mod vold – 2007'. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet og Minister for Ligestilling.

7.1.2 Varighed af sygdom

I Folkesundhedsrapporten 2007⁴² defineres langvarige sygdomme som sygdomme, der har varet i mere end et halvt år. I nærværende undersøgelse er kvinderne blevet spurgt om, hvor længe de har lidt af langvarige sygdomme eller lidelser. Spørgsmålet blev stillet som en åben kategori, og tallene skal derfor tages med nogen forbehold. Tallene giver dog et billede af, hvor længe de voldsramte kvinder har lidt af sygdom, og hvordan andelen af sygdommens varighed fordeles sig. En tredjedel (34%) af de 316 kvinder, der lider af langvarige sygdomme, og som har svaret på, hvor længe de har haft sygdommen, har haft den i mere end 15 år. Næsten samme andel (32%) har haft langvarige sygdomme i 1-4 år. 18% af kvinderne har lidt af langvarige sygdomme i 10-15 år, og 16% har været syge i 5-9 år, se figur 10.

Figur 10 Varighed af sygdom

N=316

7.1.3 Diagnosticeret sygdom

For størstedelen af de kvinder, der lider af langvarige sygdomme, har en læge stillet en diagnose. Dette gælder for 255 af de 311 kvinder (82%). Andelen af kvinder på krisecenter, der har fået diagnosticeret deres langvarige sygdomme, er noget mindre end andelen af kvinder i befolkningen, hvor en læge har sagt, hvad de fejler. For kvinder i befolkningen, der har angivet, at de lider af langvarige sygdomme, som er blevet diagnosticeret af en læge, er andelen 96%⁴³.

⁴² Kjølner, Mette, Juel, Knud og Kamper-Jørgensen, Finn (red.): Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. Statens Institut for Folkesundhed, 2007.

⁴³ Kjølner, Mette, Juel, Knud og Kamper-Jørgensen, Finn (red.): Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. Statens Institut for Folkesundhed, 2007:62.

Kvinderne er i et åbent spørgsmål blevet spurgt om, hvilke sygdomme der er blevet diagnosticerede. Tallene er derfor upræcise, men viser en kategorisering af de diagnosticerede sygdomme. 240 kvinder har svaret på spørgsmålet. De diagnosticerede sygdomme, som kvinderne lider af, er især led- og muskelsmerter (27%), depression (21%) og allergi og astma (10%), se tabel 18.

Tabel 18 Diagnosticeret sygdom

	Antal	Procent
Led- og muskelsmerter	64	27%
Depression	51	21%
Allergi og astma	23	10%
Angst	16	7%
Psykiske lidelser	16	7%
Mave- og tarmproblemer	15	6%
Diabetes	9	4%
PTSD	7	3%
Skizofreni	6	3%
Kræft	6	3%
Hjerneskade eller hjernelidelse	5	2%
Stress	5	2%
Total	240	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da kvinderne lider af flere sygdomme samtidig.

7.1.4 Sygdom og forsørgelsesgrundlag

317 kvinder har langvarige sygdomme og har svaret på spørgsmålet, om sygdomme-
ne hæmmer dem i en sådan grad, at de ikke kan arbejde. For godt halvdelen (66%) af
kvinderne resulterer de langvarige sygdomme i, at kvinderne ikke kan arbejde. Af de
kvinder, der er hæmmet af deres sygdomme i en sådan grad, at de ikke kan arbejde, er
40% førtidspensionister. Godt en tredjedel af de kvinder (36%), der er hæmmet af
sygdom, modtager kontanthjælp eller er i aktivering. 17% modtager sygedagpenge.
4% er i arbejde, skønt de vurderer, at deres sygdom hæmmer dem, så de ikke kan
arbejde, se tabel 19.

Tabel 19 Kvinden er hæmmet af sygdom, så hun ikke kan arbejde

	Procent
I arbejde	4%
Forsørges af ægtefælle/samlever	2%
Dagpenge/sygedagpenge	17%
Kontanthjælp/i aktivering	36%
Revalidering	2%
Førtidspensionist	40%
Total	101%*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da tallene er afrundede. N=186

7.1.5 Receptpligtig medicin

En norsk repræsentativ undersøgelse af vold i parforhold har vist⁴⁴, at kvinder, som har været udsat for partnervold, langt hyppigere end andre kvinder brugte smertestillende medicin, sovemedicin, beroligende medicin og medicin mod depression.

I nærværende undersøgelse har kvinderne haft mulighed for at svare på, om de bruger receptpligtig medicin samt hvilke sygdomme, de bruger medicin til. Godt halvdelen (54%) af de kvinder, der lider af langvarige sygdomme, bruger regelmæssigt receptpligtig medicin. 462 kvinder har svaret på spørgsmålet.

I tabel 20 ses, hvilke sygdomme som kvinderne bruger medicin til. 227 kvinder har svaret på, hvilke sygdomme de bruger medicin til. Spørgsmålet blev stillet som en åben svarkategori, så tallene skal tages med nogen forbehold. Kategorierne af sygdomme peger dog i retning af, hvilke sygdomme kvinderne lider af. Kvinderne bruger medicin til flere af de nævnte sygdomme. En tredjedel (32%) bruger medicin mod depression, 15% bruger smertestillende medicin, og 14% bruger medicin mod angst, se tabel 20.

Tabel 20 Medicinerede sygdomme

	Antal	Procent
Depression	73	32%
Smerter	33	15%
Angst	32	14%
Blodtryk/hjerte/kolesterol	16	7%
Astma og allergi	18	8%
Gigt	15	7%
Psyriske lidelser	10	4%
Søvnløshed	10	4%
Diabetes	5	2%
Stofmisbrug	5	2%
Total	227	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da man kan have flere sygdomme, der kræver medicinering.

7.1.6 Smerter og ubehag

Kvinderne er i 2007 blevet spurgt, om de indenfor de sidste 14 dage har været generet af nogle af nedenfor nævnte smerter eller ubehag. Der var mulighed for at sætte flere krydser. 891 kvinder har svaret på spørgsmålet, se tabel 21.

⁴⁴ Haaland, Thomas, Clausen, Sten-Erik og Schei, Berit (red), 2005: Vold i parforhold – ulike perspektiver. Resultater fra den første landsdekkende undersøgelsen i Norge. NIBR, Oslo.

Tabel 21 Smerter eller ubehag indenfor de sidste 14 dage

	Procent	Antal
Træthed	72%	640
Ængstelse, nervøsitet, uro og angst	70%	620
Nedtrykthed, deprimeret, ulykkelig	65%	581
Hovedpine	64%	567
Smerter eller ubehag i skuldre eller nakke	36%	322
Smerter eller ubehag i ryg eller lænd	33%	296
Hurtig hjertebanken	32%	282
Mavesmerter, ondt i maven	31%	279
Smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led	28%	249
Forkølelse, snue, hoste	20%	177
Fordøjelsesbesvær, tynd/hård mave	16%	153
Åndedrætsbesvær, forpustethed	17%	145
Total	*	891

* Tallene summerer ikke op til 100%, da det er muligt at lide af flere former for smerter eller ubehag.

Det er især træthed (72%), ængstelse, nervøsitet, uro og angst (70%), nedtrykthed, at være deprimeret, at være ulykkelig (65%) og hovedpine (64%), som kvinderne lider af. Dette gør sig gældende for over halvdelen af kvinderne. Cirka en tredjedel af kvinderne lider af smerter eller ubehag i skuldre eller nakke (36%), ryg eller lænd (33%), hurtig hjertebanken (32%) og mavesmerter og ondt i maven (31%). Godt en fjerdedel (28%) lider af smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led.

10% af kvinderne lider af én af ovenstående smerter eller ubehag. Godt halvdelen af kvinderne (64%) lider af 2-6 af ovenstående smerter eller ubehag. Knap en fjerdedel af kvinderne (24%) lider af 7-11 af ovenstående smerter eller ubehag, og 2% har lidt af alle ovenstående smerter indenfor de sidste 14 dage.

Det er almindeligt, at kvinder lider af kropslige ubehag som ondt i maven, hovedpine eller muskelsmerter, har en norsk landsdækkende undersøgelse vist⁴⁵. Undersøgelsen viste således, at 60% af den kvindelige befolkning havde lidt af disse ubehag indenfor de sidste 14 dage. Men andelen af kvinder, som havde disse ubehag, var højere i gruppen af kvinder, som havde været udsat for partnervold end for de øvrige kvinder. Spørgsmålene kan vise noget om psykosomatisk prægede ubehag.

Det har desuden vist sig i tidligere undersøgelser, at kvinder, der udsættes for partnervold, udvikler mentale problemer. Voldsramte kvinder lider oftere af depression og lider hyppigere af posttraumatiske stresssymptomer, samt af angst, uro, nervøsitet eller nedtrykthed. Den norske undersøgelse viste ligeledes, at de kvinder, der var udsat for partnervold, i højere grad og hyppigere havde lidt af disse symptomer indenfor de sidste 14 dage end kvinder i den øvrige befolkning⁴⁶.

⁴⁵ Haaland, Thomas, Clausen, Sten-Erik og Schei, Berit (red), 2005: Vold i parforhold – ulike perspektiver. Resultater fra den første landsdækkende undersøgelsen i Norge. NIBR, Oslo.

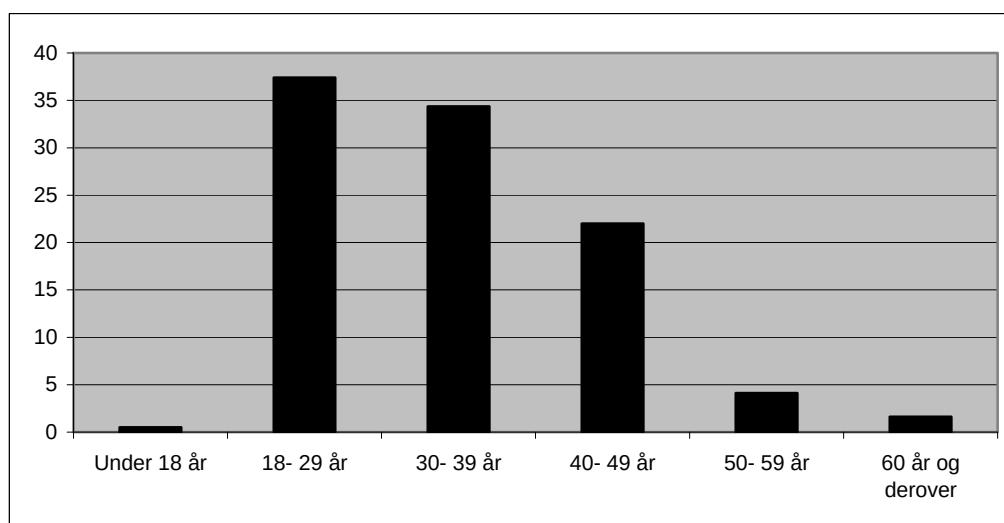
⁴⁶ Haaland, Thomas, Clausen, Sten-Erik og Schei, Berit (red), 2005: Vold i parforhold – ulike perspektiver. Resultater fra den første landsdækkende undersøgelsen i Norge. NIBR, Oslo.

8 Kvindernes baggrund

8.1 Alder og civilstand

Kvindernes aldersfordeling ligner aldersfordelingen i de tidligere årsstatistikker. Langt hovedparten (72%) er under 40 år, og 7 kvinder er under 18 år⁴⁷. Godt hver femte kvinde (22%) er 40-49 år, og 6 % af kvinderne er 50 år eller derover, se figur 11.

Figur 11 Aldersfordeling

N=1.414

Fordelingen i kvindernes civilstand ligner ligeledes de tidligere årsstatistikker. 40% er gift, 26% er samlevende, og hver tredje (34%) er enlige, fraskilte eller enker. Som i 2006 adskiller de giftede kvinder sig fra de øvrige kvinder ved, at en større andel af dem ikke er født i Danmark, ikke har dansk statsborgerskab og i højere grad har børn under 18 år.

8.2 Oplysninger om kvindernes børn

Godt tre fjerdedele af de 1.005 kvinder (78%), der har svaret på spørgsmålet, har børn, som er under 18 år, med på krisecentret. Som det fremgår af LOKK børnestatistik 2007, er antallet af børn, som i 2007 har boet på krisecenter, i alt 1.679. Yderlige-

⁴⁷ 6 af kvinderne under 18 år er på krisecenter på grund af vold. For 1 kvinde under 18 år, er det ikke oplyst, om hun er på krisecenter på grund af vold.

re oplysninger om de børn, der har været med deres mor på krisecenter i 2007, findes i LOKK børnestatistik 2007.

Som i 2006 er kvinderne blevet spurgt om, hvor deres børn (under 18 år), som ikke er med på krisecenter, opholder sig.

Tabel 22 viser, hvor de 345 kvinders børn under 18 år opholder sig, mens deres mor er på krisecenter. Godt en fjerdedel af børnene (28%) opholder sig hos den voldsudøvende part i hvert fald på det tidspunkt, hvor kvinden bliver indskrevet på krisecenteret. En tredjedel af børnene (34%) opholder sig hos familie, enten hos deres ikke-voldelige far eller anden familie. En fjerdedel af de børn under 18 år, der ikke er med på krisecenter (25%), opholder sig på institution eller er i familiepleje. 13 børn bor hos kvindernes venner. Andre steder, hvor 59 af børnene opholder sig, er for eksempel hos deres kæreste, i egen bolig, på efterskole eller ungdomspension. Andelen svarer stort set til andelen i 2006, bortset fra at en mindre andel af børn i 2007 er på institution eller i familiepleje end i 2006, hvor denne andel var 29%. De tilfælde, hvor børnene er på institution eller i familiepleje, er især, når moderen tidligere har været på krisecenter. 75% af de børn, der er på institution eller i familiepleje, er børn, hvis moder har været på krisecenter mindst en gang tidligere. Moderens statsborgerskab og varighed af hendes ophold på krisecenter har ikke betydning for, om hendes børn er hos den voldsudøvende part.

Tabel 22 Børnenes opholdssted mens deres mor er på krisecenter

	Antal	Procent
Hos den voldsudøvende part	160	28%
Hos deres ikke-voldelige far	143	25%
Hos anden familie	51	9%
Hos venner	13	2%
På institution/familiepleje	142	25%
Andet	59	10%
Total	568	99%*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da tallene er afrundede.

177 af de 345 kvinder, hvis børn ikke er med på krisecenter, har svaret på, om deres børn er anbragt midlertidigt eller i en længerevarende anbringelse. Det drejer sig om i alt 256 børn. Heraf er de fleste af børnene anbragt på mere permanent vis. 168 af børnene (66%) har ophold i en længerevarende anbringelse, og 88 af børnene (34%) er anbragt midlertidigt grundet situationen.

8.3 Arbejdsmarkedstilknytning

I 2007 er knap hver fjerde (24%) af de 1.349 kvinder, som har svaret på spørgsmålet om forsørgelsesgrundlag, i arbejde, mens henholdsvis 4% og 7% modtager dagpenge eller sygedagpenge, se tabel 23. Disse kvinder er således tilknyttet arbejdsmarkedet

om end i forskellig grad. En lidt større andel af kvinderne er i arbejde end i 2006, hvor 20% af kvinderne på krisecenter var i arbejde. I forhold til i 2006 er det en stigning på 10%⁴⁸. Derudover svarer andelene af kvinder med en vis grad af tilknytning til arbejdsmarkedet til andelene fra de tidligere årsstatistikker. I 2006 modtog 5% af kvinderne dagpenge, og 9% modtog sygedagpenge. I sammenligning med den kvindelige befolkning var 73% af de 20-66 årige i arbejde i 2007⁴⁹. Som i de tidligere år har kvinderne på krisecentre således en væsentlig ringere tilknytning til arbejdsmarkedet end den gennemsnitlige kvindelige befolkning.

32 af de kvinder, som er på sygedagpenge, var i arbejde umiddelbart inden, de kom på krisecenter. Nogle kvinder mister deres arbejde, når de opholder sig længe på krisecenter. En tredjedel af kvinderne (33%) modtager kontanthjælp eller er i aktivering og er dermed ikke tilknyttet arbejdsmarkedet. En relativ stor andel er således i risiko for økonomisk og social marginalisering. Af de kvinder, hvis forsørgelsesgrundlag er andet (8%), er der især angivet, at kvinderne er på barsel, ikke har et forsørgelsesgrundlag eller at de forsørges af familie.

Tabel 23 Kvindernes forsørgelsesgrundlag

	Antal	Procent
I arbejde	318	24%
Forsørges af ægtefælle/samlever	75	6%
Dagpenge (A- kassen)	48	4%
Sygedagpenge	101	7%
Kontanthjælp/ aktivering	446	33%
Revalidering	13	1%
Starthjælp/ introduktionsydelse	17	1%
Under uddannelse	70	5%
Førtidspensionist	140	10%
Folkepensionist	12	1%
Andet	109	8%
Total	1.349	100%

Kvindernes alder, civilstand og langvarige sygdomme har betydning for, om de er i arbejde, eller om de modtager kontanthjælp eller er i aktivering.

Af de kvinder, der er i arbejde, er en større andel 40-59 år (74%), hvorimod andelen af kvinder i arbejde for de 18-39 årige er 26%. En større andel af de 18-39 årige kvinder modtager kontanthjælp eller er i aktivering (73%) end kvinder, der er 40-59 år (48%). Selvom de fleste af de kvinder, der er under uddannelse, er 18-29 år, modtager 44% af de 18-29 årige kvinder kontanthjælp eller er i aktivering.

Kvindernes civilstand har ligeledes betydning for, om de er i arbejde. En større andel af de kvinder, der er gift eller samlevende, er i arbejde end kvinder, der er enlige, fraskilte eller enker. Halvdelen (50%) af de gifte og samlevende kvinder er i arbejde, mens dette gælder for knap en tredjedel (30%) af de enlige eller fraskilte kvinder eller

⁴⁸ I 2006 var i alt 288 kvinder i arbejde, hvor det i 2007 er 318 kvinder, som er i arbejde.

⁴⁹ Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel RAS A1 og BEF1A07, 2007.

enker. 70% af de enlige eller fraskilte kvinder eller enker modtager kontanthjælp eller er i aktivering, hvorimod dette gælder for halvdelen (50%) af de gifte eller samlevende kvinder.

De kvinder, der har langvarige sygdomme, modtager i større grad kontanthjælp eller er i aktivering end de kvinder, der ikke lider af langvarige sygdomme. Således udgør andelen af de kvinder, der lider af langvarige sygdomme og modtager kontanthjælp eller er i aktivering, 71%, mens andelen af kvinder uden langvarige sygdomme, som modtager kontanthjælp eller er i aktivering, er 53%.

Kvindernes fødeland, statsborgerskab og antallet af år som udenlandske kvinder har boet i landet, har ikke betydning for, om de er i arbejde eller modtager kontanthjælp eller er i aktivering.

8.4 Uddannelsesniveau

Tabel 24 viser kvindernes højst opnåede uddannelse for de 996 kvinder, som har svaret på spørgsmålet. Som det fremgår af tabellen, er andelen af kvinder med forskellige uddannelsesniveauer stort set de samme som i 2006. Godt halvdelen af kvinderne (52%) har enten ikke afsluttet grundskolen eller har grundskole som den højeste uddannelse. Knap hver fjerde kvinde (24%) har enten en erhvervsfaglig eller en kort videregående uddannelse. 14% af kvinderne har en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Tabel 24 Højst opnåede uddannelse

	Antal	2007 procent	2006 procent
Uafsluttet grundskole	117	12%	12%
Afsluttet grundskole	398	40%	39%
Almen- og erhvervsgymnasial uddannelse	70	7%	9%
Erhvervsfaglig uddannelse	115	12%	13%
Kort videregående uddannelse	117	12%	10%
Mellemlang videregående uddannelse	105	11%	9%
Lang videregående uddannelse	26	3%	4%
Anden uddannelse	48	5%	3%
Total	996	100%	100%

Uddannelsesniveauet har stor betydning for kvindernes forsørgelsesgrundlag. Størstedelen af de kvinder, der ikke har afsluttet grundskolen og de, der har grundskole som højst opnåede uddannelse, modtager kontanthjælp eller er i aktivering. Det gælder for 86% af de kvinder, der ikke har afsluttet grundskolen og for 71% af de kvinder, der har grundskole som højst afsluttede uddannelse. De kvinder, der har en erhvervsfaglig uddannelse, en kort videregående uddannelse eller en lang videregående uddannelse, er størstedelen derimod i arbejde. 65% af kvinderne med en erhvervsfaglig uddannelse er i arbejde, 72% af de kvinder, der har en kort videregående uddannelse, har arbejde, 81% af de, der har en mellemlang videregående uddannelse og

88% af de kvinder, der har en lang videregående uddannelse, er ligeledes i arbejde. En mere omfattende analyse af uddannelsesniveau og arbejdsmarkedshistorik for kvinder på krisecentre kan ses i LOKK årsstatistik 2006, hvor der var særligt fokus på kvindernes arbejdsmarkedstilknytning.

9 Kvindernes fødeland, etniske baggrund og statsborgerskab

9.1 Fødeland

I 2007 er 45% af kvinderne på krisecenter født i et land uden for Danmark⁵⁰. Denne andel har svinget en smule de sidste år. I 2006 var 43% af kvinderne født uden for Danmark, i 2005 var det halvdelen af kvinderne, som ikke var født i Danmark, og 46% af kvinderne på krisecentre var i 2004 født udenfor Danmark.

Andet fødeland end Danmark omfatter i 2007 88 forskellige lande. Fordelingen af, hvilke lande kvinderne er født i, kan ses i bilag 18.

De hyppigst forekomne fødelande udover Danmark er Irak, Tyrkiet, Grønland, Bosnien, Iran, Libanon, Afghanistan, Sri Lanka, Pakistan, Marokko, Thailand, Somalia, Rusland, Kosovo og Polen. Som i 2006 består andelen af de kvinder, som er født i andre lande end Danmark, af en meget heterogen gruppe. Som opstillingen af lande viser, er der tale om kvinder både fra de store indvandringsgrupper i Danmark, de østeuropæiske lande og de asiatiske lande. Grønland er i denne sammenhæng talt med som et andet fødeland end Danmark, da grønlændere kan opfattes som en minoritet i det danske samfund.

I 2007 er spørgsmålet, om hvorvidt kvindens opfattelse af sig selv er af anden etnisk baggrund, blevet stillet igen. Spørgsmålet blev stillet første gang i 2006. I 2007 har 1.278 kvinder svaret på spørgsmålet, om de har anden etnisk baggrund og godt halvdelen (56%) har svaret ja til spørgsmålet. Andelen af kvinder med anden etnisk baggrund end dansk er i 2007 noget større end i 2006, hvor 43% (af 1.561 kvinder) havde svaret ja til at have en anden etnisk baggrund end dansk.

De kvinder, som ikke er født i Danmark, har i højere grad en opfattelse af at have en anden etnisk baggrund end dansk end kvinder, der er født i Danmark.

9.2 Statsborgerskab og opholdsgrundlag

I 2007 kendes opholdsgrundlaget for 1.187 af kvinderne på krisecenter. Af disse kvinder har 35% ikke dansk statsborgerskab, se tabel 25 og bilag 20. Andelen af kvinder med andet statsborgerskab end dansk varierer fra år til år. I 2006 udgjorde andelen af kvinder, som ikke havde dansk statsborgerskab kun 27%, hvorimod andelen i 2005 var 32%.

⁵⁰ 1.313 kvinder har svaret på spørgsmålet i 2007.

Tabel 25 Statsborgerskab

	2005	2006	2007	2007
	Procent	Procent	Procent	Antal
Andet end dansk statsborgerskab	32%	27%	35%	411
Dansk statsborgerskab	68%	73%	65%	776
Total	100%	100%	100%	1.187

Af de 411 kvinder med udenlandsk statsborgerskab har 47% selvstændig permanent opholdstilladelse, 36% er familiesammenførte, 5% har EU/EØS statsborgerskab og 12% har angivet andet. Denne kategori inkluderer blandt andet kvinder med nordisk statsborgerskab og kvinder, der er gift med en dansker. Stort set samtlige kvinder, der er født i Danmark, har dansk statsborgerskab, mens godt hver femte (27%) af de ikke danskfødte kvinder har det.

Der er sket et stort fald i andelen af kvinder med udenlandsk statsborgerskab, hvis opholdsgrundlag er familiesammenføring (36% i 2007). I forhold til i 2006 er faldet på 37%. De sidste 3 år har andelen udgjort over halvdelen af de kvinder, som havde udenlandsk statsborgerskab. Således udgjorde andelen af familiesammenførte kvinder i 2006 64% af de kvinder, som havde udenlandsk statsborgerskab, 53% i 2005 og 62% i 2004.

De familiesammenførte kvinders opholdstilladelse er betinget af samliv med deres ægtefælle de første 7 år, de er i landet. Særligt efter stramningen af betingelserne for at familiesammenførte kan få en selvstændig permanent opholdstilladelse i 2002, hvor opholdstiden i Danmark blev forlænget til 7 år fra at have været 3 år, har LOKK ønsket at sætte fokus på de familiesammenførte kvinder. '7-årsreglen' betyder, at familiesammenførte kvinder skal kunne dokumentere, at de har været udsat for vold, og at volden er årsag til, at de ønsker samlivet afbrudt. Desuden skal de kunne dokumentere, at de har tilknytning til Danmark for ikke at få deres opholdstilladelse inddraget ved samlivsophævelse. 67 kvinder, hvis opholdsgrundlag er familiesammenføring, er udvisningstruede, hvis de bliver separeret. Det svarer til 45% af de familiesammenførte kvinder, hvor andelen af de familiesammenførte kvinder, som var udvisningstruede i 2006 var 24%.

9.3 Handel med kvinder

I 2007 er kvinderne blevet spurgt, om de er kommet til landet som følge af handel med kvinder. 3 kvinder har svaret, at det er de, og 643 kvinder har svaret nej til spørgsmålet.

10 Udflytning

10.1 Hvor kvinden flytter hen efter krisecenteropholdet

Der er oplysninger om, hvor 1.298 af kvinderne flytter hen efter ophold på krisecenter, se tabel 26 og bilag 21. Hver femte kvinde (21%) er flyttet fra krisecentret og tilbage til voldsudøveren. I 2006 flyttede 28% af kvinderne tilbage til voldsudøveren. Det er i særlig grad de kvinder, der har opholdt sig på krisecentret i under en uge, der flytter tilbage til voldsudøveren. Som i 2006 er det hver tredje kvinde (34%), der har været på krisecenter i under én uge, som flytter tilbage til voldsudøveren. Hver fjerde (25%) af de, der har boet der imellem en uge og en måned, flytter tilbage til voldsudøveren, og det gælder ligeledes for 7% af de, der har boet der i mindst en måned.

Opholdslængden har ligeledes betydning for, om kvinden flytter fra krisecentret til en ny bolig, som er hendes egen. Kun 2% af de kvinder, der er på krisecenter i under en uge, flytter til egen ny bolig, mens det er tilfældet for 17% af de kvinder, der har været på krisecenter imellem en uge og en måned. Godt halvdelen af de kvinder, der har opholdt sig på krisecenter i mindst tre måneder, flytter efterfølgende til egen ny bolig. Når kvinden har børn under 18 år med på krisecentret, er der ligeledes en større andel, der efterfølgende flytter til egen ny bolig. Knap hver tredje kvinde (30%), der har børn med på krisecenter, flytter til egen ny bolig, mens 23% af de kvinder, der ikke har børn med, flytter til egen ny bolig efter krisecenteropholdet.

Tabel 26 Udflytning efter krisecenteropholdet

	Antal	Procent
Tilbage til voldsudøveren	273	21%
Til tidligere bolig, men voldsudøver er flyttet	103	8%
Til tidligere bolig, hvor hun også boede før som enlig	118	9%
Til egen ny bolig	357	28%
Til andet krisecenter	149	11%
Til familiebehandlingsinstitution	7	1%
Til §109 institution	8	1%
Til familie	104	8%
Til venner eller veninder	69	5%
Andet	110	8%
Total	1.298	100%

45% af kvinderne flytter efter krisecenteropholdet til en bolig, hvor hun kan bo uden voldsudøveren. Hver tredje kvinde (34%) flytter til et midlertidigt ophold efter krisecenteropholdet som for eksempel et andet krisecenter, en familiebehandlingsinstitution eller hos familie og venner. Hver femte kvinde (21%) flytter tilbage til voldsudøveren. Uddannelsesniveau har ikke nogen betydning for, om kvinderne flytter til en

permanent bolig. Det har derimod statsborgerskab, forsørgelsesgrundlag og kvindernes civilstand.

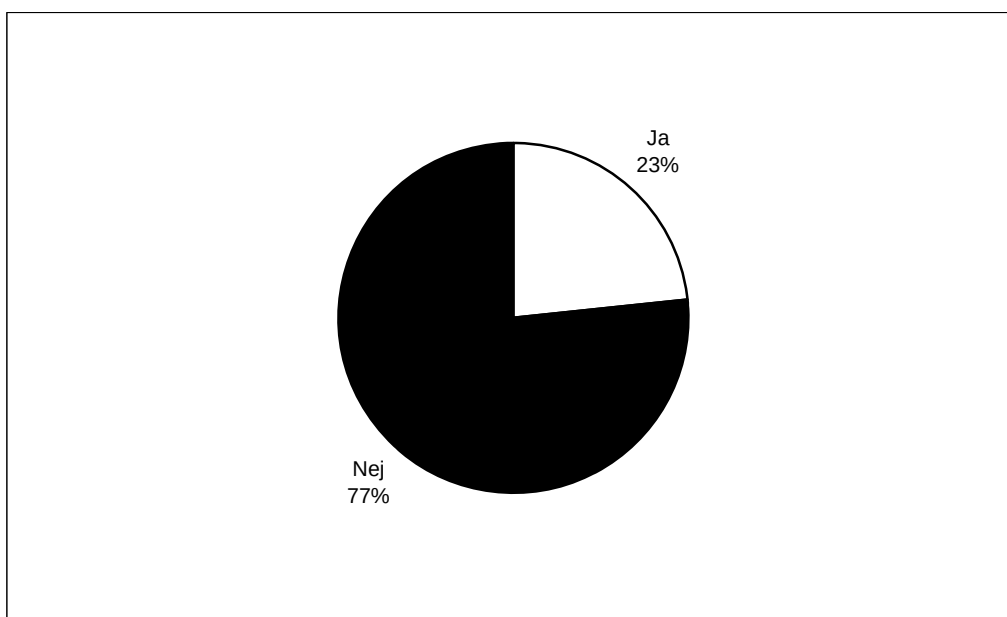
En større andel af de kvinder, der har dansk statsborgerskab (32%), flytter til egen ny bolig efter krisecenterophold, hvorimod det samme gør sig gældende for hver fjerde af de kvinder (25%), der har andet end dansk statsborgerskab. En større andel af kvinder, som modtager overførselsindkomster (kontanthjælp, aktivering, revalidering, starthjælp og førtidspension), flytter til egen ny bolig end kvinder, der er i arbejde. Af de kvinder, der modtager dagpenge eller sygedagpenge, flytter 45% til egen ny bolig, mens dette gør sig gældende for 17% af de kvinder, som forsørges af ægtefælle eller samlever. En lidt større andel af de kvinder, der er enlige, fraskilte eller enker (31%), flytter til egen ny bolig, mens andelen er 28% for gifte eller samlevende kvinder.

Voldens varighed og hyppigheden af den fysiske vold har ikke betydning for, hvor kvinderne flytter hen efter krisecenteropholdet.

10.2 Flytning til anden bopælskommune

I 2007 er kvinderne blevet spurgt, om de efter krisecenteropholdet flytter til en anden bopælskommune. 1.156 kvinder har svaret på spørgsmålet og heraf flytter knap hver fjerde kvinde (23%) til en anden bopælskommune efter krisecenteropholdet, se figur 12. Det er især kvinder, der flytter til egen ny bolig, der flytter til en ny bopælskommune efter krisecenteropholdet. Knap halvdelen af de kvinder, der flytter til en ny bopælskommune (49%), flytter til egen ny bolig. 18% af de kvinder, der flytter til en anden bopælskommune, flytter til et andet krisecenter. Kvindernes civilstand, statsborgerskab, om de tidligere har været på krisecenter, eller om de har børn med på krisecentret, har ingen betydning for, om de flytter til en ny bopælskommune efter opholdet på krisecenter.

Figur 12 Kvinden flytter til en anden bopælskommune

N=1.156

10.3 Eksterne samarbejdspartnere i kvindens sag

For 1.310 kvinder er der oplysninger om, hvilke eksterne samarbejdspartnere der har været involveret i løsningen af kvindens problemer under krisecenteropholdet. Der kan være mange forskellige samarbejdspartnere, der involveres i løsningen af problemerne. For 15% af kvinderne har der ikke været nogen eksterne samarbejdspartnere involveret. For 40% af kvinderne har der været en ekstern samarbejdspartner involveret, og for en femtedel (21%) har der været to eksterne samarbejdspartnere. For 13% har der været tre eksterne samarbejdspartnere involveret, og fire eksterne samarbejdspartnere har været involveret i kvindens sag for 10% af kvinderne. For 17% af kvinderne har der været 5-11 eksterne samarbejdspartnere involveret i løsningen af kvindens problemer.

Tabel 27 Eksterne samarbejdspartnere, der har været involveret i løsningen af kvindens problemer

	Antal	Procent
Ingen	201	15%
Sagsbehandler fra socialforvaltningen	878	67%
Psykolog	145	11%
Læge	312	24%
Psykiater	33	3%
Misbrugsbehandler	30	2%
Politi	377	29%
Daginstitution/skole	199	15%
Advokat	220	17%
Statsamtet	225	17%
Sundhedsplejerske	62	5%
Hospital/skadestue	150	11%
Udlændingestyrelsen	40	3%
LOKKs sekretariat	58	4%
Familie/venner	390	30%
Andre	154	12%
Total	1.310	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der kan have været flere eksterne samarbejdspartnere involveret.

Sagsbehandleren fra socialforvaltningen er den eksterne samarbejdspartner, der hyppigst er involveret i løsningen af kvindens sag, (67%), se tabel 27. Familie og venner (30%) og politi (29%) er involveret i knap hver tredje sag om at løse kvindens problemer. I knap hver fjerde sag (24%) er en læge involveret, og hospital eller skadestue er involveret i 11% af sagerne. I de 154 sager, hvor andre end ovenfor nævnte eksterne samarbejdspartnere er involveret i behandlingen af kvindens sag, er det meget forskellige samarbejdspartnere, der er involveret. Det er for eksempel støttepersoner, familiecentre, den sociale døgnvagt, en pædagog, et traumecenter og en flygtningekoordinator.

10.4 Støtte og hjælp ved udflytning fra krisecentret

367 kvinder har søgt socialforvaltningen om støtte og hjælp ved udflytning fra krisecentret. Heraf er sagen endnu ikke afgjort for 78 kvinder, da de flytter fra krisecentret. Der er aftalt støtte og hjælp fra socialforvaltningen til kvinden efter krisecenteropholdet for 289 kvinder. For 313 af kvinderne, det vil sige 21% af de 1.475 kvinder, som har boet på krisecenter, er der enten søgt eller lavet aftale om støtte fra socialforvaltningen om nedenstående former for støtte, se tabel 28 og bilag 22. Der kan være lavet aftale om flere forskellige former for støtte til kvinderne. For de fleste kvinder (73%) er der lavet aftale om én af nedenstående former for støtte, og for godt hver fjerde kvinde (28%) er der lavet aftale om 2-4 af nedenstående former for støtte.

Det er i særlig grad kvinder med børn på krisecentret, som socialforvaltningen har indgået aftale om støtte med. Således har hver fjerde kvinde med børn under 18 år på krisecentret (26%) indgået aftale om støtte fra socialforvaltningen, mens det samme gælder for 15% af kvinderne uden børn. Opholdstiden på krisecentret har ligeledes betydning for, om der er indgået aftale med socialforvaltningen. Der er indgået aftale om støtte med en større andel af de kvinder, der har været på krisecenter i mindst tre måneder (26%) end for kvinder, der har opholdt sig på krisecenter imellem en uge og op til en måned (19%). For kvinder, der enten er flyttet til egen ny bolig eller tilbage til boligen, hvor voldsudøveren er fraflyttet, er der i flere tilfælde indgået aftale om støtte fra socialforvaltningen end for kvinder, der er flyttet til venner eller veninder. Socialforvaltningen har lavet aftale om støtte til knap hver tredje kvinde, der enten flytter til egen ny bolig (31%) eller til den tidligere bolig (30%), hvorimod støtte gives til 15% af de kvinder, der flytter fra krisecentret til venner eller veninder⁵¹. Af andre former for støtte er det især støtte- kontaktperson, efterværn, støtte til børn og aflastning, som socialforvaltningen har lavet aftale om. Hvorvidt kvinden tidligere har opholdt sig på krisecenter har ikke betydning for, hvilke former for støtte der tilbydes hende.

Tabel 28 Former for støtte, der er aftalt med socialforvaltningen

	Antal	Procent
Psykolog	59	19%
Familiebehandling	86	27%
Danskundervisning	9	3%
Hjemme-hos	55	18%
Økonomisk støtte	70	22%
Andet	145	46%
Total	313	*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da der kan være lavet aftale om flere former for støtte.

10.5 Kvindernes forslag om hjælp fra krisecenter og kommune

I 2007 er kvinderne i et åbent spørgsmål blevet spurgt om, hvilken form for hjælp hun selv tænker sig enten fra krisecentret eller fra kommunen, når hun flytter fra krisecentret, se tabel 29. Tallene er ikke præcise, men viser kategoriseringer af kvindernes egne forslag til, hvilken hjælp de har behov for ved udflytning.

Kvinderne har især foreslået (36%), at de gerne vil bevare kontakten til krisecentret, for eksempel have mulighed for at vende tilbage, have samtaler med krisecentermedarbejdere og andre voldsramte kvinder samt ønsket om hjælp til praktiske ting, som juridiske problemer og ledsagelse til vilkårsforhandling. En femtedel af kvinderne

⁵¹ Det har ingen betydning, om kvinden flytter til en ny bopælskommune eller ej efter krisecenteropholdet i forhold til andelen af de kvinder, som får støtte fra socialforvaltningen.

(21%) ønsker rådgivning og behandling enten fra kommune eller krisecenter. Det drejer sig både om støtte og behandling til kvinden selv, til familien, børnene og voldsudøveren. 19% (kategorierne aflastning og børn) har foreslået hjælp i forhold til deres børn, som for eksempel aflastning, hjemme-hos, støtte-kontaktperson, børnehavepladser, børnesamtaler, styrket forælderrolle etc. 10% af kvinderne ønsker hjælp vedrørende bolig, for eksempel økonomisk støtte, botilbud og hjælp til at finde en ny bolig. 9% af kvinderne ønsker økonomisk støtte og støtte til at administrere egen økonomi og hjælp til at få en uddannelse. 4% ønsker udslusning ved udflytning fra krisecenter.

Tabel 29 Hjælp fra krisecenter eller kommune ved fraflytning

	Antal	Procent
Hjælp fra krisecenter: mulighed for at vende tilbage, aktiviteter, samtaler, bevare kontakten, forblive på krisecenter, tale med de andre kvinder, kontaktperson, hjælp til juridiske problemer, eftersamtaler, ledsagelse til vilkårsforhandlinger, besøg fra kommunen etc.	160	36%
Rådgivning og behandling: samtaler, telefonrådgivning, hjælp fra sagsbehandler, børn- og ungeteamet, familiebehandling, psykologhjælp, misbrugsbehandling (alkohol), medicinsk behandling, selvhjælp, netværksgruppe, handleplan, støtteperson, misbrugsbehandling til voldsudøveren	95	21%
Aflastning: aflastningsfamilie, hjemme-hos, efterværn, social støtte, bostøtte i hjemmet, støtte-kontaktperson i hjemmet etc.	59	13%
Bolig: økonomisk hjælp til at få egen bolig, boligsikring, botilbud med pædagoger og psykologer, hjælp til at finde en ny bolig etc.	44	10%
Økonomi og uddannelse: behov for økonomisk støtte, støtte til at administrere egen økonomi, få deres egen økonomi, få en uddannelse	40	9%
Børn: Hjælp til børnene, børnehavepladser, psykologhjælp, børnesamtaler, støtte til at få børnene hjem, styrket forælderrolle, samvær etc.	27	6%
Udslusning: behov for udslusning	20	4%
Total	445	99%*

* Sammenlagt giver procenterne ikke 100%, da tallene er afrundede.

11 Oplysninger om krisecentrenes organisatoriske forhold

11.1 Oplysningsskema 2007

Statistikken 2007 om krisecentrenes organisatoriske forhold er baseret på oplysninger fra 35 krisecentre. I forhold til 2006 statistikken er Haderslev krisecenter og Lyngby krisecenter ikke med i statistikken, mens Frederiksberg krisecenter til gengæld indgår for første gang. Når der i det følgende laves sammenligninger med tidligere år, er det kun for de krisecentre, der har deltaget i statistikken begge år.

11.2 Krisecentrenes organisering

24 krisecentre, svarende til godt to tredjedele af krisecentrene, er selvejende institutioner eller foreninger med samarbejds- eller driftsaftale efter Servicelovens §109. 6 krisecentre er kommunale eller regionale institutioner efter servicelovens §109, det vil sige institutioner uden selvstændig bestyrelse og med organisationsplacering direkte under kommunen eller regionen. 4 krisecentre er selvejende institutioner eller foreninger uden driftsaftale efter Servicelovens §109 og/eller uden pladskøbsaftale. 19 krisecentre angiver, at samarbejds-/driftsaftalen er formaliseret, mens den ikke er formaliseret for 11 krisecentre. For 5 krisecentre vides det ikke, om aftalen er formaliseret. Bilag 23, viser de enkelte krisecentres institutionsform. Derudover viser bilag 24, hvilke regioner og kommuner krisecentrene har haft forlodsfinansiering eller pladskøbsaftaler med.

5 krisecentre oplyser, at der har været væsentlige ændringer i krisecentrets samarbejds-, driftsaftaler eller forlodsfinansieringsgrundlag i 2007. Ændringerne består i, at opkrævninger nu sendes til kommunerne, at tilskuddet er forøget ved, at uddannelse af frivillige medarbejdere, tolkehjælp og it-udvikling nu er blevet en fast del af tilskuddet, at der er indgået aftale med kommune om en forlods-fransøgningsaftale, samt at et krisecenter er overgået fra (det forhenværende) amt til kommunen.

Størstedelen af krisecentrenes økonomi har i 2007 været organiseret ved, at kommunen udsender regninger vedrørende takstbetaling. Dette gør sig gældende for 26 krisecentre. 8 krisecentre udsender selv regninger vedrørende takstbetaling, og på 1 krisecenter er det både kommunen og krisecentret, der udsender regninger vedrørende takstbetaling.

Som noget nyt er der i 2007 spurgt til, hvordan kvindernes anonymitet har været håndteret på krisecentrene. Krisecentrene angiver, at de har kendt til kvinderne cpr-nummer i 1.429 tilfælde. I 326 tilfælde har krisecentret ikke kendt til kvindernes cpr-nr, men har i stedet kendt til bopælskommunen. Kun i 11 tilfælde har krisecentret hverken kendt til kvindens cpr-nummer eller til hendes bopælskommune. I disse tilfælde kan krisecentrene ikke sende regningen for opholdet videre. 4 krisecentre har haft problemer med opholds/pladsbetaling i forhold til kvindernes anonymitet. Dette kan for eksempel være, at kommunerne ikke vil betale for kvindens ophold, hvis de

ikke kender til hendes cpr-nummer, men opgivelse af cpr-nummer er i modstrid med kvindernes mulighed for at kunne være på krisecenter anonymt. For at kommunen kan betale for kvindens ophold på krisecenter, er angivelse af hendes bopælskommune dog tilstrækkeligt.

11.3 Krisecentrenes finansiering

Den samlede omsætning på krisecentrene i 2007 er på 111,5 mio. kr., udelades Egmontgården⁵² samt de krisecentre⁵³, der ikke er med i statistikken begge år af beregningen, er det en stigning på 3,4 mio. kr. svarende til 3,4% sammenlignet med 2006. Krisecentrenes økonomiske grundlag er meget forskellige, hvilket fremgår af bilag 25. Den økonomiske støtte og finansiering varierer således fra 0,6 mio. kr. til 9,2 mio. kr.. Den store forskel i krisecentrenes økonomiske grundlag skyldes til dels store forskelle i antallet af pladser, og til dels at nogle krisecentre deltager i særlige projekter. Men udregnes den økonomiske finansiering i forhold til det samlede antal af pladser på de enkelte krisecentre, er der store variationer. De store variationer i det økonomiske grundlag har stor betydning for den støtte og hjælp, krisecentrene kan tilbyde de voldsramte kvinder og deres børn under og efter opholdet på krisecenter. Der er eksempelvis store forskelle på fordelingen af ansat og frivilligt personale, om der er døgnbemanding, hvilke typer af aktiviteter centrene kan tilbyde kvinderne og deres børn, og i hvilken grad krisecentrene kan tilbyde et forebyggende efterværn efter udflytning fra krisecentret.

11.4 Kost- og logibetaling

Betaling for kost og logi opkræves meget forskelligt på de enkelte krisecentre, og priserne er derfor svære at sammenligne. På nogle krisecentre opkræves en samlet opholdsbetaling for både kost og logi, mens der på andre opkræves betaling for kost og logi hver for sig. På 13 krisecentre betaler kvinderne selv for kosten udenom krisecentret, det vil sige, de køber og betaler selv for deres kost. På de 28 krisecentre, der har oplyst priser, svinger den samlede pris for kvindernes kost og logi fra 40 kr. til 175 kr. per døgn, mens den for børnene svinger fra 0 kr. til 80 kr. Der er således meget stor forskel på, hvad det koster for en kvinde med et barn at overnatte ét døgn på krisecenter forskellige steder i landet. På det billigste krisecenter koster det 70 kr., mens det på de dyreste koster 235 kr.

Bilag 26 viser kost- og logibetalingen samt den samlede opholdsbetaling for kvinder og børn fordelt på krisecentre.

⁵² Egmontgården udelades, fordi deres budget dækker over såvel §109 som §110 pladser.

⁵³ Der er tale om Frederiksberg, Haderslev og Lyngby krisecenter. Haderslev krisecenter og Lyngby krisecenter indgår i årsstatistikken 2006, men ikke i nærværende årsstatistik. Krisecentret på Frederiksberg indgår i 2007, men ikke i 2006.

11.5 Ressourcer og personalefordeling

De ulige økonomiske vilkår, krisecentrene har for deres drift, afspejler sig også i store forskelle i antallet af ansatte. Bilag 27, 28 og 29 viser fordelingen på de enkelte krisecentre af henholdsvis fuldtidsansatte, deltidsansatte og fordelingen af ansatte i tidsbegrænsede projektstillinger. 6 krisecentre har angivet, at der i løbet af 2007 er sket en opnormering af krisecentrets personalenormering på mellem 6 og 25 timer ugentligt, mens 1 krisecenter har oplyst, at der i løbet af 2007 har været en nednormering.

Ved udgangen af 2007 var der i alt 147 fuldtidsansatte, 93 deltidsansatte og 18 ansatte i tidsbegrænsede stillinger. De 147 fuldtidsansatte fordeler sig med 28 pædagoger til børnene, 3 lærere til børnene, 30 socialrådgivere, 10 familierådgivere, 34 socialpædagoger, 4 sygeplejersker/sundhedspersonale, 1 psykolog, 2 kontoruddannede, 2 økonomaer, 4 pedeller, 12 med andre uddannelser, 12 uuddannede og 4 i jobtræning/puljejob/flexjob.

De 94 deltidsansatte fordeler sig med 10 pædagoger til børnene, 9 socialrådgivere, 1 familierådgiver, 10 socialpædagoger, 21 kontoruddannede, 7 pedeller, 9 med andre uddannelser, 17 uuddannede og 9 i jobtræning/puljejob/flexjob.

11.6 Frivillige

33 af de 35 krisecentre har oplyst antallet af frivillige vagter, der er tilknyttet krisecentrene. Af disse har 26 krisecentre frivillige tilknyttet. Bilag 30 viser antallet af frivillige fordelt på krisecentre. De frivillige udgør i alt 1.121 personer. Det er en stigning på 23 personer siden 2006⁵⁴. De frivillige dækker i 2007 kun over frivillige 'aktive vagter', det vil sige frivillige, der blandt andet har til opgave at indlogere voldsramte kvinder, tilbyde efterværnsaktiviteter og andre former for kontakt til og samvær med beboerne.

11.7 Antal pladser

I 2007 angiver krisecentrene, at de i alt har 650 pladser fordelt på 309 pladser til kvinder og 341 pladser til børn. Det samlede antal pladser varierer fra 5 på det mindste krisecenter til 168 pladser på det største, som er Egmontgården. Denne institution er markant større end de andre, men har også pladser til ikke-voldsramte kvinder (§110 beboere). Det næststørste krisecenter har 41 pladser. Antallet af pladser til kvinder varierer fra 3 til 16 (82 på Egmontgården), og antallet af pladser til børn varierer fra 2 til 25. En oversigt over antallet af pladser til kvinder og børn på de enkelte krisecentre findes i bilag 31. Som det fremgår af bilaget, opgør krisecentrene antallet af pladser forskelligt.

⁵⁴ Sammenligningen dækker over de krisecentre, der indgår i statistikken både i 2006 og 2007.

Nogle krisecentre har en fast pladsnormering til henholdsvis kvinder og børn, mens andre har et antal værelser, hvor det vurderes, hvor mange børn der kan flytte med ind på krisecentret.

11.8 Krisecentrenes efterværnstilbud

Størstedelen af krisecentrene (22 krisecentre) har et tilbud om efterværn eller anden form for støtte til beboerne efter udflytning fra krisecentret. På 23 krisecentre er der ikke afsat et særskilt beløb til efterværn. På 4 krisecentre er der afsat et beløb til løn i forhold til efterværn, på 2 krisecentre til aktiviteter og på 1 krisecenter er der afsat et beløb til leje af lokale.

Krisecentrene kan sammensætte finansieringen af deres efterværnstilbud på flere måder, og midlerne behøver ikke kun komme fra ét sted. Af opgørelserne fremgår det, at 16 krisecentre finansierer deres efterværnstilbud blandt andet via driftsmidler, 7 har indregnet efterværnstilbuddet i taksten eller har en særtakst for denne ydelse. 3 krisecentre anvender statslige puljemidler, 4 krisecentre anvender private fonde, og endelig angiver 3 krisecentre andre indtægtskilder som for eksempel §18 midler, egne aktiviteter og individuelle aftaler med hjemkommuner.

I 2007 er der desuden spurgt til det ugentlige timetal, der er afsat til efterværn udenfor krisecentret. 2 krisecentre har afsat henholdsvis 2 og 4 timer ugentligt til frivillige til efterværn udenfor krisecentret. 10 krisecentre har angivet timetal på ansatte til efterværn udenfor krisecentret: 3 krisecentre har afsat under 10 timer, 4 krisecentre har afsat 10-20 timer, 2 krisecentre 30-40 timer og 1 krisecenter har afsat 100 timer.

11.9 Særlige projekter på krisecentrene

16 af de 35 krisecentre har i 2007 haft andre særlige projekter i gang. Dette dækker blandt andet over krisecentre, der har deltaget i projekt HUK, om kvinder og børn med funktionsnedsættelse på krisecenter. Andre projekter er udslusningsboliger, ferie med indhold, børn og unge café og behandling af voldsudøvende mænd. 11 af disse projekter er blandt andet finansieret af statslige puljemidler, 1 projekt er blandt andet finansieret af driftsmidler, 4 projekter er blandt andet finansieret af private fonde, og 4 projekter er blandt andet finansieret med tilskud fra kommunen.

11.10 Tilsyn med krisecentrene og børnene på krisecentrene

Krisecentrene er også i 2007 blevet spurgt, om kommunen eller regionen har ført tilsyn med krisecentrene. Efter retssikkerhedslovens §16 har kommunen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses, både i forhold til tilbuddenes indhold og måden opgaverne løses på. Regionerne skal, efter Servicelovens §5, stk. 1 og 7, føre tilsyn med tilbud, som de efter aftale med de under regionerne hørende kom-

muner har etableret, herunder også §109 tilbud. Undtaget er tilbud, hvor en kommune har indgået en generel aftale om anvendelse af tilbuddet, herunder om tilsyn. I 2007 har kommunen eller regionen ført tilsyn på 25 af de 35 krisecentre. Dette er et fald i forhold til i 2006, hvor der var ført tilsyn med 29 af 36 krisecentre. På 7 krisecentre var der tilsyn i 2006, men ikke i 2007, mens der på 2 krisecentre var tilsyn i 2007, men ikke i 2006. Der er oplysninger fra 24 af krisecentrene om, hvilke forhold, der har været ført tilsyn med i 2007. Tilsynet har i 2007 omfattet samtlige 6 forhold, der er spurgt til på 11 af krisecentrene. I 2006 var der ført tilsyn med samtlige forhold på 18 krisecentre. Tabel 30 og bilag 33 viser, hvilke forhold der er blevet ført tilsyn med.

Tabel 30 Forhold tilsynet har omfattet

	Antal
Økonomiske forhold	15
Organisatoriske forhold	18
Medarbejdersammensætningen	17
Medarbejdernes faglige kvalifikationer	17
Krisecentrets fysiske rammer	22
Tilbuddet til brugerne	23
Total	24*

*Tilsynet kan omfatte flere forhold, derfor er totalen mere end 24.

11 krisecentre angiver, at der er blevet ført tilsyn med dem mindst halvårligt, mens 14 angiver, at det er årligt. 2 krisecentre får ført tilsyn hvert andet år, 1 krisecenter har fået ført tilsyn tre gange på 10 år, og 1 krisecenter har først haft tilsyn i forbindelse med møder.

Efter servicelovens §146 har kommunen pligt til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år i kommunen lever. Kommunen skal føre tilsyn på en sådan måde, at kommunen så tidligt som muligt får kendskab til tilfælde, hvor der må antages at være behov for særlig støtte til et barn eller en ung under 18 år. Se LOKK børnestatistikker for en mere uddybende beskrivelse af børn på krisecenter og de belastninger, børnene lever med. Børn, der er på krisecenter med deres mor, er omfattet af disse bestemmelser. På 19 af de 35 krisecentre har kommunen ført tilsyn med børnene på krisecentret.

11.11 Særlige tilbud til børn

Ligesom i 2006 er der spurgt til krisecentrenes særlige tilbud til børnene. Der er blevet spurgt til 8 forskellige forhold, som det fremgår af tabel 31 og bilag 35. Alle krisecentrene har minimum 3 tilbud, og 28 krisecentre har minimum 5 tilbud.

Tabel 31 Krisecentrenes særlige tilbud til børn

	Antal
Aktiviteter	33
Pasning (når mor fx skal til møde)	28
Aflastning	17
Samtaler	34
Skole	5
Efterværn	20
Rådgivning i forbindelse med samværssager	30
Rådgivning af mor om forælderrolle/familiesamtaler	35
Andet	7
Total	35*

*Krisecentrene kan have flere tilbud til børn, derfor er totalen mere end 35.

Alle krisecentrene rådgiver moderen om forælderrolle/familiesamtaler, og størstedelen rådgiver i forbindelse med samværssager. Omkring halvdelen af krisecentrene tilbyder aflastning og efterværn. Udover de 8 typer af tilbud er der enkelte krisecentre, som arbejder med børnegrupper, lektiehjælp, udflugter/koloni og kunst og kultur.

11.12 Solgte ydelser udover døgnophold

14 af de 36 krisecentre har i 2007 solgt ydelser udover døgnophold, se tabel 32 og bilag 36. Det er primært generel rådgivning, som sælges, hvilket 9 ud af de 14 krisecentre gør. 3 krisecentre sælger specifikt ydelsen etnisk rådgivning, og 7 krisecentre sælger ydelsen efterværn.

Tabel 32 Solgte ydelser udover døgnophold

	Antal
Rådgivning generelt	9
Udslusning	4
Efterværn	7
Bistand til selvhjælpsgrupper	1
Bistand i hjemmet ved midlertidig tvangsfjernelse af manden	0
Manderådgivning i særlige lokaler	1
Andet	5
Total	14*

*Krisecentrene kan sælge flere ydelser, derfor er totalen mere end 14.

12 Bilag – tabeller fordelt på krisecentre

Bilag 1.	Henvendelse til krisecentrene.....	72
Bilag 2.	Forespørgslens art.....	73
Bilag 3.	Årsager til at krisecentret henviser kvinden til en anden løsning....	74
Bilag 4.	Antal overnatninger på krisecentrene.....	75
Bilag 5.	Kvindernes opholdslængde i intervaller.....	76
Bilag 6.	Forhold der har medført forlængelse af kvindens ophold	77
Bilag 7.	Karakter af forhold der har medført forlængelse af ophold	78
Bilag 8.	Former for vold som kvinden har været udsat for.....	79
Bilag 9.	Fysisk vold i det seneste forhold	80
Bilag 10.	Psykisk vold i det seneste forhold	81
Bilag 11.	Seksuelle overgreb i det seneste forhold	82
Bilag 12.	Andre former for kontrol og magtudøvelse i det seneste forhold ...	83
Bilag 13.	Anmeldelse af volden til politiet	84
Bilag 14.	Primære årsager til at kvinden ikke har ansøgt om overfaldsalarm	85
Bilag 15.	Smerter og ubehag som kvinden har været generet af	86
Bilag 16.	Kvindens højst afsluttede uddannelsesniveau	87
Bilag 17.	Kvindernes forsørgelsesgrundlag	88
Bilag 18.	Kvindernes fødeland.....	89
Bilag 19.	Er kvinden født i Danmark	90
Bilag 20.	Kvindernes opholdsgrundlag i Danmark.....	91
Bilag 21.	Hvor flytter kvinden hen efter krisecenterophold	92
Bilag 22.	Former for støtte fra socialforvaltningen.....	93

Bilag 23.	Krisecentrenes institutionsform	94
Bilag 24.	Forlodsfinansiering/pladskøbsaftaler i 2007?	95
Bilag 25.	Oversigt over krisecentrenes indtægtskilder i 2007	96
Bilag 26.	Takst for kost- og opholdsbetaling pr. døgn i 2007	97
Bilag 27.	Fuldtidsstillinger på krisecentrene i 2007	98
Bilag 28.	Deltidsstillinger på krisecentrene i 2007	99
Bilag 29.	Tidsbegrænsede projektstillinger i 2007	100
Bilag 30.	Frivillige medarbejdere tilknyttet krisecentrene i 2007	101
Bilag 31.	Antal pladser på krisecentrene pr. 31.12.2007	102
Bilag 32.	Antal kvinder og børn der er fraflyttet krisecentrene i 2007	103
Bilag 33.	Forhold der føres tilsyn med på krisecentrene	104
Bilag 34.	Interval for tilsyn med krisecentrene samt tilsyn med børn	105
Bilag 35.	Krisecentrenes særlige tilbud i forhold til børn	106
Bilag 36.	Krisecentrenes yderligere ydelser udover døgnophold	107

Bilag 1. Henvendelse til krisecentrene

	Telefo- nisk	Personligt	Skriftligt	Total
Boligfondens	345	9		354
Dannerhuset	1.115	265	2	1.382
Egmontgården	55	8	4	67
Esbjerg	142	145	1	288
Fredericia	617	36		653
Frederiksberg	231	34	2	267
Frederikshavn	127	52		179
Frederiksværk	149	18		167
Haderslev	264	74	1	339
Herning	242	83	2	327
Hillerød	307	27		334
Hjørring	124	36		160
Hobro	103	11		114
Holstebro	151	42		193
Horsens	296	140		436
Kalundborg	107	16		123
Kolding	306	139		445
Køge	382	8		390
Lyngby	192	9		201
Nakskov	194	29		223
Nykøbing F.	113	48		161
Næstved	185	54		239
Nørresundby	359	103		462
Odense	868	261		1.129
Randers	331	94	1	426
Ringsted	260	41		301
Roskilde	646	127		773
Rønne	118	69		187
Røntofte	255	27		282
Silkeborg	177	84		261
Sønderborg	517	228	66	811
Thisted	166	80		246
Vejle	238	73	1	312
Viborg	131	80		211
Aabenraa	311	99	3	413
Århus	391	88		479
Total	10.515	2.737	83	13.335

Bilag 2. Forespørgslens art

	Ledig plads	Rådgivning/ samtale	Ambulant støtte	Efterværns- samtale
Boligfondens	330	36		
Dannerhuset	481	857	5	163
Egmontgården	67	1		
Esbjerg	123	157	3	25
Fredericia	181	465	3	43
Frederiksberg	195	96	1	3
Frederikshavn	105	88		1
Frederiksværk	143	26		9
Haderslev	157	174		73
Herning	180	138	2	35
Hillerød	194	152		24
Hjørring	95	63		13
Hobro	98	24	1	1
Holstebro	128	101	2	1
Horsens	234	206	1	30
Kalundborg	99	36		2
Kolding	204	204	2	77
Køge	152	265	1	
Lyngby	194	14		
Nakskov	148	81		19
Nykøbing F.	94	61	1	34
Næstved	147	80		49
Nørresundby	249	240		35
Odense	520	639	2	1
Randers	253	182	1	10
Ringsted	194	143		7
Roskilde	298	491	6	47
Rønne	51	123	1	17
Røntofte	183	101	1	31
Silkeborg	124	131	5	33
Sønderborg	135	590	1	133
Thisted	85	159		18
Vejle	190	161	3	3
Viborg	118	96	2	34
Aabenraa	177	291	1	
Århus	318	227	1	3
Total	6.644	6.899	46	974

*Bemærk, at det er muligt at henvende sig om mere end én ting.
Summen af totalen er derfor ikke lig det samlede antal henvendelser.

Bilag 3. Årsager til at krisecentret henviser kvinden til en anden løsning

	Pladsmangel på krisecentret	Ingen pladser til kvinder med børn	Ingen plads til kvinder/børn med handicap pga. fysisk indretning	Manglende ressourcer til kvinderne/børnens problemer	Kvinden har et alkohol-/stofmisbrug	Kvinden er psykisk syg/ustabil og behøver et andet tilbud	Kvinden tilhører ikke krisecentrets målgruppe	Anden grund
Boligfondens	289		1		2	6	14	71
Dannerhuset	221	27	1	36	8	10	34	60
Egmontgården	34						2	24
Esbjerg	11			1	2		2	3
Fredericia	103	1	1		3	1	5	10
Frederiksberg	112	25				1	8	7
Frederikshavn	21	2		1	3	1	3	3
Frederiksværk	37	1		1	5	5	3	10
Haderslev	36			2	3	1	6	4
Herning	29	2	1	2	3	6	4	4
Hillerød	136			1	1	2	10	10
Hjørring	33	1			2	2	6	4
Hobro	24	4		1	2	6	5	1
Holstebro	18				1		3	2
Horsens	5		1	2	5		7	11
Kalundborg	21	1		2	2	1	8	10
Kolding	71	8			3	2	4	3
Køge	90	7		2	3	6	4	17
Lyngby	129	1			1	1	5	9
Nakskov	11	1	1	3	4	7	8	7
Nykøbing F.	54		1	1	3	5	1	4
Næstved	79	4	2		6	11	3	13
Nørresundby	89	2		3	8	5	12	13
Odense	169				4	5	14	16
Randers	10	1		2	7	2	12	12
Ringsted	114			1	1		6	16
Roskilde	188	13			2	8	10	15
Rønne	4	1		1			2	3
Røntofte	69	2		2	1	2	9	7
Silkeborg	25			2	3	1	5	6
Sønderborg	51			3		3		5
Thisted	8			3	7	5	6	7
Vejle	82				4	2	2	8
Viborg	58			2		3	1	4
Aabenraa	60				2	2	8	15
Århus	77	1		2	13	7	17	32
Total	2.568	111	9	76	114	119	249	446

Bilag 4. Antal overnatninger på krisecentrene (opgjort i døgn)

	Kvinder	Børn	Total	Længste ophold for kvinder	Gennemsnitlig opholdslængde for kvinder
Boligfonden	3.059	2.142	5.201	364	113
Dannerhuset	5.510	2.975	8.485	479	77
Egmontgården	5.669	7.511	13.180	580	283
Esbjerg	1.598	2.016	3.614	146	20
Fredericia	1.266	943	2.209	130	26
Frederiksberg	918	855	1.773	218	54
Frederikshavn	1.065	945	2.010	243	33
Frederiksværk	2.479	3.967	6.446	516	52
Haderslev	598	370	968	123	18
Herning	951	1.268	2.219	98	18
Hillerød	1.864	2.080	3.944	404	50
Hjørring	1.069	510	1.579	168	25
Hobro	774	911	1.685	180	19
Holstebro	986	1.251	2.237	213	21
Horsens	1.064	605	1.591	156	13
Jagtvej kbh.	8.092	3.439	11.531	788	142
Kalundborg	1.710	2.608	4.318	200	44
Kolding	1.592	1.371	2.963	157	25
Køge	1.622	1.580	3.202	455	38
Lyngby	3.302	4.522	7.824	305	47
Nakskov	1.164	1.032	2.196	239	31
Nykøbing F	639	458	1.097	162	64
Næstved	1.700	1.660	3.360	175	45
Nørresundby	1.794	1.534	3.328	269	25
Odense	4.842	5.027	9.873	236	30
Randers	1.759	3.158	4.917	141	25
Ringsted	1.760	2.614	4.374	184	50
Roskilde	2.157	1.934	4.092	286	44
Rønne	593	1.079	1.672	150	26
Røntofte	1.800	2.720	4.520	202	45
Silkeborg	984	773	1.757	93	21
Sønderborg	1.348	1.624	2.972	204	41
Thisted	496	450	946	212	13
Vejle	1.531	1.836	3.367	156	23
Viborg	1.940	2.438	4.378	690	38
Aabenraa	1.004	1.677	2.681	117	28
Århus	4.871	5.359	10.235	143	35
Total	75.570	77.242	152.744	788	40

Bilag 5. Kvindernes opholdslængde i intervaller

	0-1 døgn	2-6 døgn	7-30 døgn	31-90 døgn	91-180 døgn	181-365 døgn	Over 1 år	Total
Boligfondens		2	6	2	13	4		27
Dannerhuset	14	12	19	9	8	4	6	72
Egmontgården		1	1	3	1	7	7	20
Esbjerg	18	25	17	16	3			79
Fredericia	10	6	17	12	3			48
Frederiksberg	1	2	5	6	1	2		17
Frederikshavn	8	7	4	10	2	1		32
Frederiksværk	1	10	17	15	3	1	1	48
Haderslev	13	4	10	6	1			34
Herning	11	13	18	9	1			52
Hillerød	1	10	12	6	7		1	37
Hjørring	11	13	6	10	2			42
Hobro	9	12	12	6	1			40
Holstebro	13	6	20	8		1		48
Horsens	21	28	23	10	1			83
Jagtvej, Kbh.	4	12	4	7	12	14	4	57
Kalundborg	2	5	17	7	6	2		39
Kolding	5	23	21	7	7			63
Køge	8	16	3	12	1	2	1	43
Lynghby	5	19	18	15	9	4		70
Nakskov	3	10	13	7	3	1		37
Nykøbing F.		1		7	2			10
Næstved		8	11	12	7			38
Nørresundby	15	13	28	10	4	1		71
Odense	22	40	47	35	14	1		159
Randers	14	15	21	15	5			70
Ringsted	2	7	9	10	6	1		35
Roskilde	5	10	17	10	3	4		49
Rønne	7	3	8	3	2			23
Røntofte	4	2	13	14	6	1		40
Silkeborg	5	13	17	11	1			47
Sønderborg	6	6	11	4	4	2		33
Thisted	7	14	15			1		37
Vejle	17	15	21	13	2			68
Viborg	1	23	9	15	2		1	51
Aabenraa	5	8	11	10	2			36
Århus	18	30	36	34	20			138
Total	286	444	537	386	165	54	21	1.893

Bilag 6. Forhold der har medført forlængelse af kvindens ophold

	Ja	Nej	Total
Boligfondens	12	13	25
Dannerhuset	20	44	64
Egmontgården		5	5
Esbjerg	24	49	76
Fredericia	1	43	45
Frederiksberg	5	12	17
Frederikshavn	6	12	18
Frederiksværk	5	35	40
Haderslev	3	22	29
Herning	2	6	8
Hillerød	16	19	36
Hjørring	2	38	40
Hobro	2	8	10
Holstebro	1	20	22
Horsens	12	54	69
Jagtvej, Kbh.	8	21	30
Kalundborg	6	30	36
Kolding	2	39	41
Køge	5	18	23
Lyngby	12	50	62
Nakskov	5	11	16
Nykøbing F.	6	1	7
Næstved	14	12	26
Nørresundby	7	41	49
Odense	8	20	30
Randers	7	53	65
Ringsted	6	21	27
Roskilde	9	23	34
Rønne	5	13	18
Røntofte	31	9	40
Silkeborg	11	16	29
Sønderborg	7	26	33
Thisted	3	32	35
Vejle	13	43	58
Viborg	4	31	35
Aabenraa	8	23	31
Århus	21	88	120
Total	309	1.001	1.349

Bilag 7. Karakter af forhold der har medført forlængelse af kvindens ophold

	Fortsat trussel/ fare	Kvindens/ famili- ens sociale situa- tion	Socialforvalt- ningens behand- lingstid	Ventetid på bolig	Andet
Boligfondens	1	5	2	11	1
Dannerhuset	1		4	18	3
Egmontgården					
Esbjerg	13	8	2	3	5
Fredericia					1
Frederiksberg		1	4	2	
Frederikshavn	1	1		1	3
Frederiksværk				3	3
Haderslev			1	3	
Herning				1	1
Hillerød	6	1	6	6	7
Hjørring				1	1
Hobro		2			
Holstebro				1	
Horsens	3	4	1	8	6
Jagtvej, Kbh.	3	3	1	7	1
Kalundborg	2	1	3	3	3
Kolding	1	2		1	1
Køge	2	1	2	2	3
Lyngby	3	1		6	4
Nakskov	3	3	2	2	1
Nykøbing F.	1	3		5	1
Næstved	1			10	4
Nørresundby	2	3	2	4	1
Odense	1	3	2	5	1
Randers	1	2	4	3	3
Ringsted	2	2		4	1
Roskilde	2			5	3
Rønne	1	1	1	3	1
Røntofte	15	20	7	23	2
Silkeborg	5	4	2	6	4
Sønderborg	2	2		7	
Thisted	1			1	1
Vejle	3	2	2	7	2
Viborg	1	1	1	3	1
Aabenraa		1	2	4	3
Århus	6	4	3	16	1
Total	83	81	54	185	73

Bilag 8. Former for vold som kvinden har været udsat for

	Fysisk vold	Psykisk vold	Seksuelle overgreb	materielle ødelæggelser	Økonomisk kontrol	Andet
Boligfondens	20	20	1	3	4	1
Dannerhuset	63	64	20	28	27	2
Egmontgården	9	10	4	7	6	2
Esbjerg	64	62	10	16	25	6
Fredericia	41	38	7	11	14	2
Frederiksberg	16	14	2	4	5	
Frederikshavn	16	15	1	7	9	2
Frederiksværk	40	39	8	13	11	
Haderslev	26	24	5	14	13	
Herning	13	16		2	3	
Hillerød	31	30	8	11	11	2
Hjørring	34	33	6	12	11	2
Hobro	9	9	1	0	3	
Holstebro	20	21	3	6	4	1
Horsens	27	23	4	4	9	4
Jagtvej, Kbh.	28	28	2	6	4	
Kalundborg	31	30	2	11	10	
Kolding	36	38	5	14	12	2
Køge	19	19	4	4	9	1
Lyngby	49	48	3	10	14	2
Nakskov	14	14	4	7	5	2
Nykøbing F.	6	6		1	2	
Næstved	26	24	10	10	11	2
Nørresundby	48	43	9	9	15	1
Odense	29	28	11	11	13	1
Randers	58	57	15	24	22	3
Ringsted	26	28	4	8	12	6
Roskilde	36	34	10	17	18	7
Rønne	16	15	3	6	4	3
Røntofte	40	37	3	12	18	1
Silkeborg	15	15	1	7	5	1
Sønderborg	29	31	4	11	11	6
Thisted	27	26		4	4	
Vejle	40	42	6	5	7	2
Viborg	33	34	7	3	6	1
Aabenraa	29	29	5	8	7	1
Århus	116	100	11	24	24	10
Total	1.180	1.144	199	350	388	77

Bilag 9. Fysisk vold i det seneste forhold

	Skubbet, revet, rusket, slået med flad hånd eller lignende	Sparket, slået med knyttet hånd eller med en genstand	Kastet ind mod møbler, vægge, ned ad trappe eller lignende	Udsat for kvæl- ningsforsøg, angreb med kniv eller skyde- våben	Andet
Boligfondens	14	8	6	1	1
Dannerhuset	57	45	36	28	5
Egmontgården	1			3	
Esbjerg	39	26	17	24	4
Fredericia	28	19	23	15	8
Frederiksberg	10	5	1	7	
Frederikshavn	11	4	5	3	1
Frederiksværk	29	21	12	9	3
Haderslev	21	12	11	8	1
Herning	5	4	2	1	
Hillerød	18	15	9	12	2
Hjørring	23	12	12	7	
Hobro	6	2	2	5	1
Holstebro	8	5	2	3	1
Horsens	20	8	8	6	
Jagtvej, Kbh.	15	10	5	4	1
Kalundborg	22	9	9	5	
Kolding	23	13	12	12	5
Køge	18	12	3	6	1
Lyngby	33	14	7	8	4
Nakskov	9	4	5	1	
Nykøbing F.	4				
Næstved	19	11	10	8	5
Nørresundby	37	18	16	12	1
Odense	22	14	11	12	3
Randers	41	34	31	23	8
Ringsted	18	10	8	6	2
Roskilde	28	20	16	15	2
Rønne	10	6	6	4	3
Røntofte	27	20	12	13	1
Silkeborg	9	4	3	4	1
Sønderborg	13	8	4	4	4
Thisted	18	4	1	2	2
Vejle	20	15	13	5	
Viborg	23	12	2	5	1
Aabenraa	22	9	7	6	1
Århus	66	41	23	22	8
Total	787	474	350	309	80

Bilag 10. Psykisk vold i det seneste forhold

	Direkte trusler om vold (Fx truet med kniv)	Trusler overfor barn/børn	Degraderende/ ydmygende adfærd	Kontrollerende/ dominerende adfærd	Isolerende ad- færd	Andet
Boligfondens	12	5	10	15	4	4
Dannerhuset	49	18	59	56	44	18
Egmontgården	2		3	3	2	
Esbjerg	44	22	35	47	23	8
Fredericia	28	19	33	34	18	6
Frederiksberg	6	1	9	9	3	1
Frederikshavn	5	4	6	11	4	3
Frederiksværk	26	16	24	25	13	7
Haderslev	20	6	18	20	12	1
Herning	4	2	6	7	4	1
Hillerød	16	9	20	19	12	4
Hjørring	14	3	20	25	17	2
Hobro	4	1	7	9	7	
Holstebro	6	5	11	12	5	
Horsens	12	6	14	22	9	1
Jagtvej, Kbh.	19	5	19	17	7	
Kalundborg	14	9	19	20	12	3
Kolding	17	6	24	27	15	1
Køge	14	11	16	14	10	
Lyngby	28	20	26	25	16	4
Nakskov	4	5	10	13	7	1
Nykøbing F.	3	2	5	5	3	
Næstved	13	4	21	21	14	7
Nørresundby	25	10	31	26	15	1
Odense	21	8	22	23	18	2
Randers	31	16	39	41	27	7
Ringsted	16	14	18	23	15	4
Roskilde	23	11	27	29	23	6
Rønne	6		7	9	4	7
Røntofte	22	20	33	31	26	4
Silkeborg	10	5	9	15	11	1
Sønderborg	17	10	21	18	15	5
Thisted	8	2	18	7	5	3
Vejle	21	10	21	22	10	7
Viborg	22	12	24	22	6	2
Aabenraa	16	9	27	25	17	2
Århus	61	29	60	64	36	2
Total	659	335	772	811	489	125

Bilag 11. Seksuelle overgreb i det seneste forhold

	Forsøg på tvungent samleje	Gennemført tvungent samleje	Tvang til andre seksuelle overgreb
Boligfondens		1	
Dannerhuset	13	16	7
Egmontgården		1	1
Esbjerg	5	6	1
Fredericia	5	6	4
Frederiksberg	1	2	1
Frederikshavn		1	
Frederiksværk	3	5	
Haderslev	2	4	3
Herning			
Hillerød	2	5	
Hjørring	4	5	3
Hobro		1	
Holstebro	1	1	
Horsens	3	2	2
Jagtvej, Kbh.	1	1	
Kalundborg		2	1
Kolding	2	2	1
Køge	3	3	1
Lyngby	1	1	1
Nakskov	2	3	
Nykøbing F.			
Næstved	6	7	1
Nørresundby	4	6	3
Odense	8	8	4
Randers	5	12	4
Ringsted	3	2	1
Roskilde	5	7	3
Rønne	1	1	1
Røntofte		1	2
Silkeborg	1	1	
Sønderborg	3	1	1
Thisted			
Vejle		2	2
Viborg	5	6	5
Aabenraa	2	4	3
Århus	4	3	1
Total	95	129	57

Bilag 12. Andre former for kontrol og magtudøvelse i det seneste forhold

	Ødelagt kvindens personlige ejendele med vilje	Smadret indbo	Tvunget kvinden til gældssættelse	Ertaget kvinden rå- deret over egne øko- nomiske midler	Andet
Boligfondens	3	3	3	3	2
Dannerhuset	23	19	5	9	9
Egmontgården	1	1			1
Esbjerg	18	18	9	20	10
Fredericia	8	9	5	10	5
Frederiksberg	2	4	1	1	1
Frederikshavn	4	5	1	5	
Frederiksværk	7	8	5	5	
Haderslev	14	9	5	10	2
Herning		1		1	1
Hillerød	9	8	4	7	2
Hjørring	9	6	3	5	1
Hobro	1	1	1	2	
Holstebro	3	2	1	3	
Horsens	3	3	1	7	5
Jagtvej, Kbh.	3	2		3	1
Kalundborg	3	10	1	5	1
Kolding	10	12	4	9	3
Køge	3	3	1	7	
Lyngby	6	7	3	7	1
Nakskov	5	4	3	3	2
Nykøbing F.		1	2	4	1
Næstved	4	4	7	10	5
Nørresundby	11	7	4	13	1
Odense	7	11	5	9	
Randers	16	26	9	11	5
Ringsted	4	4	3	10	9
Roskilde	12	11	7	10	4
Rønne	3	4	1	2	4
Røntofte	4	5	5	9	1
Silkeborg	7	6	7	6	
Sønderborg	5	8	3	8	6
Thisted	3	2		5	2
Vejle	1	2		4	7
Viborg	2	1	1	5	
Aabenraa	6	4	4	6	3
Århus	17	19	6	17	5
Total	237	250	120	251	100

Bilag 13. Anmeldelse af volden til politiet

	Ja	Nej	Total
Boligfondens	7	14	21
Dannerhuset	34	28	62
Egmontgården	1	1	2
Esbjerg	36	23	59
Fredericia	17	22	39
Frederiksberg	8	7	15
Frederikshavn	5	8	13
Frederiksværk	19	15	34
Haderslev	11	8	19
Herning	5	4	9
Hillerød	13	19	32
Hjørring	16	18	34
Hobro	2	7	9
Holstebro	4	8	12
Horsens	11	14	25
Jagtvej, Kbh.	3	12	15
Kalundborg	6	21	27
Kolding	14	14	28
Køge	10	5	15
Lyngby	19	25	44
Nakskov	7	7	14
Nykøbing F.	1	4	5
Næstved	3	14	17
Nørresundby	17	27	44
Odense	14	14	28
Randers	20	19	39
Ringsted	13	11	24
Roskilde	25	7	32
Rønne	5	9	14
Røntofte	14	14	28
Silkeborg	9	6	15
Sønderborg	15	13	28
Thisted	11	14	25
Vejle	7	7	14
Viborg	9	21	30
Aabenraa	9	19	28
Århus	45	41	86
Total	465	520	985

Bilag 14. Primære årsager til at kvinden ikke har ansøgt om overfaldsalarm

	Kender ikke til overfaldsalarm	Tør ikke in- volvare poli- tiet	Har ikke behov for alarm	Andet
Boligfondens			13	1
Dannerhuset	30	10	18	11
Egmontgården	1		2	0
Esbjerg	14	4	26	8
Fredericia	7	5	19	6
Frederiksberg		1		2
Frederikshavn	2	2	7	1
Frederiksværk	2	1	15	2
Haderslev	10	2	6	0
Herning	0	1	3	0
Hillerød	10	3	13	3
Hjørring	15	1	9	6
Hobro	2	1	3	3
Holstebro	2	1	10	1
Horsens	5	5	10	5
Jagtvej, Kbh.	13	3	5	1
Kalundborg	12	2	21	2
Kolding	11	2	13	4
Køge	6	4	5	3
Lyngby	2	4	27	7
Nakskov	3	2	7	0
Nykøbing F.	3	2	2	0
Næstved	7	1	7	6
Nørresundby	11	8	15	3
Odense	5	2	18	6
Randers	23	2	12	4
Ringsted	5	1	17	5
Roskilde	3	2	10	7
Rønne	2	2	10	2
Røntofte	11	3	12	5
Silkeborg	8	2	6	0
Sønderborg	1		5	19
Thisted	5		22	2
Vejle	1	1	7	2
Viborg	1		7	1
Aabenraa		3	20	2
Århus	28	1	30	25
Total	261	84	432	155

Bilag 15. Smerter og ubehag som kvinden har været generet af *

	Smarter eller ubehag i skulde og nakke	Smarter eller ubehag i ryg og lænd	Smarter/ ubehag i arme, ben, knæ, hofter eller led	Hovedpine	Hurtig hjertebanken	Ængstelse, nervøsitet, uro og angst	Nedtryk/thed, deprimeret, u lykkelig	Træthed	Mavesmerter, ondt i maven	Fordøjelsesbesvær, tynd/hård mave	Forkølelse, snue, hoste	Åndedrætsbesvær, forpustethed
Boligfondens	5	3	4	9	3	9	11	12	2	1	3	2
Dannerhuset	39	27	27	39	26	45	50	46	25	16	21	21
Egmontgården		1				1	1	2	1	1	2	1
Esbjerg	8	12	12	28	21	47	35	32	17	8	3	4
Fredericia	13	13	6	30	11	27	22	32	17	3	6	9
Frederiksberg	1	2	1	2	1	2	4	3	3		1	
Frederikshavn	5	2	2	10	1	3	6	4	1			
Frederiksværk	5	6	3	23	11	21	11	23	9	5	3	3
Haderslev	15	16	15	18	13	17	17	21	11	11	4	4
Herning	2	1		8	1	4	7	5			1	2
Hillerød	10	9	6	24	14	24	21	27	11	2	4	12
Hjørring	7	10	6	11	10	19	18	15	5	4	7	6
Hobro	4	5	6	7	5	9	7	8	3	2	2	3
Holstebro	3	1	3	7	3	12	14	10	3	2	3	
Horsens	6	6	9	11	5	17	19	12	4	3	6	2
Jagtvej, Kbh.	5	2	1	10	9	9	5	9	5	2		2
Kalundborg	4	5	1	4	2	8	8	8	2	2	6	1
Kolding	15	13	13	18	13	21	20	18	10	7	8	8
Køge	7	9	5	12	4	10	11	10	4	2	5	3
Lyngby	5	3	3	18	1	22	21	24	6		8	
Nakskov	6	8	5	10	4	11	7	13	6	4	3	3
Nykøbing F.	2	1	3	2	1	2	5	3	2		2	1
Næstved	8	8	10	11	10	14	14	13	10	7	3	5
Nørresundby	13	12	7	29	10	23	24	34	15	2	4	2
Odense	12	15	10	22	8	20	18	23	6	6	12	6
Randers	23	22	15	28	16	33	29	35	18	10	10	9
Ringsted	7	6	4	17	4	15	14	15	6	2	2	2
Roskilde	15	11	11	20	8	19	20	19	14	7	7	7
Rønne	4	2	2	4	4	7	2	6	2	1	1	2
Røntofte	4	3	6	22	4	29	25	29	6	5	2	5
Silkeborg	7	6	5	9	6	7	9	11	5	2	6	3
Sønderborg	7	8	7	12	6	12	10	13	10	5	6	6
Thisted	7	5	4	6	2	8	8	11	4	3	3	1
Vejle	4	3	6	12	5	9	14	11	8	1		
Viborg	3	6	4	8		7	6	6	1	1		
Aabenraa	15	14	15	17	13	18	18	20	10	3	6	9
Århus	26	20	12	49	27	59	50	57	17	15	17	9
Total	322	296	249	567	282	620	581	640	279	145	177	153

*Inden for de sidste 14 dage

Bilag 16. Kvindens højst afsluttede uddannelsesniveau

	Uafsluttet grund- skole	Afsluttet grund- skole	Almen- og erhvervsgym. uddannelse	Erhvervs-faglig uddannelse	Kort videregåen- de uddannelse	Mellemlang vide- regående ud- dannelse	Lang videregå- ende uddannelse	Anden uddannelse	Total
Boligfondens	2	11	1	3	2	3	1	1	24
Dannerhuset	7	17	4	4	7	12	3	2	56
Egmontgården	1	2		2	2	1	1	1	10
Esbjerg	4	25		4	6	9		5	53
Fredericia	4	18	3	4	5	3	3		40
Frederiksberg	1	1		1		2		1	6
Frederikshavn	2	8	1	3	3				17
Frederiksværk	8	11	1	1	6	3			30
Haderslev	2	8	3	2	4	2			21
Herning		3		2		2		1	8
Hillerød	5	7	2	2		3		5	24
Hjørring	1	19	3	7		5		1	36
Hobro	1	5		3	1				10
Holstebro	1	3	1	2	2		1	1	11
Horsens	3	8	1	2	4	3		1	22
Jagtvej, Kbh.	1	7	5	5	2		1		21
Kalundborg	2	7	1	2	5	4			21
Kolding	2	11	3	4		3	1	1	25
Køge	4	3		1	5	2		1	16
Lyngby	4	14	4	5	7	3	2	1	40
Nakskov	2	6	2	1	3	2			16
Nykøbing F.		5		1	1				7
Næstved		9	1	2	5	5		1	23
Nørresundby	6	18	4	7	4	2		1	42
Odense	4	12	5	1	2	1	2		27
Randers	3	17	2	3	7	8	1	6	47
Ringsted	2	9	2	2	3	1		1	20
Roskilde	5	11	3	6	3	3	2	2	35
Rønne	1	7	1	3	2	2	1		17
Røntofte	3	18	2	1	6	2	1		33
Silkeborg	1	8	1		3	2	1		16
Sønderborg	3	6	4	7		5			25
Thisted		16		6	2			2	26
Vejle	10	13		2	4	3		2	34
Viborg	5	21		2		1			29
Aabenraa	6	9		7	3		2		27
Århus	11	25	10	5	8	8	3	11	81
Total	117	398	70	115	117	105	26	48	996

Bilag 17. Kvindernes forsørgelsesgrundlag

	I arbejde	Forsørges af ægtefælle/samlever	Dagpenge (A-kassen)	Sygedagpenge	Kontanthjælp/aktivering	Revalidering	Starthjælp/introduktionsydelse	Under uddannelse	Førtidspension	Folkedagpenge	Andet	Total
Boligfondens	5	1	2	2	12			2	1			25
Dannerhuset	28	4	3	2	20			4	3		6	70
Egmontgården	6		1	1	3				1			12
Esbjerg	14	3		1	22	1		3	15	1	6	66
Fredericia	13	1	1		13		2	1	6		3	40
Frederiksberg	3		1	2	5			3	2		1	17
Frederikshavn	4		1		8			2	1		1	17
Frederiksværk	13	3	2	3	14	1	2	3	3			44
Haderslev	6	3		1	7			1	5		3	26
Herning	9	3	2	9	7			3	5		3	41
Hillerød	9	5		3	10		1	2	1		3	34
Hjørring	6	4	1	2	16		1	2	3	3	2	40
Hobro				2	7					1		10
Holstebro	9	1	2		5		1		7			25
Horsens	7	3		4	8			1	5		1	29
Jagtvej, Kbh.	13	2		2	8	1		2		1	4	33
Kalundborg	3	6		7	14			1	3		2	36
Kolding	13	1	1	5	19	1		1	9	1	6	57
Køge	8	4	1	5	1			3			4	26
Lyngby	8	2	5	4	21		1	3	4		3	51
Nakskov	3			5	4			1	3		1	17
Nykøbing F.	1				5			1				7
Næstved	7			3	10			2	1		6	29
Nørresundby	11	5	7	2	19		2	3	2		3	54
Odense	5		1	1	14		1	2	3		3	30
Randers	14	3	3	9	23	1		3	6		3	65
Ringsted	5	2	2	1	9	1		2	1		4	27
Roskilde	10	3	2	2	14			3	2		2	38
Rønne	6	2	1		5			1	2		1	18
Røntofte	12	1			15	1	3	2	2		4	40
Silkeborg	5			3	5	1			2	1		17
Sønderborg	7		1	5	11			1	1		5	31
Thisted	6	1	1	2	11				6	1	5	33
Vejle	14	1	1	3	15			1	8		10	53
Viborg	8	3			10		2	1	13		2	39
Aabenraa	6	2	3	1	10	1		2	4		3	32
Århus	21	6	3	9	46	4	1	8	10	3	9	120
Total	318	75	48	101	446	13	17	70	140	12	109	1.349

Bilag 18. Kvindernes fødeland

	Antal	Procent
Irak	57	9,7 %
Tyrkiet	48	8,1 %
Grønland	46	7,8 %
Bosnien	30	5,1 %
Iran	27	4,6 %
Libanon	26	4,4 %
Afghanistan	25	4,2 %
Sri Lanka	24	4,1 %
Pakistan	23	3,9 %
Marokko	21	3,6 %
Thailand	19	3,2 %
Somalia	16	2,8 %
Rusland	15	2,5 %
Kosovo	14	2,4 %
Polen	12	2,0 %
Filippinerne	8	1,4 %
Vietnam	8	1,4 %
Rumænien	8	1,4 %
Norge	7	1,2 %
Jugoslavien	7	1,2 %
Tunesien	7	1,2 %
Syrien	6	1,0 %
Polen	6	1,0 %
Kina	6	1,0 %
Sverige	6	1,0 %
Serbien	5	0,8 %
USA	5	0,8 %
Ukraine	5	0,8 %
Burundi	4	0,7 %
Etiopien	4	0,7 %
Kuwait	4	0,7 %
Tyskland	4	0,7 %
Chile	4	0,7 %
Indonesien	4	0,7 %
Malaysia	4	0,7 %
Letland	4	0,7 %
Gambia	3	0,5 %
Brasilien	3	0,5 %
Kenya	3	0,5 %

	Antal	Procent
Ghana	3	0,5 %
Indien	3	0,5 %
Egypten	3	0,5 %
Island	3	0,5 %
Korea	3	0,5 %
Israel	2	0,3 %
Uganda	2	0,3 %
Bulgarien	2	0,3 %
Burma	2	0,3 %
Jordan	2	0,3 %
Sudan	2	0,3 %
Peru	2	0,3 %
Georgien	2	0,3 %
Elfenbenskysten	2	0,3 %
Algeriet	2	0,3 %
Brasilien	2	0,3 %
Holland	2	0,3 %
Finland	2	0,3 %
Jugoslavien/Serbien	1	0,2 %
Kasakhstan	1	0,2 %
Albanien	1	0,2 %
Nigeria	1	0,2 %
Guatemala	1	0,2 %
Færøerne	1	0,2 %
Spanien	1	0,2 %
Palæstina	1	0,2 %
Skotland	1	0,2 %
Hongkong	1	0,2 %
England	1	0,2 %
Sydkorea	1	0,2 %
Moldova	1	0,2 %
Sierra Leone	1	0,2 %
Usbekistan	1	0,2 %
Congo	1	0,2 %
Mozambique	1	0,2 %
Paraguay	1	0,2 %
Togo	1	0,2 %
Litauen	1	0,2 %
Montenegro	1	0,2 %
Total	590	~ 100 %

Summen tangerer 100, da tallene er afrundede.

Bilag 19. Er kvinden født i Danmark

	Ja	Nej	Total	Ikke-dansk født i %
Boligfondens	14	11	25	44 %
Dannerhuset	22	43	65	66 %
Egmontgården	3	8	11	73 %
Esbjerg	50	24	74	32 %
Fredericia	27	16	43	37 %
Frederiksberg	5	12	17	71 %
Frederikshavn	9	9	18	50 %
Frederiksværk	17	24	41	59 %
Haderslev	20	6	26	23 %
Herning	9	8	17	47 %
Hillerød	12	23	35	66 %
Hjørring	26	16	42	38 %
Hobro	9	1	10	10 %
Holstebro	12	12	24	50 %
Horsens	22	16	38	42 %
Jagtvej, Kbh.	10	19	29	66 %
Kalundborg	18	16	34	47 %
Kolding	24	13	37	35 %
Køge	8	11	19	58 %
Lyngby	28	34	62	55 %
Nakskov	13	3	16	19 %
Nykøbing F.	6	1	7	14 %
Næstved	18	11	29	38 %
Nørresundby	26	24	50	48 %
Odense	21	8	29	28 %
Randers	35	29	64	45 %
Ringsted	15	12	27	44 %
Roskilde	23	14	37	38 %
Rønne	15	5	20	25 %
Røntofte	18	22	40	55 %
Silkeborg	10	6	16	38 %
Sønderborg	19	13	32	41 %
Thisted	24	11	35	31 %
Vejle	31	22	53	42 %
Viborg	22	17	39	44 %
Aabenraa	16	16	32	50 %
Århus	60	60	120	50 %
Total	717	596	1.313	45 %

Bilag 20. Kvindernes opholdsgrundlag i Danmark

	Dansk statsborger	Selvstændig permanent op- holdstilladelse	Familie- sammenført	EU/ EØS stats- borger	Andet	Total
Boligfondens	15	2	7			24
Dannerhuset	29	9	18	1	1	58
Egmontgården	6		1	1	2	10
Esbjerg	51	13	5	1	1	71
Fredericia	21	1	6	1	1	30
Frederiksberg	8	2		1	2	13
Frederikshavn	10	4	2			16
Frederiksværk	20	9	7	1	1	38
Haderslev	16	2	1			19
Herning	10	2			3	15
Hillerød	13	4	12	2	3	34
Hjørring	31	1	2	1	2	37
Hobro	5	1				6
Holstebro	12	4	3			19
Horsens	23	3	4		2	32
Jagtvej, Kbh.	18	5	6			29
Kalundborg	19	11	3	1	1	35
Kolding	26	8	1		1	36
Køge	8	3	6	1	1	19
Lyngby	35	9	12		2	58
Nakskov	14		1			15
Nykøbing F.	6		1			7
Næstved	19	5	1	1	1	27
Nørresundby	32	11	4	1		48
Odense	24		3		2	29
Randers	35	8	4		9	56
Ringsted	15	8	2	1	1	27
Roskilde	20	5	4		3	32
Rønne	9	1	3			13
Røntofte	17	9	6	1	1	34
Silkeborg	13	1	1		1	16
Sønderborg	18	9				27
Thisted	30	2	2	1		35
Vejle	31	8		1		40
Viborg	23	10	3	3		39
Aabenraa	17	10			2	29
Århus	77	12	18	2	5	114
Total	776	192	149	22	48	1.187

Bilag 21. Hvor flytter kvinden hen efter krisecenterophold

	Tilbage til voldsudøver	Til tidl. bolig. Voldsudøver flyttet	Til tidl. bolig, hvor kvinden boede før som enlig	Til egen ny bolig	Til andet KC	Til familie- behandlingsinstitution	Til § 109 institution	Til familie	Til venner eller veninder	Andet	Total
Boligfondens	5	1		11	3			1	1	3	25
Dannerhuset	13	4	6	16	12		1	1	2	8	63
Egmontgården		2		10						0	12
Esbjerg	7	7	11	17	9		2	7	4	4	68
Fredericia	4	4	3	6	5			9	5	6	42
Frederiksberg			2	4	4					4	14
Frederikshavn	2		4	6	4			1		1	18
Frederiksværk	12	4	5	14	1			4		3	43
Haderslev	7		2	7	3			3	1	1	24
Herning	6	1	1	7	2			1		0	18
Hillerød	11	2	2	7	4			1	1	4	32
Hjørring	7	5	6	6	6		1	4	2	4	41
Hobro	1	1		5	1					1	9
Holstebro	7	1	3	2			1	4		1	19
Horsens	19	2	5	11	4	1		7	4	8	61
Jagtvej, Kbh.	4	3		11	3					4	25
Kalundborg	7	3	4	12	2			3	1	2	34
Kolding		4	4	10	6			2	5	3	34
Køge	9	3	1	4	8			3	2	3	33
Lyngby	21	3	4	14	6			5	6	2	61
Nakskov	2	2	1	8				1		1	15
Nykøbing F.	1			5						1	7
Næstved	4	3	1	15	3			2		2	30
Nørresundby	11	7	6	10	5			3	1	4	47
Odense	3	1	3	15	3			1	2	2	30
Randers	11	5	5	16	4	1		6	8	2	58
Ringsted	6	5	2	11	1	1			1	1	28
Roskilde	4	1	4	5	8	1	1	6	1	3	34
Rønne	3	1	1	3				2	3	4	17
Røntofte	6	3	2	11	8			3	3	4	40
Silkeborg	6	2	2	9	4			1	2	2	28
Sønderborg	7	3	5	9	2			1		3	30
Thisted	10		3	8	4			2		4	31
Vejle	6	5	1	9	9	1		9	2	6	48
Viborg	15	2	2	11	2	1			3	4	40
Aabenraa	5	4	1	8	3	1		5	1	1	29
Århus	31	9	16	24	10		2	6	8	4	110
Total	273	103	118	35	149	7	8	10	69	11	1.298

Bilag 22. Former for støtte fra socialforvaltningen

	Psykolog	Familie- behandling	Dansk- undervisning	Hjemme- hos	Andet
Boligfondens	1	0	1	0	2
Dannerhuset	9	2	0	2	11
Egmontgården	0	0	0	0	1
Esbjerg	3	7	0	5	5
Fredericia	1	4	0	0	6
Frederiksberg	0	1	0	0	3
Frederikshavn	0	1	0	1	1
Frederiksværk	0	2	0	1	2
Haderslev	3	2	0	3	3
Herning	1	0	0	0	0
Hillerød	4	1	3	2	13
Hjørring	2	0	0	1	1
Hobro	0	0	0	4	0
Holstebro	0	2	0	1	2
Horsens	0	3	0	0	2
Jagtvej, Kbh.	0	0	0	1	3
Kalundborg	0	2	0	1	4
Kolding	1	0	0	0	2
Køge	0	0	1	0	4
Lyngby	5	3	0	6	5
Nakskov	3	3	0	1	5
Nykøbing F.	1	0	0	3	0
Næstved	1	1	0	2	4
Nørresundby	1	6	1	2	3
Odense	1	2	0	0	6
Randers	2	3	0	2	5
Ringsted	3	2	0	1	5
Roskilde	3	2	2	1	6
Rønne	0	1	1	1	2
Røntofte	1	6	0	4	5
Silkeborg	2	2	0	1	3
Sønderborg	4	2	0	0	6
Thisted	0	3	0	3	2
Vejle	0	7	0	1	7
Viborg	0	2	0	3	2
Aabenraa	3	2	0	1	5
Århus	4	12	0	1	9
Total	59	86	9	55	145

Bilag 23. Krisecentrenes institutionsform

	Kommunal eller regional (§ 109)	Selvejende m samarbejds- /driftaftale	Selvejende uden drifts eller pladskøbsaftale	Andet
Boligfondens		X		
Dannerhuset			X	
Egmontgården	X			
Esbjerg		X		
Fredericia		X		
Frederiksberg			X	
Frederikshavn	X			
Frederiksværk		X		
Herning		X		
Hillerød		X		
Hjørring		X		
Hobro	X			
Holstebro		X		
Horsens		X		
Jagtvej, Kbh.		X		
Kalundborg		X		
Kolding		X		
Køge	X			
Nakskov		X		
Nykøbing F.		X		
Næstved		X		
Nørresundby		X		
Odense	X			
Randers		X		
Ringsted			X	
Roskilde	X			
Rønne		X		
Røntofte		X		
Silkeborg		X		
Sønderborg				X
Thisted		X		
Vejle		X		
Viborg		X		
Aabenraa		X		
Århus		X		
Total	6	25	3	1

Bilag 24. Hvem har der været forlodsfinansiering/pladskøbsaftaler med i 2007

	Regioner	Kommuner
Boligfondens		
Dannerhuset		
Egmontgården		
Esbjerg		
Fredericia		Fredericia
Frederiksberg		
Frederikshavn		Frederikshavn
Frederiksværk		
Herning		Herning
Hillerød		Hillerød
Hjørring		Hjørring
Hobro		Mariager
Holstebro		Holstebro
Horsens	Region Midt	
Jagtvej, Kbh.		København
Kalundborg		Kalundborg
Kolding		
Køge		Køge
Nakskov		Lolland
Nykøbing F.		
Næstved		Næstved
Nørresundby		Aalborg
Odense		Odense
Randers		Randers
Ringsted		
Roskilde		Roskilde
Rønne		Bornholm
Røntofte		
Silkeborg		Silkeborg
Sønderborg		Medfinansierende er SDB6 kommune
Thisted		Thisted
Vejle		
Viborg		Viborg
Aabenraa		Aabenraa
Århus		

Bilag 25. Oversigt over krisecentrenes indtægtskilder i 2007 (angivet i 1.000 kr.)

	Forlodsfinansiering/ tilskud efter SEL § 109	Andre tilskud	Pladsbetaling fra kom- muner	Kvinderne egenbeta- ling	Statslige fonde/puljer	Private fonde	Andet	I alt kr.
Boligfondens	5.289							5.289
Dannerhuset			6.183	137	2.025	774	103	9.222
Egmontgården	4.494	22						4.516
Esbjerg		354		102		50	74	580
Fredericia	2.144			106	159			2.409
Frederiksberg			1.411		1.828		20	3.259
Frederikshavn	2.208			69				2.277
Frederiksværk	1.327		1.562		240	20		3.149
Herning	2.682						3	2.685
Hillerød		90	2.232		30	440		2.792
Hjørring	1.854			71	35		3	1.963
Hobro		1.933			82	7	8	2.030
Holstebro	1.047		2.515	24				3.586
Horsens	2.000			78		8	8	2.094
Jagtvej, Kbh.	6.500							6.500
Kalundborg	1.816				294	27		2.137
Kolding		2.245		180		100		2.525
Køge	4.933			71				5.004
Nakskov	1.703		561					2.264
Nykøbing F.	2.063							2.063
Næstved	1.038	236	27	94	265		295	1.955
Nørresundby	2.575			149	178	65		2.966
Odense	6.455				1.407			7.862
Randers			2.790	281		36		3.107
Ringsted			3.292		581	326	198	4.397
Roskilde	1.484		2.940	92				4.516
Rønne	1.384	18		23	44	26	94	1.589
Røntofte	2.033					93		2.126
Silkeborg	2.185							2.185
Sønderborg	1.950	50		221	85	145	113	2.564
Thisted	1.575			21				1.596
Vejle	2.500			172				2.672
Aabenraa	1.857			57				1.914
Århus	5.217	200		115	199	25		5.756
Total	70.310	5.149	23.512	2.064	7.452	2.140	919	111.547

Bilag 26. Takst for kost- og opholdsbetaling pr. døgn i 2007

	Kostbetaling for den enkelte kvinde	Kostbetaling for det enkelte barn	Samlet kostbetaling for kvinder og børn	Opholdsbetaling for den enkelte kvinde	Opholdsbetaling for det enkelte barn	Samlet opholdsbetaling for kvinder og børn	Samlet betaling for kvinder	Samlet betaling for børn	Samlet betaling for kvinder og børn
Dannerhuset				80		80			
Egmontgården				80		80			
Esbjerg							70	30	100
Fredericia							56	35	91
Frederiksberg									
Frederikshavn	55	30	85	50		50	105	80	185
Herning	66	33	99	69		69	135	33	168
Hjørring	55	30	85	50		50	105	80	185
Hobro	60	30	90	50		50	110	80	190
Holstebro	64	32	96						
Horsens							85	48	133
Jagtvej, Kbh.				80		104			
Kalundborg				114		164			
Kolding							85	46	131
Køge	65	30	95	50		50			145
Nakskov	89	20	109						
Nykøbing F.				85	20	105			
Næstved						69			
Nørresundby	60	30	90	50		50			140
Odense	65	34	99						
Randers	61	25	86	77		77			163
Roskilde	65	33	98	60		60			158
Rønne	50	25	75	60		60	110	25	135
Silkeborg	60	20	80	73		73			153
Sønderborg	50	50	100	125	10	135	175	60	235
Thisted							40	30	70
Vejle							85	48	133
Viborg	40	20	60						
Aabenraa							100	50	150
Århus				81		81			

Bilag 27. Fuldtidsstillinger på krisecentrene i 2007

	Pædagog til børnene	Lærer til børnene	Socialrådgiver	Familierådgiver	Pædagog/social-pædagog	Sygepleje/ sundhedspersonale	Psykolog	Erviling koordinator	Kontoruddannet	Økonoma	Pedel	Uddannede	Anden uddannelse	Jobtræning / flexjob	I alt
Boligfondens	1		1										1		3
Dannerhuset		3		3									3		9
Egmontgården			1								1				2
Esbjerg			1		1								1	2	5
Fredericia	1		2									2			5
Frederiksberg			3					1							4
Frederikshavn					4										4
Frederiksværk	2						1								3
Herning	2			1	1					1					5
Hillerød	1				1										2
Hjørring	1		1									1			3
Hobro	1				1							1			3
Holstebro				3	1								1		5
Horsens	1		1		1							2			5
Jagtvej, Kbh.	1		2		1				1		1		2		8
Kalundborg	1				1								1		3
Kolding			1		1										2
Køge	1		1		6						1				9
Nakskov	1				2										3
Nykøbing F.	1				2										3
Næstved						1									1
Nørresundby	1		3												4
Odense	2		4		2					1	1		1	1	12
Randers			2		1										3
Ringsted	2			3											5
Roskilde			2		4										6
Rønne	1													1	2
Røntofte	1														1
Silkeborg	1		2						1			1			5
Sønderborg															3
Thisted	1					1							1		3
Vejle												2			2
Viborg	2		1			1						1			5
Aabenraa	1		1			1						1			4
Århus	1		1		4							1	1		8
Total	28	3	30	10	34	4	1	1	2	2	4	12	12	4	147

Bilag 28. Deltidsstillinger på krisecentrene i 2007

	Pædagog til børnene	Lærer til børnene	Socialrådgiver	Familierådgiver	Pædagog/social- pædagog	Sygepleje/ sundhedspersonale	Psykolog	Frivillig koordinator	Kontoruddannet	Økonoma	Pedel	Uddannede	Anden uddannelse	Jobtræning / flexjob	I alt
Boligfondens	5		1						1				2		9
Dannerhuset									2		1		1		4
Egmontgården	1		2						2			2			7
Frederiksberg				1								1	1		3
Frederikshavn					1										1
Frederiksværk			1						1					1	3
Herning					1				1						2
Hillerød									1		1	1		1	4
Hjørring					1				1						2
Hobro			1												1
Holstebro													2		2
Horsens														1	1
Jagtvej, Kbh.			1									8	1		10
Kalundborg			1										1		2
Kolding					2							1			3
Køge									1					1	2
Nakskov					1										1
Nykøbing F.									1					2	3
Næstved	2											1			3
Nørresundby									1					1	2
Odense									1						1
Randers	1				2				1		3				7
Ringsted					1				1		1		1		4
Roskilde					1				1		1			1	4
Rønne									1			1			2
Røntofte									1			1			2
Sønderborg															1
Vejle	1		1						1						3
Viborg									1					1	2
Århus			1						1			1			3
Total	10		9	1	10				21		7	17	9	9	94

Bilag 29. Tidsbegrænsede projektstillinger i 2007

	Prædagog til børnene	Lærer til børnene	Socialrådgiver	Familierådgiver	Prædagog-/ socialpædagog	Sygepleje-/ sundhedspersonale	Psykolog	Frivilligheds- koordinator	Kontoruddannet	Økonoma	Pedel	Uddannede	Andre uddannede	Jobtræning/flexjob	I alt
Boligfondens															
Dannerhuset			1		1		1						1		4
Egmontgården	1		2												3
Esbjerg															
Fredericia															
Frederiksberg															
Frederikshavn															
Frederiksværk															
Herning															
Hillerød			1												1
Hjørring															
Hobro															
Holstebro			1												1
Horsens															
Jagtvej, Kbh															
Kalundborg															
Kolding															
Køge															
Nakskov															
Nykøbing F															
Næstved			1												1
Nørresundby													1		1
Odense					3		1								4
Randers															
Ringsted													1		1
Roskilde															
Rønne															
Røntofte															
Silkeborg															
Sønderborg															
Thisted															
Vejle															
Viborg															
Aabenraa															
Århus	1		1												2
Total	2	0	7	0	4	0	2	0	0	0	0	0	3	0	18

Bilag 30. Frivillige medarbejdere tilknyttet krisecentrene i 2007

	Ingen frivillige	Antal aktive vagter
Boligfondens	X	
Dannerhuset		80
Egmontgården	X	
Esbjerg		48
Fredericia		62
Frederiksberg		30
Frederiksværk		13
Herning		50
Hillerød		25
Hjørring		87
Hobro		45
Holstebro		40
Horsens		45
Jagtvej, Kbh.	X	
Kalundborg		10
Kolding		45
Køge		6
Nakskov		7
Nykøbing F.		15
Næstved	X	
Nørresundby		94
Odense	X	
Randers	X	
Ringsted		18
Rønne		45
Røntofte		17
Silkeborg		50
Sønderborg		100
Thisted		31
Vejle		58
Viborg		40
Aabenraa		60
Århus	X	
Total	7	1.121

Bilag 31. Antal pladser på krisecentrene pr. 31.12.2007

	Antal pladser til kvinder	Antal pladser til børn	Samlet antal pladser
Boligfondens	11	12	23
Dannerhuset	16	16	32
Egmontgården	82	86	168
Esbjerg	7	3	10
Fredericia	4	6	10
Frederiksberg	8	10	18
Frederikshavn	4	6	10
Frederiksværk	10	18	28
Herning	5	5	10
Hillerød	5	8	13
Hjørring	4	6	10
Hobro	4	6	10
Holstebro ^{*a}	5		
Horsens	7	6	13
Jagtvej, Kbh.			12
Kalundborg	8	8	16
Kolding	5	8	13
Køge	4	6	10
Nakskov	5	10	15
Nykøbing F.	7		
Næstved ^{*b}	14		
Nørresundby	8		12
Odense	15	15	30
Randers	9	16	25
Ringsted	7	13	20
Roskilde	6	6	12
Rønne	4	6	10
Røntofte	6	10	16
Silkeborg	5	10	15
Sønderborg	5	6	11
Thisted	3	2	5
Vejle			10
Viborg	5	4	9
Aabenraa	5	8	13
Århus ^{*c}	16		

^{*a}: 5 værelser. Intet loft over antallet af børn.

^{*b}: 6 værelser. Ingen faste pladsantal.

^{*c}: Intet loft over antal pladser til børn.

Bilag 32. Antal kvinder og børn der er fraflyttet krisecentrene i 2007

	Kvinder	Børn
Boligfondens	27	23
Dannerhuset	73	54
Egmontgården	112	139
Esbjerg	106	79
Fredericia	48	50
Frederiksberg	17	14
Frederikshavn	33	41
Herning	57	62
Hillerød	36	35
Hjørring	42	25
Hobro	42	41
Holstebro	56	57
Horsens	87	71
Jagtvej, Kbh.	50	31
Kalundborg	39	49
Kolding	53	45
Køge	49	52
Nakskov	39	46
Nykøbing F.	25	30
Næstved	46	53
Odense	177	166
Randers	70	99
Ringsted	22	48
Roskilde	53	
Rønne	23	25
Røntofte	54	73
Silkeborg	45	51
Sønderborg	33	44
Thisted	38	30
Vejle	68	51
Viborg	51	40
Aabenraa	35	
Århus	133	124
Total	1.839	1.748

Bilag 33. Forhold der føres tilsyn med på krisecentrene

	Økonomiske forhold	Organisatoriske forhold	Medarbejder-sammensætningen	Medarbejdernes faglige kvalifikationer	Krisecentrets fysiske rammer	Tilbuddet til brugere
Boligfondens		X	X	X	X	X
Dannerhuset		X	X	X	X	X
Egmontgården		X	X	X	X	X
Esbjerg	X	X	X	X	X	X
Fredericia		X	X		X	
Frederiksberg			X	X	X	X
Frederikshavn						X
Frederiksværk						
Herning	X				X	X
Hillerød						
Hjørring						
Hobro	X	X			X	X
Holstebro	X				X	X
Horsens		X	X	X	X	X
Jagtvej, Kbh.						
Kalundborg						
Kolding	X	X	X	X	X	X
Køge	X	X	X	X	X	X
Nakskov						
Nykøbing F.	X	X	X	X	X	X
Næstved	X	X	X	X	X	X
Nørresundby		X		X	X	X
Odense						
Randers	X	X	X	X	X	X
Ringsted						
Roskilde	X	X	X	X	X	X
Rønne	X					X
Røntofte		X	X	X	X	X
Silkeborg						
Sønderborg						
Thisted	X	X	X	X	X	X
Vejle	X	X	X	X	X	X
Viborg						
Aabenraa	X	X	X	X	X	X
Århus					X	X
Total	15	18	17	17	22	23

Bilag 34. Interval for kommunens/regionens tilsyn med krisecentrene samt tilsyn med børn

	Halvårligt	Årligt	Hver andet år	Andet tidspunkt	Tilsyn med børn
Boligfondens	X				X
Dannerhuset		X			X
Egmontgården	X				X
Esbjerg	X			X	X
Fredericia		X			
Frederiksberg		X			X
Frederikshavn		X			X
Frederiksværk					
Herning	X				X
Hillerød					
Hjørring					
Hobro	X			X	
Holstebro	X				X
Horsens		X			
Jagtvej, Kbh.			X		
Kalundborg					X
Kolding	X				X
Køge		X			X
Nakskov					
Nykøbing F.		X			
Næstved		X			
Nørresundby		X			X
Odense		X			
Randers		X			X
Ringsted					
Roskilde	X			X	X
Rønne				X	X
Røntofte		X			X
Silkeborg		X			
Sønderborg	X			X	X
Thisted		X			
Vejle	X				
Viborg			X		
Aabenraa				X	X
Århus	X				X
Total	11	14	2	6	19

Bilag 35. Krisecentrenes særlige tilbud i forhold til børn

	Aktiviteter	Pasning (når mor fx skal til møde)	Aflastning	Samtaler	Skole	Eftenværn	Rådgivning i forbindelse med samværssager	Rådgivning af mor om forældrerollefamiliensamtaler	Andet
Boligfondens	X			X		X		X	
Dannerhuset	X	X		X		X	X	X	X
Egmontgården				X			X	X	
Esbjerg	X	X	X	X		X	X	X	
Fredericia	X	X	X	X		X	X	X	
Frederiksberg	X			X			X	X	
Frederikshavn	X		X	X		X		X	
Frederiksværk	X	X		X	X	X	X	X	
Herning	X	X		X				X	
Hillerød	X	X	X	X			X	X	
Hjørring	X	X	X	X		X	X	X	X
Hobro	X	X	X	X			X	X	
Holstebro		X	X	X	X		X	X	X
Horsens	X	X		X			X	X	
Jagtvej, Kbh.	X	X		X			X	X	X
Kalundborg	X	X		X			X	X	
Kolding	X	X	X	X		X	X	X	
Køge	X	X		X			X	X	
Nakskov	X	X		X	X		X	X	
Nykøbing F.	X	X		X				X	
Næstved	X	X	X	X		X	X	X	X
Nørresundby	X	X	X	X		X		X	
Odense	X	X	X	X		X	X	X	
Randers	X	X	X	X				X	
Ringsted	X	X	X	X		X	X	X	
Roskilde	X			X			X	X	
Rønne	X	X		X		X	X	X	
Røntofte	X	X	X	X	X	X	X	X	
Silkeborg	X	X		X	X	X	X	X	X
Sønderborg	X	X		X		X	X	X	X
Thisted	X					X	X	X	
Vejle	X		X	X		X	X	X	
Viborg	X	X		X		X	X	X	
Aabenraa	X	X	X	X			X	X	
Århus	X	X	X	X		X	X	X	
Total	33	28	17	34	5	20	30	35	7

Bilag 36. Krisecentrenes yderligere ydelser udover døgnophold

	Nej	Rådgivning - gene- relt	Udslusning	Eftenværn	Bistand til selv- hjælpsgrupper	Bistand i hjemmet ved midlertidig tvangsførelse af manden	Manderådgivning i særlige lokaler	Andet
Boligfondens				X				X
Dannerhuset								X
Egmontgården								
Esbjerg	X	X	X	X				
Fredericia	X							
Frederiksberg		X						
Frederikshavn	X							
Frederiksværk		X						
Herning		X						
Hillerød		X	X					
Hjørring	X							
Hobro	X							
Holstebro	X							
Horsens		X		X				
Jagtvej, Kbh.	X							
Kalundborg			X	X				X
Kolding	X							
Køge	X							
Nakskov	X							
Nykøbing F.	X							
Næstved	X							
Nørresundby	X							
Odense	X							
Randers	X							
Ringsted				X				X
Roskilde		X						
Rønne	X							
Røntofte	X				X			
Silkeborg	X							
Sønderborg		X	X	X			X	
Thisted	X							
Vejle								
Viborg		X		X				
Aabenraa								
Århus								X
Total	19	9	4	7	1		1	5

13 Litteraturliste

Børjesson, Eva, 2008: '*LOKK børnestatistik 2007*'. Servicestyrelsen og LOKK.

Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel RAS A1 og BEF1A07, 2007.

Haaland, Thomas, Clausen, Sten-Erik og Schei, Berit (red), 2005: '*Vold i parforhold – ulike perspektiver. Resultater fra den første landsdekkende undersøkelsen i Norge*'. NIBR, Oslo.

Helweg-Larsen, Karin og Frederiksen, Marie Louise (red. i samarbejde med Ligestillingsafdelingen), 2007: '*Mænds vold mod kvinder. Omfang – karakter og indsats mod vold – 2007*'. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet og Minister for Ligestilling.

Jensen, Vibeke Lybecker, 2007: '*LOKK årsstatistik 2006. Kvinder på krisecenter*'. Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service og LOKK.

Jensen, Vibeke Lybecker og Nielsen, Sissel Lea, 2005: '*Når vold er hverdag – en undersøgelse af mænds vold mod kvinder i nære relationer*'. VFC Socialt Udsatte og LOKK.

Kjøller, Mette, Juel, Knud og Kamper-Jørgensen, Finn (red.): '*Folkesundhedsrapporten Danmark 2007*'. Statens Institut for Folkesundhed, 2007.

Lundgren, Eva, 2001: '*Våldets normaliseringsprocess – Två parter – två strategier*'. ROKS, Stockholm.

Schacke, Janne, 2008: '*Voldsramte kvinders arbejdsliv. En undersøgelse af sammenhængen mellem partnervold og marginalisering på arbejdsmarkedet*'. Servicestyrelsen.